

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 157/2018 vp): Asia on saapunut liikenne- ja viestintävaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Lausunto

Asiasta on annettu seuraava lausunto:

- perustuslakivaliokunta PeVL 42/2018 vp

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- osastopäällikkö, ylijohtaja Olli-Pekka Rantala, liikenne- ja viestintäministeriö
- lainsäädäntöneuvos Kirsi Miettinen, liikenne- ja viestintäministeriö
- neuvotteleva virkamies Elina Immonen, liikenne- ja viestintäministeriö
- neuvotteleva virkamies Tuomas Kaivola, liikenne- ja viestintäministeriö
- erityisasiantuntija Antti-Jussi Lankinen, liikenne- ja viestintäministeriö
- erityisasiantuntija Maija Mansikkaniemi, liikenne- ja viestintäministeriö
- erityisasiantuntija Heini Färkkilä, oikeusministeriö
- pelastusylitarkastaja Veli-Pekka Hautamäki, sisäministeriö
- poliisitarkastaja Jari Pajunen, sisäministeriö
- tietosuojavaltuutettu Reijo Aarnio, tietosuojavaltuutetun toimisto
- osastopäällikkö Susanna Metsälampi, Liikenne- ja viestintävirasto
- osastopäällikkö Kimmo Pylväs, Liikenne- ja viestintävirasto
- yksikönpäällikkö Jaakko Knuutila, Väylävirasto
- poliisitarkastaja Konsta Arvelin, Poliisihallitus
- insinöörimajuri Petteri Tuominen, Pääesikunta
- yli-insinööri Arto Pekkala, Opetushallitus
- pääsihteeri Merja Heikkonen, Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta
- teknisen toimen johtaja Olli Isotalo, Espoon kaupunki
- hallintojohtaja Yrjö Judström, Helsingin kaupungin liikennelaitos, HKL

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

- liikenneasiantuntija Johanna Vilkuna, Suomen Kuntaliitto
- vararehtori Kalle Sarlund, Aikuiskoulutuskeskus Kouvola
- asiantuntija Saku Lehtinen, Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry
- 2. varapuheenjohtaja Harri Pasanen, Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry
- toimitusjohtaja Mari Vasarainen, Autoliikenteen Työnantajaliitto ry
- johtava asiantuntija Tiina Haapasalo, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- terveystoiminnan asiantuntija Riitta Saksanen, Invalidiliitto ry
- asiantuntija Kaisa Saario, Keskuskauppakamari
- erityisasiantuntija Sami Virtanen, Kuuloliitto ry
- järjestöjohtaja Sari Kokko, Näkövammaisten liitto ry
- puheenjohtaja Jarmo Jokilampi, Suomen Autokoululiitto ry
- johtava asiantuntija Ari Herrala, Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry
- järjestöpäällikkö Katja Saksa, Suomen Taksiliitto ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- liikenne- ja viestintäministeriö
- oikeusministeriö
- opetus- ja kulttuuriministeriö
- Liikenne- ja viestintävirasto
- Helsingin seudun liikenne
- Tampereen kaupunki
- Ammattipätevyyskouluttajat ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksellä ehdotetaan muutettavaksi liikenteen palveluista annettua lakia. Esitys on lakihankkeen kolmas vaihe, ja sillä täydennetään liikenteen palveluista annetun lain kokonaisuus vaalikaudella 2015—2019. Lisäksi esityksellä muutettaisiin ajokorttilakia, ilmailulakia, laiva-apteekista annettua lakia, laivaväen lääkärintarkastuksista annettua lakia sekä laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisjärjestelmästä annettua lakia. Hankkeella toteutetaan kahta pääministeri Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelman kärkihanketta: Rakennetaan digitaalisen liiketoiminnan kasvuympäristö -kärkihanketta sekä Sujuvoitetaan säädöksiä -kärkihanketta.

Tieliikenteen raskaan kaluston kuljettajien ammattipätevyyden hankkimisessa otettaisiin käyttöön pelkkien kokeiden suorittamiseen perustuva vaihtoehto nykyisten koulutusmallien rinnalle. Perustason ammattipätevyyskoe olisi kaksiosainen ja edellyttäisi teoriaa ja käytäntöä koskevien kokeiden suorittamista. Pääesikunta hyväksyisi Puolustusvoimien kuljettajakoulutuksen yhteydessä ammattipätevyyskoulutusta antavat koulutuskeskukset. Mopon ajokorttia varten annettavassa kuljettajaopetuksessa toimivien opettajien vaatimuksia ajokorttilaissa tarkistettaisiin.

Meriliikenteen ammattipätevyysääntelyä muutettaisiin siten, että pelastuslaitosten, poliisin ja Tullin alukset jäisivät laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain ja liikenteen palveluista annetun lain pätevyys- ja miehitysvaatimusten soveltamisalan ulkopuolelle siltä osin kuin niillä on käytössään koulutusjärjestelmä, jonka Liikenne- ja viestintävirasto on hyväksynyt.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

Esityksellä myös asetettaisiin varautumisvelvoite suuremmille luvanvaraisen maantieliikenteen harjoittajille ja yhdenmukaistettaisiin muutoin varautumista koskevia säännöksiä. Taksinkuljettajan kokeesta poistettaisiin paikallistuntemusta koskeva osuus. Julkisen liikenteen liityntäpysäköintiä tarjoavalle yritykselle tai yhteisölle asetettaisiin velvollisuus tarjota liityntäpysäköintiä tasapuolisin ehdoin kaikkien liikkumis- ja yhdistämispalvelun tarjoajien asiakkaille.

Lisäksi liikenteen palveluista annettuun lakiin tehdään teknisiä muutoksia niin, että sen pykälänumerointi muuttuu juoksevaksi. Samalla on muutettava yhteensä 18 laissa olevat viittaukset liikenteen palveluista annetun lain säännöksiin. Lain muodostamaa kokonaisuutta pyritään lisäksi selkeyttämään erityisesti tarkentamalla useiden lain säännösten otsikointia.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2019 kuitenkin siten, että liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta annetun lain 27—41 ja 193 § tulisivat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020 ja ajokorttilain voimaantulosäännöksen muutos niin pian kuin laki ajokorttilain muuttamisesta on vahvistettu.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Yleistä

Liikenteen palveluista annetulla lailla toteutetaan hallitusohjelman kärkihankkeita digitaalisen kasvuympäristön rakentamiseksi sekä säädösten sujuvoittamiseksi. Tavoitteena on ollut luoda edellytykset uuden teknologian, digitalisaation ja uusien liiketoimintamallien käyttöönotolle liikennesektorilla. Tarkoituksena on ollut toteuttaa entistä paremmin käyttäjien tarpeisiin vastaavia liikennepalveluita ja mahdollistaa uutta liiketoimintaa sektorilla.

Liikenteen palveluista annettua lakia on valmisteltu pääosin kolmessa eri vaiheessa, minkä lisäksi siihen on tehty lukuisia muutoksia tämän vaalikauden aikana. Valiokunta kantaa huolta siitä, onko uudistuksesta todellisuudessa muodostunut kokonaisuus, joka vastaa lain tavoitteisiin ja tarkoituksiperiin. Valiokunta kiinnittää huomiota uusien uudistuksen myötä muuttuneiden palvelujen laatuun ja turvallisuuteen. Kilpailun ja sääntelyn tulee toimia tavoitteiden mukaisesti, jotta kuluttajilla voi olla tietoa palvelujen laadusta ja todellisia valinnan mahdollisuuksia.

Ammattipätevyys

Hallituksen esityksessä on ehdotettu, että tieliikenteen raskaan kaluston kuljettajien ammattipätevyys hankkimisessa otetaan nykyisten koulutusmallien rinnalle käyttöön pelkkien kokeiden suorittamiseen perustuva vaihtoehto. Kaikki liikenne- ja viestintävaliokunnalle lausunnon asiasta antaneet tahot ovat ilmoittaneet kannattavansa koemallin käyttöönottoa koulutusmallin rinnalle.

Tieliikenteen ammattipätevyyksiä koskevat muutokset on ehdotettu tulemaan voimaan 1.1.2020, jotta opetus- ja kulttuuriministeriö ja sen alainen hallinto sekä Liikenne- ja viestintävirasto ehtivät valmistella ja saattaa voimaan tarvittavat säädös- ja määräysmuutokset. Opetus- ja kulttuuriministeriö, Opetushallitus, Autoliikenteen työnantajaliitto ry (ALT), Auto- ja Kuljetusalan Työn-

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

tekijäliitto AKT ry, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ja Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry ovat ehdottaneet työryhmän perustamista jatkovalmisteluun. Liikenne- ja viestintäministeriö on valiokunnan saaman tiedon mukaan valmis osallistumaan mahdolliseen työryhmätyöskentelyyn.

Liikenne- ja viestintäministeriö on ilmoittanut olevansa käynnistämässä myös uuden tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivin (EU) 2018/645 kansallisen implementoinnin valmistelun. Direktiivi tulee osin voimaan 23.5.2020 ja kokonaisuudessaan 23.5.2021. Valiokunnan saaman tiedon mukaan myös tämä valmistelutyö tullaan tekemään avoimesti tiiviissä vuorovaikutuksessa sidosryhmien kanssa. Direktiivin yhteydessä on myös mahdollista tarkastella liikennepalvelulain tieliikenteen ammattipätevyysääntelyä muiltakin osin, jos tarvetta ilmenee. Myös ajokorttidirektiivin (2006/126/EY) kokonaisuudistuksen valmistelun odotetaan käynnistyvän uuden EU-komission valinnan jälkeen. Liikenne- ja viestintäministeriön mukaan Suomen kantoja neuvotteluihin tullaan valmistelemaan sidosryhmien kanssa.

Asiantuntijakuulemisen mukaan nyt hyväksytyt muutokset eivät kaikilta osin ole optimaalisia ja riittäviä. Valiokunta katsoo, että nyt hyväksytyä eduskuntakäsittelyssä parannettua kokonaisuutta on syytä jatkossa tarkastella huolellisesti ja perusteellisesti työryhmäkäsittelyssä parannetun ammattikoulutusta koskevan sääntelyn saavuttamiseksi. Tämän vuoksi valiokunta esittää eduskunnalle hyväksyttäväksi lausuman, jonka mukaan eduskunta edellyttää,

että valtioneuvosto ryhtyy toimenpiteisiin raskaan liikenteen ammattipätevyyskoulutuksen jatkovalmistelemiseksi työryhmäkäsittelyssä.

Palvelujen laatu

Taksinkuljettajalta vaadittava osaaminen. Asiantuntijakuulemisessa on kiinnitetty huomiota siihen, että hallituksen esityksessä ehdotetaan taksinkuljettajan koetta koskevaa sääntelyä sujuvoitettavan siten, että kokeessa ei enää mitattaisi kuljettajan paikallistuntemusta. Paikallistuntemusvaatimus lisättiin lakiin toimialan nimenomaisesta pyynnöstä lain ensimmäisen vaiheen (LiVM 3/2017 vp — HE 161/2016 vp) eduskuntakäsittelyn aikana. Nyt käsittelyssä olevan hallituksen esityksen asiantuntijakuulemisessa on toisaalta esitetty, että paikallistuntemuksella on mitä suurin merkitys ammattitaitoisessa ja asiakasturvallisessa taksiliikenteessä.

Valiokunta kantaakin huolta varsinkin erityisryhmien osalta palvelun laadusta ja pitää erityisryhmien edustajien asiantuntijakuulemisessa esittämiä huolia perusteltuina.

Toisaalta muun muassa Taksiliitto on kannattanut paikallistuntemuskokeen poistamista. Paikallistuntemuskokeen voi tällä hetkellä suorittaa millä tahansa paikkakunnalla asemapaikkasääntelystä luopumisen myötä, mistä syystä sen on katsottu mittaavan tosiasiallista paikallistuntemusta huonosti. Paikallistuntemusta sinänsä ei väheksytä, mutta katsotaan, ettei koe enää täytä sille asetettuja tavoitteita. Liikenne- ja viestintäministeriön ilmaiseman näkemyksen mukaan taksiryhysten ja välityskeskusten sisäisillä laadunvarmennuskeinoilla on ensisijainen merkitys kuljettajan paikallistuntemusosaamisen varmistamisessa ja kehittämisessä.

Valiokunta pitää paikallistuntemusta merkittävänä tekijänä taksipalvelujen laadun osalta etenkin erityisryhmien osalta mutta laajemminkin. Tämän vuoksi valiokunta katsoo, että käytännön työs-

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

sä taksinkuljettajalla tulee olla riittävä paikallistuntemus. Tämän varmistamiseksi valiokunta esittää alla yksityiskohtaisissa perusteluissa liikennepalvelulain 151 §:n 3 kohtaan lisättäväksi kuljettajalta vaadittava paikallistuntemus. Velvollisuus tämän varmistamiseksi on henkilöliikennettä tarjoavalla luvanhaltijalla. Hänen tulee vastata ja huolehtia siitä, että kuljettajalla on riittävä paikallistuntemus.

Välityspalvelun tarjoajan vaikutusmahdollisuudet. Liikenne- ja viestintäministeriön mukaan välityspalvelun tarjoaja voi jo nykyisin keskittyä vain esimerkiksi sellaisten taksiluvan haltijoiden taksien välittämiseen, joiden kuljettajien paikallistuntemusosaaminen on riittävä. Erikoistuminen luo välityspalvelun tarjoajalle kilpailuetua taksimarkkinoilla. Liikennepalvelulain tavoitteena on ollut muun muassa lisätä yritysten välistä kilpailua ja mahdollistaa erilaisia liiketoimintamahdollisuuksia. Koska erikoistuminen on jo voimassa olevan lain mukaan sallittua ja mahdollista, asiasta ei ole valiokunnan saaman tiedon mukaan tarpeellista ottaa erillistä mainintaa liikennepalvelulakiin. Välityspalvelun tarjoaja voi esimerkiksi erikoistua välittämään sellaisten luvanhaltijoiden palveluja, joilla on käytössä tietyn tyyppisiä ajoneuvoja, kuten esimerkiksi vain uusia ja laadukkaita ajoneuvoja, tai esimerkiksi pelkästään erityisryhmille suunnattuja ajoneuvoja, taikka sellaisten luvanhaltijoiden kuljetuksia, joiden kuljettajilla on hyvä paikallistuntemusosaaminen. Myös kilpailutuksilla voidaan asettaa kriteerejä kuljettajien paikallistuntemusosaamiselle.

Liikenne- ja viestintäministeriön tietojen mukaan useat välityskeskukset edellyttävät kuljettajilta kouluttautumista ennen taksiajojen aloittamista. Koulutuksilla ja välityskeskusten muilla laadunvarmistuskeinoilla pyritään takaamaan, että kuljettajien paikallistuntemus on riittävällä tasolla. Saamansa palautteen avulla välityskeskukset voivat tarkkailla kuljettajiensa paikallistuntemuksen tasoa ja tarvittaessa puuttua siihen esimerkiksi järjestämällä tai edellyttämällä lisäkoulutusta.

Yhteiskunnan eri sektorien suorittama kilpailutus. Suuri osa taksiliikenteestä on yhteiskunnan ostamaa palvelua, jossa matkustaja ei ole asiakassuhteessa palveluntarjoajaan. Valiokunnan huomiota on kiinnitetty näiden kuljetuspalvelujen hankintaan varsinkin laadun osalta. Valiokunta pitää ensiarvoisen tärkeänä, että matkustajan saama palvelu on laadukasta ja kunnollista. Nämä matkustajat ovat usein muita matkustajia heikommassa asemassa esimerkiksi alhaisen tai korkean iän, sairauden tai muun rajoitteen vuoksi.

Valiokunta painottaa palvelulta vaadittavan laadun merkitystä myös yhteiskunnan ostamien kuljetuspalvelujen kohdalla. Näin onkin tärkeää, että hankintoja tekevät tahot ovat perehtyneitä julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) ja vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) säännöksiin. Heidän tulee osata tehdä tarvittavat hankinnat siten, että niiden pohjalta toteutettavien kuljetuspalvelujen laatu voidaan varmistaa.

Palautteen antaminen. Käsitellessään hallituksen esitystä laiksi ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi (HE 86/2018 vp), valiokunta on mietinnössään LiVM 37/2018 vp — HE 86/2018 vp kiinnittänyt huomiota palautteen antamiseen. Valiokunta totesi, että kuluttajien palautetta taksiuudistuksen vaikutuksista ei aina ole suunnattu viranomaisille. Toimivaltaiset viranomaiset ovat Liikenne- ja viestintävirasto sekä Kilpailu- ja kuluttajavirasto, mutta viranomaisten välinen toimivallan jako ei aina ole kansalaisten tiedossa. Tä-

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

män vuoksi valiokunta katsoi, että kuluttajille tulee tiedottaa, miten palautetta uudistuksen seurauksista ja vaikutuksista tulee antaa. Valiokunta toistaa, että on välttämätöntä luoda helpotettu palautteen antamismahdollisuus taksiuudistuksen osalta.

Rangaistussäännökset

Asiantuntijakuulemisessa tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkomissäännökseen on ehdotettu lisättäväksi uusi momentti. Täten säädettäisiin rangaistus, kun kuljetussopimuksen mukainen aikataulu edellyttää sosiaalilainsäädännön rikkomista. Liikenne- ja viestintäministeriö ja oikeusministeriö eivät ole pitäneet ehdotettua momenttia tarpeellisena, koska rikoslain sisältämät rikoksen yllytystä koskevat säännökset kattavat oikeusministeriön mukaan ehdotetussa momentissa tarkoitettut tilanteet. Tämän vuoksi valiokunta ei kannata saman aineellisen säännöksen kirjaamista kahteen eri lakiin, eikä tätä aiemmin tieliikennelaisissa ollutta säännöstä myöskään sisällytetty liikennepalvelulakiin jo sen ensimmäisessä vaiheessa.

Valiokunta korostaa, että rangaistussäännöstä yllytyksestä tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkomiseen ei tarvitse säätää, koska yllytys tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkomiseen on jo voimassa olevan lainsäädännön mukaan rangaistavaa.

Valmistelu ja numerointi

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan PeVL 42/2018 vp katsonut, että liikenne- ja viestintävaliokunnan on edelleen parannettava lain kieliasun selkeyttä, ymmärrettävyyttä ja käytettävyyttä. Valiokunta on selventänyt lain kielellistä asua joidenkin termien osalta, mutta katsoo, että lakia on syytä edelleen selkeyttää varsinkin lukunumeroinnin osalta.

Pykälännumerointi on nyt käsiteltävänä olevalla hallituksen esityksellä saatettu juokseväksi, mutta lukujen numerointi ei ole juokseva, vaan alkaa jokaisen osan kohdalla 1 luvusta. Tämä vaikeuttaa lukujen löytämistä eikä viittausten muotoileminen ole ongelmatonta edes esittelevälle ministeriölle, minkä vuoksi valiokunta on korjannut 197 §:ää. Tämän vuoksi valiokunta esittää eduskunnan hyväksyttäväksi lausuman, jonka mukaan eduskunta edellyttää,

että valtioneuvosto saattaa liikenteen palveluista annetun lain lukunumeroinnin juokseväksi.

Valiokunta viittaa mietintöönsä LiVM 21/2018 vp — HE 61/2018 vp, HE 104/2018 vp ja korostaa tässäkin yhteydessä oikeusministeriön laintarkastuksen keskeistä merkitystä ja katsoo, että laintarkastuksen hyödyntämättä jättäminen saa tulla kyseeseen vain poikkeustapauksissa ja erityisistä syistä.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. lakiehdotus

Johtolause. Valiokunta on tehnyt johtolauseeseen lakitekniisiä muutoksia.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

9 §. Oikeushenkilön hyvä maine luvanvaraisessa tieliikenteessä. Valiokunta on tehnyt kielellisen selvennyksen pykälän muotoiluihin.

13 §. Henkilö- ja tavaraliikenneluvan haltijan pitäminen riskiyrityksenä. Valiokunta on tehnyt kielellisiä selvennyksiä pykälän muotoiluihin.

17 §. Liikenteessä käytettävä ajoneuvo. Valiokunta on korjannut termin moottoriajoneuvo vastaamaan ajoneuvolaissa määriteltyä termiä moottorikäyttöinen ajoneuvo.

18 §. Henkilö- ja tavaraliikenneluvan haltijan varautumisvelvollisuus. Valiokunta on muuttanut pykälää perustuslakivaliokunnan lausunnossaan vaatimalla tavalla. Pykälää on täsmennetty, jotta valmiussuunnittelua koskevilla valtuussäännöksillä on niillä tavoiteltavat päämäärät huomioiden riittävät perussäännökset laissa.

32 §. Kuorma- ja linja-autonkuljettajan ammattipätevyyden saavuttaminen kokeet suorittamalla. Asiantuntijakuulemisessa pykälään on ehdotettu muutoksia. Muun muassa opetus- ja kulttuuriministeriö on pitänyt tärkeänä, että perustason ammattipätevyyskokeessa voisi käyttää muutakin kuin ainoastaan ajokorttiopetuksen vaatimukset täyttävää ajoneuvoa. Ministeriön mukaan, mikäli perustason ammattipätevyyskokeessa edellytetään käytettäväksi ajokorttia varten annettavassa ajo-opetuksessa käytettävää ajoneuvoa vastaavaa ajoneuvoa, osaamisen osoittaminen työpaikoilla olisi käytännössä vaikeaa.

Valiokunta on tehnyt pykälään täsmennyksiä, joilla mahdollistetaan osin asiantuntijakuulemisessa toivotut joustot sekä muun muassa työpaikan ajoneuvojen laajempi käyttö kokeessa. Tällöin sallituiksi tulevat muun muassa ilman opetuspoljinta olevat ajoneuvot. Liikenne- ja viestintäministeriön mukaan laajemmat muutokset edellyttäisivät perusteellista vaikutustenarviointia muun muassa liikenneturvallisuuden kannalta. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan asiaa on mahdollista tarkastella esimerkiksi uuden ammattipätevyysdirektiivin implementoinnin yhteydessä tarkemmin. Valiokunta on muuttanut pykälän 5 momenttia tavalla, joka täyttää myös tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivin ajoneuvoille asetettavat vähimmäisvaatimukset.

33 §. Kuorma- ja linja-autonkuljettajan ammattipätevyyden suorittaminen ammatillisen koulutuksen yhteydessä. Asiantuntijakuulemisessa on pidetty ongelmallisena pykälään ehdotettua muotoilua, jonka voi tulkita tiukentavan nykytilaa. Liikenne- ja viestintäministeriön mukaan tarkoitus ei ole ollut tiukentaa sääntelyä nykyisestä, vaan tarkentaa sitä säännösten ollessa asiallisesti ennallaan. Tämän vuoksi valiokunta on palauttanut muotoilun vastaamaan voimassa olevaa lakia.

37 §. Kuorma- ja linja-autonkuljettajan ammattipätevyyskokeiden järjestäjät ja arvioijat.

Valiokunta on muuttanut pykälän otsikkoa vastaamaan paremmin pykälän sisältöä.

Perustuslakivaliokunnan lausuntoon viitaten valiokunta on poistanut viittauksen hallintolain esteellisyyssäännöksiin. Viittaus hallintolain esteellisyyssäännöksiin voidaan poistaa tarpeettomana, koska hallintolaki yleislakina tulee kokonaisuudessaan sovellettavaksi ilman eri säännöstä.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

Pykälän 5 momentissa oleva viittaus rikosoikeudelliseen virkavastuuseen voidaan myös poistaa tarpeettomana, koska ehdotuksen 203 §:n mukaan 37 §:ssä tarkoitettuun kokeen arvioijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

58 §. Varautumisvelvollisuus rautatieliikenteessä. Valiokunta on muuttanut pykälää perustuslakivaliokunnan lausunnossaan vaatimalla tavalla. Pykälää on täsmennetty, jotta valmiussuunnittelua koskevilla valtuussäännöksillä on niillä tavoiteltavat päämäärät huomioiden riittävät perussäännökset laissa.

66 §. Varautumisvelvollisuus kaupunkiraideliikenteessä. Valiokunta on muuttanut pykälää perustuslakivaliokunnan lausunnossaan vaatimalla tavalla. Pykälää on täsmennetty, jotta valmiussuunnittelua koskevilla valtuussäännöksillä on niillä tavoiteltavat päämäärät huomioiden riittävät perussäännökset laissa.

107 §. Laivaväen pätevyysvaatimukset sekä pätevyyskirjan ja lisäpätevyystodistuksen myöntäminen. Valiokunta on tehnyt teknisen korjauksen pykälän muotoiluihin.

110 §. Muun valtion toimivaltaisen viranomaisen antaman STWC-yleissopimuksen mukaisen pätevyyskirjan tai lisäpätevyyskirjan tunnustaminen. Valiokunta on tehnyt teknisen korjauksen pykälän muotoiluihin.

123 §. Säännöllinen lentoliikenne Suomen ja kolmannen maan välillä. Liikenne- ja viestintäministeriön mukaan Euroopan unionissa on vastikään uudistettu siviili-ilmailun sääntelyä. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1139, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2018, yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan unionin lentoturvallisuusviraston perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 2111/2005, (EY) N:o 1008/2008, (EU) N:o 996/2010, (EU) N:o 376/2014 ja direktiivien 2014/30/EU ja 2014/53/EU muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 552/2004, (EY) N:o 216/2008 ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3922/91 kumoamisesta astui voimaan 11.9.2018. Valiokunta on päivitetyn EU-sääntelyn johdosta tehnyt vastaavan teknisen muutoksen pykälään.

129 §. Varautumisvelvollisuus lentoliikenteessä. Valiokunta on muuttanut pykälää perustuslakivaliokunnan lausunnossaan vaatimalla tavalla. Pykälää on täsmennetty, jotta valmiussuunnittelua koskevilla valtuussäännöksillä on niillä tavoiteltavat päämäärät huomioiden riittävät perussäännökset laissa.

Valiokunta on päivitetyn siviili-ilmailua koskevan EU-sääntelyn johdosta tehnyt vastaavan teknisen muutoksen pykälän 1 momenttiin.

151 §. Taksiliikennettä koskevat velvollisuudet. Yleisperusteluissa mainittuun viitaten valiokunta on lisännyt pykälän 3 kohtaan nimenomaisen maininnan siitä, että luvanhaltija vastaa ja huolehtii siitä, että kuljettajalla on riittävä paikallistuntemus. Lisäys selkeyttää luvanhaltijan velvoitteita. Luvanhaltijan tulee tarvittaessa huolehtia kuljettajan riittävästä osaamisesta tältä osin. Luvanhaltijan tulee esimerkiksi varmistua siitä, että kuljettajalla on ajantasainen tieto alueen yhdyskuntarakenteissa tapahtuvista muutoksista. Kuljettajan toiminta-alueen muuttuessa tai vaih-

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

dellessa on luvanhaltija edelleen velvollinen huolehtimaan siitä, että kuljettajalla on riittävä paikallistuntemus.

Valiokunta on tehnyt vastaavan muutoksen johtolauseeseen sekä kielellisen korjauksen pykälän muotoiluihin.

161 §. Älykkään liikennejärjestelmän ylläpitäjän velvollisuus huolehtia viestintäverkkoihin ja tietojärjestelmiin kohdistuvien riskien hallinnasta ja tietoturvallisuuden liittyvästä häiriöstä ilmoittaminen. Valiokunta on tehnyt teknisen korjauksen pykälän otsikkoon.

181 §. Palvelusopimusasetuksessa tarkoitetut tieliikenteen toimivaltaiset viranomaiset.

Raaseporin kaupunki on lähettänyt liikenne- ja viestintäministeriölle 1.11.2018 päivätyn hake muksen, jolla se on hakenut joukkoliikenteen toimivaltalupaa. Tämän johdosta liikenne- ja viestintäministeriö on esittänyt lisättäväksi pykälän 2 momentin muuttamista siten, että Raaseporin kaupunki säädettäisiin palvelusopimusasetuksessa tarkoitetuksi tieliikenteen toimivaltaiseksi viranomaiseksi alueellaan. Valiokunta on tehnyt vastaavan muutoksen pykälään.

193 §. Tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivissä tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset.

Valiokunta on tehnyt teknisen korjauksen pykälän muotoiluihin.

197 §. Valvontaviranomaisen yleinen tiedonsaantioikeus. Valiokunta on korjannut pykälässä olleen puutteellisen viittauksen 6 lukuun koskemaan II osan 6 lukua.

198 §. Viranomaisen oikeus määrätä kokeisiin tai muihin tarkastuksiin. Valiokunta on tehnyt kielellisiä selvennyksiä pykälän muotoiluihin.

245 §. Huomautus ja varoitus. Valiokunta on tehnyt kielellisiä selvennyksiä pykälän muotoiluihin.

262 §. Luvaton ammattimaisen liikenteen harjoittaminen. Valiokunta on päivitetyn EU-sääntelyn johdosta tehnyt vastaavan teknisen muutoksen pykälän 5 kohtaan.

264 §. Ammattipätevyysäännösten rikkominen. Asiantuntijakuulemisessa valiokunnan huomiota on kiinnitetty siihen, että rikesakkorikkomuslain 4 §:ssä on säädetty rangaistavaksi liikenteen palveluista annetun lain 39 §:n tiettyjen velvoitteiden rikkominen. Liikenteen palveluista annetussa laissa ei kuitenkaan ole vastaavasti säädetty lain 39 §:n kyseisen velvoitteen rikkomista rangaistavaksi. Oikeusministeriö on pitänyt asiantilaa ongelmallisena muun muassa laillisuusperiaatteen kannalta. Myös perustuslakivaliokunta on edellyttänyt, että järjestettäessä rangaistuksia koskeva sääntely viittausten varaan tulee aineelliset säännökset käsittävästä normistosta (tässä tapauksessa liikenteen palveluista annettu laki) käydä ilmi säännösten rikkomisen rangaistavuus (PeVL 9/2018 vp s. 9, ks. myös PeVM 25/1994 vp, s. 8/I ja myös PeVL 10/2016 vp, s. 8). Edellä mainitun vuoksi valiokunta on lisännyt pykälään omana momenttinaan maininnan ehdotetun lain 39 §:n rikkomisen rangaistavuudesta ja viittauksen rikesakkorikkomuksista annettuun lakiin.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

268 §. Moottorikäyttöisen ajoneuvon asiakirjoja koskevat rikkomukset. Valiokunta on lisännyt luettelamakohdan puuttuvan numeron pykälään.

Voimaantulosäännös. Lailla 731/2018 lisätty 268 § tulee voimaan 1.6.2020. Valiokunta on tämän vuoksi lisännyt uuden 3 momentin voimaantulosäännökseen, jotta myös nyt säädetty muutos tulee voimaan 1.6.2020.

2. lakiehdotus

Johtolause. 65 §:n 4 momenttiin ei esitetä muutosta voimassa olevaan momenttiin, minkä vuoksi valiokunta on poistanut sen johtolauseesta.

3 §. Määritelmiä. Valiokunta on lisännyt lainkohtaan puuttuvan määritelmän linja-auton kuljettajan ammatillisesta perustutkinnosta.

5 §. Ikävaatimukset. Asiantuntijakuulemisessa on katsottu, että ikävaatimusten harmonisointi ajokorttilain 5 §:n ja liikennepalvelulain 30 §:n kesken tulisi näkyä myös ajokorttilain 5 §:n 3 momentin perusteluissa. Valiokunta toteaa, että jo nyt voimassa olevan lainsäädännön mukaan perustason 280 tunnin ammattipätevyyskoulutus ja perustason ammattipätevyyskoe oikeuttavat yhtäläisesti kaikkiin alempiin ikärajoihin. Täten 3 momentin muu kuin nopeutetulla perustason ammattipätevyyskoulutuksella saavutettu linja-auton kuljettajan perustason ammattipätevyys tarkoittaa myös perustason ammattipätevyyskokeella saavutettua linja-auton kuljettajan perustason ammattipätevyyttä.

65 §. Ajokieltoon määrääminen toistuvien rikkomusten perusteella. Johtolauseen mukaan johdantokappaletta ei muuteta, minkä vuoksi valiokunta on palauttanut sen nyt voimassa olevan lainsäädännön mukaiseksi.

Pykälän 4 momenttiin ei esitetä muutosta voimassa olevaan momenttiin, minkä vuoksi valiokunta on poistanut sen.

Voimaantulosäännös. Voimaantulosäännöksessä esitetty muutos tulee saattaa voimaan erillisellä lailla ajokorttilain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta. Tämän vuoksi valiokunta poistaa 2. lakiehdotuksesta voimaantulosäännöksen ja esittää uutta 25. lakiehdotusta.

3. lakiehdotus

Johtolause. Valiokunta on lisännyt säädösnumeron ja tehnyt teknisen korjauksen johtolauseeseen.

4. lakiehdotus

Johtolause. Valiokunta on lisännyt säädösnumeron johtolauseeseen.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

6. lakiehdotus

Johtolause. Valiokunta on lisännyt säädösnumeron ja tehnyt teknisen korjauksen johtolauseeseen.

8. lakiehdotus

Johtolause. Valiokunta on lisännyt säädösnumeron ja tehnyt teknisen korjauksen johtolauseeseen.

9. lakiehdotus

Johtolause. Valiokunta on lisännyt säädösnumeron johtolauseeseen.

11. lakiehdotus

Johtolause. Valiokunta on lisännyt säädösnumeron ja tehnyt teknisen korjauksen johtolauseeseen.

160 §. Varautuminen poikkeusoloissa ja häiriötilanteissa. Valiokunta on muuttanut pykälää perustuslakivaliokunnan lausunnossaan vaatimalla tavalla. Pykälää on täsmennetty, jotta valmiussuunnittelua koskevilla valtuussäännöksillä on niillä tavoiteltavat päämäärät huomioiden riittävät perussäännökset laissa.

13. lakiehdotus

Raideliikennelaki 1302/2018 on kumonnut kaupunkiraideliikenteestä annetun lain (1412/2015), eikä kumottua lakia voida muuttaa. Tämän vuoksi valiokunta esittää 13. lakiehdotusta hylättäväksi.

15. lakiehdotus

Johtolause. Valiokunta on lisännyt säädösnumeron ja tehnyt teknisen korjauksen johtolauseeseen.

4 §. Luvun soveltamisala. Lakiehdotukseen esitetään uusi luettelukohta lisättäväksi ensimmäisen kohdan jälkeen, mutta seuraavia kohtia, joiden numerointi ehdotetaan muutettavaksi, ei ole otettu lakitekstiin. Tämän vuoksi valiokunta on muuttanut lisättävää kohtaa kohdaksi 1a.

17. lakiehdotus

Lain nimike. Valiokunta on korjannut lain nimikkeen.

Johtolause. Valiokunta on korjannut lain nimikkeen johtolauseeseen.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

18. lakiehdotus

Johtolause. Valiokunta on lisännyt säädösnumeron johtolauseeseen.

20. lakiehdotus

Raideliikennelaki 1302/2018 on kumonnut rautatielain (304/2011), eikä kumottua lakia voida muuttaa. Tämän vuoksi valiokunta esittää 20. lakiehdotusta hylättäväksi.

21. lakiehdotus

Johtolause. Valiokunta on lisännyt säädösnumeron ja tehnyt teknisen korjauksen johtolauseeseen.

Voimaantulosäännös. Kun päälakia koskeva kumoamislaki tulee voimaan, myös siihen tehdyt muutokset kumoutuvat. Asiasta ei pidä erikseen säätää, minkä vuoksi valiokunta on poistanut tätä koskevan kohdan voimaantulosäännöksestä.

23. lakiehdotus

Voimaantulosäännös. Valiokunta on korjannut voimaantulovuoden.

24. lakiehdotus

Johtolause. Valiokunta on lisännyt säädösnumeron johtolauseeseen.

25. lakiehdotus

Valiokunta on poistanut ajokorttilain voimaantulosäännöksen ehdotetun 9 momentin ajokorttilakia koskevasta lakiehdotuksesta. Koska siitä tulee säätää erillisellä lailla, valiokunta on lisännyt uuden 25. lakiehdotuksen laiksi ajokorttilain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Liikenne- ja viestintävaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 157/2018 vp sisältyvät 5., 7., 10., 12., 14., 16., 19. ja 22. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 157/2018 vp sisältyvät 1.—4., 6., 8., 9., 11., 15., 17., 18., 21., 23. ja 24. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

Eduskunta hylkää hallituksen esitykseen HE 157/2018 vp sisältyvät 13. ja 20. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy uuden 25. lakiehdotuksen. (Valiokunnan uusi lakiehdotus)

Eduskunta hyväksyy kaksi lausumaa. (Valiokunnan lausumaehdotukset)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) I osan 1 luvun 1 ja 2 §:n otsikko, II osan 1 luvun 1 §:n numero 3:ksi, 2 §:n numero 4:ksi ja mainitun pykälän 1 momentti, 3 §:n numero 5:ksi ja mainitun pykälän 3 momentti, 4 §:n numero 6:ksi ja mainitun pykälän 1 momentin 2 ja 3 kohta, 2 momentin 1 ja 2 kohta ja 3 momentti, 5 ja 6 §:n numero 7 ja 8:ksi ja mainittujen pykäläien otsikot, 7 §:n numero 9:ksi, mainitun pykälän otsikko, 1 momentin 2 kohta ja 2 momentti, 8 §:n numero 10:ksi ja mainitun pykälän otsikko, 9 §:n numero 11:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 1 momentti, 10 §:n numero 12:ksi ja mainitun pykälän otsikko, 11 §:n numero 13 §:ksi ja mainittu pykälä, 12 §:n numero 14:ksi ja mainitun pykälän 5 momentti, 13 §:n numero 15:ksi, 14 §:n numero 16:ksi ja mainittu pykälä sekä 15 §:n numero 17:ksi ja mainitun pykälän 1 momentti, 2 luvun 1 §:n numero 19:ksi, 2 ja 3 §:n numero 20 ja 21:ksi ja mainittujen pykäläien otsikot, 4 §:n numero 22:ksi ja mainittu pykälä sekä 5 ja 6 §:n numero 23 ja 24:ksi ja mainittujen pykäläien otsikot, 3 luvun 1 §:n numero 25:ksi ja mainitun pykälän 2 momentin 3 kohta, 2 ja 3 §:n numero 26 ja 27:ksi ja mainitut pykälät, 4—11 §:n numero 29—36:ksi ja mainitut pykälät sekä 12—15 §:n numero 38—41:ksi ja mainitut pykälät, 4 luvun 1 §:n numero 42:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 1 momentin 10 kohta, 2 §:n numero 43:ksi ja mainitun pykälän otsikko, 3—10 §:n numero 44—51:ksi sekä 11 §:n numero 52:ksi ja mainittu pykälä, 5 luvun 1 §:n numero 53:ksi, 2 §:n numero 54:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 1 momentin 5 kohta ~~ja 2 §:n 1 momentin 5 kohta~~, 3 §:n numero 55:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 1—3 momentti, 4 ja 5 §:n numero 56 ja 57:ksi ja mainittujen pykäläien otsikot sekä 6 §:n numero 58:ksi ja mainittu pykälä, 6 luvun 1 §:n numero 59:ksi, 2 §:n numero 60:ksi ja mainitun pykälän otsikko, 3 §:n numero 61:ksi ja mainittu pykälä, 4 §:n numero 62:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 1 momentti, 5 ja 6 §:n numero 63 ja 64:ksi ja mainittujen pykäläien otsikot, 7 §:n numero 65:ksi sekä 8 §:n numero 66:ksi ja mainittu pykälä, 7 luvun 1—7 §:n numero 67—73:ksi ja mainittujen pykäläien otsikot, 8 §:n numero 74:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 2 momentti, 9 §:n numero 75:ksi ja mainitun pykälän otsikko, 10 §:n nu-

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

mero 76:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 1 momentti, ~~11 §:n numero 77:ksi, 12—14 §:n numero 77—80:ksi~~, 15 §:n numero 81:ksi ja mainitun pykälän 1 momentin 2 kohta, 16 §:n numero 82:ksi ja mainittu pykälä, 17 §:n numero 83:ksi, 18 §:n numero 84:ksi ja mainitun pykälän 4 momentti, 19 §:n numero 85:ksi ja mainitun pykälän otsikko ja 3 momentti, 20 §:n numero 86:ksi sekä 21 §:n numero 87:ksi ja mainitun pykälän otsikko, 8 luvun 1 §:n numero 88:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 1 momentti, 2 §:n numero 89:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 1—3 momentti sekä 3—6 §:n numero 90—93:ksi ja mainittujen pykälien otsikot, 9 luvun 1 §:n numero 94:ksi sekä 2 §:n numero 95:ksi ja mainitun pykälän 1 ja 3 momentti, 10 luvun 1 §:n numero 96:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 3 momentti, 2 ja 3 §:n numero 97 ja 98:ksi ja mainittujen pykälien otsikot, 4—10 §:n numero 99—105:ksi, 11 §:n numero 106:ksi ja mainitun pykälän otsikko, 12 §:n numero 107:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 1 ja 3 momentti, 13 §:n numero 108:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 2 momentti, 14 §:n numero 109:ksi ja mainitun pykälän otsikko, 15 §:n numero 110:ksi ja mainitun pykälän 1 momentti, 16 ja 17 §:n numero 111 ja 112:ksi sekä 18 §:n numero 113:ksi ja mainitun pykälän otsikko, 11 luvun 1 §:n numero 114:ksi ja mainitun pykälän 1—3 momentti, 2 §:n numero 115:ksi ja mainitun pykälän johdantokappale, 3 §:n numero 116:ksi ja mainitun pykälän 1 momentti, 4 §:n numero 118:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 1 momentti sekä 5 §:n numero 119:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 1 momentti, 12 luvun 1 §:n numero 120:ksi ja mainitun pykälän otsikko, 2 ja 3 §:n numero 121 ja 122:ksi, 4 §:n numero 123:ksi ja mainitun pykälän 1 momentti, 5 §:n numero 124:ksi ja mainitun pykälän otsikko, 6 §:n numero 125:ksi ja mainitun pykälän 1 ja 3 momentti, 7—9 §:n numero 126—128:ksi sekä 10 §:n numero 129:ksi ja mainittu pykälä, 13 luvun 1 §:n numero 130:ksi, 2 §:n numero 131:ksi ja mainitun pykälän 1 momentti, 3 ja 4 §:n numero 132 ja 133:ksi ja mainittujen pykälien otsikot sekä 5 ja 6 §:n numero 134 ja 135:ksi, II A osan numero III:ksi, mainitun osan 1 luvun 1 §:n numero 136:ksi ja mainitun pykälän 1 momentti, 2 §:n numero 137:ksi ja mainitun pykälän 1 momentti, 3 §:n numero 138:ksi ja mainitun pykälän 2 ja 5 momentti, 4 ja 5 §:n numero 139 ja 140:ksi ja mainittujen pykälien otsikot, 6 §:n numero 141:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 2 momentti sekä 7 ja 8 §:n numero 142 ja 143:ksi, 2 luvun otsikon ruotsinkielinen sanamuoto, mainitun luvun 1 §:n numero 144:ksi ja mainitun pykälän otsikko, 2 §:n numero 145:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 2 momentti, 3 §:n numero 146:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 1 momentin johdantokappale, 4 §:n numero 147:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 2 momentti, 5 §:n numero 148:ksi ja mainitun pykälän 1 momentti sekä 6 §:n numero 149:ksi ja mainittu pykälä, III osan numero IV:ksi, mainitun osan 1 luvun 1 §:n numero 150:ksi ja mainitun pykälän otsikko, 2 §:n numero 151:ksi ja mainitun pykälän 1, 3 ja 7 kohta sekä 3 ja 4 §:n numero 152 ja 153:ksi, 2 luvun 1 §:n numero 154:ksi, 2 §:n numero 155:ksi ja mainitun pykälän 2 momentti, 2 a §:n numero 156:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 5 momentti, 3 §:n numero 157:ksi, mainitun pykälän 1 momentin johdantokappale ja 1 kohta, 4 §:n numero 158:ksi ja mainittu pykälä, 5 §:n numero 159:ksi ja mainitun pykälän otsikko sekä 6 ja 7 §:n numero 160 ja 161:ksi, 3 luvun 1 §:n numero 162:ksi ja mainitun pykälän 3 momentti, 2 §:n numero 163:ksi ja mainitun pykälän 1 momentti, 3—8 §:n numero 164—169:ksi, 9 §:n numero 170:ksi ja mainitun pykälän 3 momentti, 10 §:n numero 171:ksi ja mainitun pykälän 1 momentti sekä 11 §:n numero 172:ksi, 4 luvun 1 §:n numero 173:ksi, 2 §:n numero 174:ksi ja mainittu pykälä sekä 3 §:n numero 175:ksi, 5 luvun 1 §:n numero 176:ksi ja mainitun pykälän otsikko sekä 2 §:n numero 177:ksi, IV osan numero V:ksi, mainitun osan 1 luvun 1 §:n numero 178:ksi, 2 §:n numero 179:ksi ja mainitun pykälän 2 momentti, 3 §:n numero 180:ksi, 4 §:n numero 181:ksi ja mainitun pykälän 4 ja 5 momentti, 5 §:n numero 182:ksi ja mainittu pykälä, 6—8 §:n numero 183—185:ksi, 9 §:n numero 186:ksi ja mainitun pykälän 5 momentti, 10 §:n numero 187:ksi ja mainittu pykälä, 11—13 §:n numero 188—190:ksi, 14 §:n numero 191:ksi ja mainittu pykälä, 15 §:n nu-

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

mero 192:ksi ja mainitun pykälän 3 momentti, 16 §:n numero 193:ksi ja mainittu pykälä sekä 17 ja 18 §:n numero 194 ja 195:ksi, 2 luvun 1 §:n numero 196:ksi, 2 §:n numero 197:ksi ja mainitun pykälän 3 momentti, 3 §:n numero 198:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 2 momentti, 3 a §:n numero 199:ksi ja mainitun pykälän 1 ja 2 momentti, 4 §:n numero 200:ksi ja mainitun pykälän 4 momentti, 5 §:n numero 201:ksi, 6 §:n numero 202:ksi ja mainitun pykälän 1 ja 3 momentti sekä 7 §:n numero 203:ksi ja mainittu pykälä, 3 luvun 1—4 §:n numero 204—207:ksi sekä 5 §:n numero 208:ksi ja mainitun pykälän 1 momentti, 4 luvun 1 ja 2 §:n numero 209 ja 210:ksi ja mainittujen pykälien otsikot, 3 §:n numero 211:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 4 momentti, 4 §:n numero 212-§:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 4 momentti, 5 §:n numero 213:ksi ja mainitun pykälän otsikko, 6 §:n numero 214:ksi sekä 7 §:n numero 215:ksi ja mainitun pykälän otsikko, V osan numero VI:ksi, mainitun osan 1 luvun 1 §:n numero 216:ksi ja mainitun pykälän otsikko, 2 §:n numero 217:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 1 ja 3 momentti sekä 3 §:n numero 218:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 1 momentti, 2 luvun otsikko, 1 §:n numero 219:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 5 momentti, 2 §:n numero 220:ksi, mainitun pykälän johdantokappale ja 5 kohta, 3 §:n numero 221:ksi ja mainitun pykälän 1 momentin johdantokappale, 4 §:n numero 222:ksi ja mainitun pykälän johdantokappale, 5 §:n numero 223:ksi sekä 6 §:n numero 224:ksi ja mainitun pykälän otsikko, 3 luvun otsikko, 1—3 §:n numero 225—227:ksi ja mainittujen pykälien otsikot, 4 §:n numero 228:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 1 momentin johdantokappale, 5 §:n numero 229:ksi ja mainitun pykälän otsikko, 6 §:n numero 230:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 3 momentti, 7 §:n numero 231:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 1 ja 2 momentti sekä 8 §:n numero 232:ksi ja mainitun pykälän otsikko, 4 luvun 1 §:n numero 233:ksi ja mainitun pykälän otsikko, 2 §:n numero 234:ksi ja mainittu pykälä sekä 3 §:n numero 235:ksi ja mainitun pykälän otsikko, 5 luvun 1 ja 2 §:n numero 236 ja 237:ksi, 3 §:n numero 238:ksi ja mainittu pykälä sekä 4 ja 5 §:n numero 239 ja 240:ksi ja mainittujen pykälien otsikot, VI osan numero VII:ksi, mainitun osan 1 luvun 1 §:n numero 241:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 1 momentti, 2 §:n numero 242:ksi, 2 a §:n numero 243:ksi ja mainitun pykälän otsikko, 2 b §:n numero 244:ksi, 2 c §:n numero 245:ksi ja mainitun pykälän 1 momentti, 3 §:n numero 246:ksi, mainitun pykälän otsikko ja 2, 3 ja 5 momentti, 3 a §:n numero 247:ksi ja mainittu pykälä, 3 b §:n numero 248:ksi ja mainitun pykälän otsikko, 3 c §:n numero 249:ksi ja mainittu pykälä, 3 d §:n numero 250:ksi ja mainitun pykälän otsikon suomenkielinen sanamuoto, 3 e ja 3 f §:n numero 251 ja 252:ksi ja mainitut pykälät, 3 g §:n numero 253:ksi ja mainitun pykälän otsikko, 3 h §:n numero 254:ksi, 4 §:n numero 255:ksi ja mainitun pykälän 2 momentti, 5—7 §:n numero 256—258:ksi ja mainitut pykälät, 8 §:n numero 259:ksi ja mainitun pykälän 2 momentti, 9 §:n numero 260:ksi ja mainittu pykälä sekä 10 §:n numero 261:ksi, 2 luvun 1 §:n numero 262:ksi ja mainitun pykälän 2 ja 5 kohta, 2—6 §:n numero 263—267:ksi ja mainitut pykälät sekä 7 §:n numero 268:ksi ja mainitun pykälän 1 momentin 2 kohta sekä VII osan numero VIII:ksi ja mainitun osan 1 luvun 1—3 §:n numero 269—271:ksi,

sellaisina kuin niistä ovat I osan 1 luvun 1 ja 2 §:n otsikko, II osan 1 luvun 3 §:n 3 momentti ja 15 §:n 1 momentti, 2 luvun 3, 5 ja 6 §:n otsikko, sekä 3 luvun 3—8 §, 11 ja 12 § sekä 14 ja 15 §, sekä 4 luvun 1 §:n otsikko ja 1 momentin 10 kohta, 2 §:n otsikko sekä 11 §, sekä 5 luvun 2 §:n otsikko ja 1 momentin 5 kohta, 3 §:n otsikko ja 1—3 momentti sekä 5 §:n otsikko, sekä 6 §, 6 luvun 2 §:n otsikko, 3 §, 4 §:n otsikko ja 1 momentti sekä 5 ja 6 §:n otsikko, sekä 8 §, 7 luvun 1—7 §:n otsikko, 8 §:n otsikko ja 2 momentti, 9 §:n otsikko, 10 §:n otsikko ja 1 momentti, 15 §:n 1 momentin 2 kohta, 16 §, 18 §:n 4 momentti sekä 19 §:n otsikko ja 3 momentti, sekä 21 §:n otsikko, 8 luvun 1 §:n otsikko ja 1 momentti, 2 §:n otsikko ja 1 momentti sekä 3—6 §:n otsikko, 10 luvun 1 §:n otsikko ja 3 momentti, 2, 3 ja 11 §:n otsikko, 12 §:n otsikko ja 3 momentti, 13 §:n otsikko ja

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

2 momentti sekä 14 ja 18 §:n otsikko, 11 luvun 2 §:n johdantokappale, 12 luvun 1 §:n otsikko, 4 §:n 1 momentti, 5 §:n otsikko sekä 10 § sekä 13 luvun 2 §:n 1 momentti sekä 3 ja 4 §:n otsikko, III osan 2 luvun 2 a §:n otsikko ja 5 momentti sekä 4 § sekä 5 luvun 1 §:n otsikko, IV osan 1 luvun 15 §:n 3 momentti sekä 16 §, 2 luvun 3 §:n otsikko, 6 §:n 1 ja 3 momentti sekä 7 §, 4 luvun 1 ja 2 §:n otsikko, 4 §:n otsikko ja 4 momentti sekä 5 §:n otsikko, V osan 1 luvun 1 §:n otsikko, 2 luvun otsikko, 1 §:n otsikko, 2 §:n johdantokappale ja 5 kohta, 3 §:n 1 momentin johdantokappale, 4 §:n johdantokappale sekä 6 §:n otsikko sekä 3 luvun 1—3 §:n otsikko, 4 §:n otsikko, 5 §:n otsikko sekä 7 §:n otsikko ja 1 ja 2 momentti sekä VI osan 1 luvun 1 §:n 1 momentti, 3 a §, 3 b §:n otsikko, 3 d §:n otsikon suomenkielinen sanamuoto, 3 e § ja 3 g §:n otsikko, 7 §, 8 §:n 2 momentti sekä 9 § sekä 2 luvun 1 §:n 2 ja 5 kohta sekä 3—6 § laissa 301/2018, II osan 1 luvun 2 §:n 1 momentti, 9 §:n otsikko ja 1 momentti, 10 §:n otsikko sekä 14 §, 3 luvun 1 §:n 2 momentin 3 kohta, 5 luvun 4 §, 7 luvun 21 §:n otsikko, 8 luvun 2 §:n 2 ja 3 momentti, 9 luvun 2 §:n 1 momentti, 10 luvun 12 §:n 1 momentti ja 15 §:n 1 momentti, 11 luvun 1 §:n 1—3 momentti, 3 §:n 1 momentti, 4 §:n otsikko ja 1 momentti sekä 5 §:n otsikko ja 1 momentti, 12 luvun 6 §:n 1 ja 3 momentti sekä 13 luvun 2 §:n 1 momentti ja 4 §:n otsikko, II A osan 1 luvun 1 §:n 1 momentti, III osan 5 luvun 1 §:n otsikko, IV osan 1 luvun 2 §:n 2 momentti, 4 §:n 5 momentti, 9 §:n 5 momentti sekä 10 §, 2 luvun 2 §:n 3 momentti sekä 3 a §:n 1 ja 2 momentti, 3 luvun 5 §:n 1 momentti sekä 4 luvun 3 §:n otsikko ja 4 momentti sekä 7 §:n otsikko, V osan 1 luvun 2 §:n otsikko ja 1 ja 3 momentti sekä 3 §:n otsikko ja 1 momentti, 3 luvun otsikko, 4 §:n 1 momentin johdantokappale, 6 §:n otsikko ja 3 momentti sekä 8 §:n otsikko, 8 luvun 1 §:n otsikko, 2 § sekä 3 §:n otsikko sekä 5 luvun 3 § sekä 4 ja 5 §:n otsikko sekä VI osan 1 luvun 1 §:n otsikko ja 1 momentti, 2 a §:n otsikko, 2 c §:n 1 momentti, 3 f § sekä 3 g §:n otsikko laissa (984/2018), II osan 3 luvun 2, 9, 10 ja 13 § sekä 8 luvun 2 §:n otsikko ja 1—3 momentti, 9 luvun 2 §:n 1 ja 3 momentti sekä 11 luvun 4 ja 5 §:n otsikko ja 1 momentti, IV osan 1 luvun 16 §, IV osan 2 luvun 3 §:n otsikko ja 2 momentti, V osan 2 luvun 1 §:n otsikko ja 5 momentti, 3 luvun 4 §:n otsikko ja 1 momentin johdantokappale sekä VI osan 1 luvun 3 c § sekä 5 ja 6 § osaksi laeissa 301/2018 ja 984/2018, II osan 5 luvun 6 § sekä 6 luvun 8 § laeissa 301/2018 ja 1303/2018 (HE 61/2018 vp), II A osan 1 luvun 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 2 ja 5 momentti, 4 ja 5 §:n otsikko sekä 6 §:n otsikko ja 2 momentti sekä 2 luvun otsikon ruotsinkielinen sanamuoto, 1 §:n otsikko, 2 §:n otsikko ja 2 momentti, 3 §:n otsikko ja 1 momentin johdantokappale, 4 §:n otsikko ja 2 momentti, 5 §:n 1 momentti sekä 6 § laissa 579/2018, III osan 4 luvun 2 § osaksi laissa 984/2018 sekä IV osan 1 luvun 9 §:n 5 momentti laissa xxx/2018 sekä VI osan 2 luvun 7 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 731/2018 sekä

lisätään lakiin uusi 18, 28, 37 ja 117 § sekä 159 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 301/2018, uusi 4 momentti seuraavasti:

I OSA

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

YLEISTÄ

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

---

2 §

Yleiset määritelmät

II OSA

LIIKENNEMARKKINAT

1 luku

Luvanvarainen toiminta tieliikenteessä

3 §

Henkilöiden ja tavaroiden kuljettaminen tiellä

---

4 §

Taksiliikenne

Ammattimaiseen henkilöiden kuljettamiseen tiellä ajoneuvolaissa (1090/2002) tarkoitetulla henkilöautolla, pakettiautolla, kuorma-autolla, kolmipyörällä, kevyellä nelipyörällä tai raskaalla nelipyörällä (*taksiliikenne*) tarvitaan taksiliikennelupa tai 3 §:ssä tarkoitettu henkilö- tai tavara-liikennelupa. Henkilö- tai tavaraliikenneluvan haltijan on tehtävä taksiliikenteen harjoittamisesta ilmoitus Liikenne- ja viestintävirastolle.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

5 §

Henkilö- ja tavaraliikenneluvan myöntäminen

Sen lisäksi, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, henkilö- ja tavaraliikenneluvan myöntämisen edellytyksenä on, että luvanhakijan nimeämä liikenteestä vastaava henkilö täyttää EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 4, 6 ja 8 artiklassa säädettyt vaatimukset sekä tämän pykälän 1 momentin 5 kohdan edellytykset. Lisäksi luvan hakijana olevan yrityksen toimitusjohtajan ja vastuunalaisten yhtiömiesten on oltava 8 §:ssä tarkoitetulla tavalla hyvämaineisia.

6 §

Taksiliikenneluvan myöntäminen

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää hakemuksesta taksiliikenneluvan luonnolliselle henkilölle:

- 2) joka on 8 §:ssä tarkoitetulla tavalla hyvämaineinen;
- 3) jonka tässä laissa tarkoitettua lupaa ei ole peruutettu 242 §:n 2 momentin nojalla viimeksi kuluneen vuoden aikana;

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää hakemuksesta taksiliikenneluvan oikeushenkilölle:

- 1) joka on 9 §:ssä tarkoitetulla tavalla hyvämaineinen;
- 2) jonka liikennelupaa ei ole peruutettu 242 §:n 2 momentin nojalla viimeksi kuluneen vuoden aikana;

Sen lisäksi, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, taksiliikenneluvan myöntämisen edellytyksenä on, että luvanhakijalla on tosiasiallinen ja pysyvä toimipaikka Suomessa ja luvanhakijan nimeämä liikenteestä vastaava henkilö on 8 §:ssä tarkoitetulla tavalla hyvämaineinen. Myös luvan hakijana olevan yrityksen toimitusjohtajan ja vastuunalaisten yhtiömiesten on oltava 8 §:ssä tarkoitetulla tavalla hyvämaineisia.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

7 §

Liikenteestä vastaava henkilö luvanvaraisessa tieliikenteessä

---

8 §

Luonnollisen henkilön hyvä maine luvanvaraisessa tieliikenteessä

---

9 §

Oikeushenkilön hyvä maine luvanvaraisessa tieliikenteessä

Taksi-, henkilö- ja tavaraliikenneluvan hakijana tai **luvanhaltijana** oleva oikeushenkilö ei ole hyvämaineinen, jos:

2) sen toimitusjohtaja tai vastuunalainen yhtiömies ei täytä 8 §:ssä säädettyä hyvän maineen vaatimusta.

Oikeushenkilöä on kuitenkin pidettävä hyvämaineisena, jos 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettun tuomion perustana oleva teko ei osoita hakijan olevan 8 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla ilmeisen sopimaton harjoittamaan ammattimaista liikennettä.

10 §

Taksi-, henkilö- ja tavaraliikenneluvan voimassaolo

---

11 §

Taksi-, henkilö- ja tavaraliikenneluvan muuttaminen ja uusiminen

Taksi-, henkilö- ja tavaraliikennelupaa voidaan muuttaa tai lupa uusia Liikenne- ja viestintävirastolle tehtävästä hakemuksesta. Luvan uusimiseen sovelletaan, mitä luvan myöntämisestä säädetään. Luvan muuttamisessa on huomioitava 5—9 §:ssä säädettyt luvan myöntämisen edellytykset siltä osin kuin niillä on vaikutusta luvan muuttamiseen.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

12 §

Kuolinpesän oikeus jatkaa luvanvaraista tieliikennettä

---

13 §

Henkilö- ja tavaraliikenneluvan haltijan pitäminen riskiyrityksenä

EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 12 artiklassa tarkoitettuna riskiyrityksenä pidetään henkilö- ja tavaraliikenneluvan haltijaa, joka on tuomittu rangaistukseen tai jolle on määrätty seuraamuksia 8 §:n 1 momentissa tai 9 §:n 1 momentissa tarkoitetuista rikoksista tai rikkomuksista ja näiden tekojen määrä on mainittujen lainkohtien mukainen. Riskiyrityksenä pidetään myös henkilö- ja tavaraliikenneluvan haltijaa, jonka liikenteestä vastaava henkilö, toimitusjohtaja tai vastuunalainen yhtiömies on tuomittu rangaistukseen tai jonka liikenteestä vastaavalle henkilölle, toimitusjohtajalle tai vastuunalaiselle yhtiömiehelle on määrätty seuraamuksia 8 §:n 1 momentissa tarkoitetuista rikoksista tai rikkomuksista ja näiden tekojen määrä on mainitun lainkohdan mukainen.

Henkilö- ja tavaraliikenneluvan haltija lakkaa olemasta riskiyritys, jos sitä tai sen liikenteestä vastaavaa henkilöä, toimitusjohtajaa ja vastuunalaista yhtiömiestä ei viimeksi kuluneen vuoden aikana ole tuomittu uusista rikoksista tai rikkomuksista tai jos rikosten ja rikkomusten kokonaismäärä on laskenut alle sen, mitä 8 §:n 1 momentissa tai 9 §:n 1 momentissa säädetään.

14 §

Tavarankuljetuksen tilaajan selvitysvelvollisuus

Tilaajan tai tämän edustajan ei myöskään tarvitse tehdä 2 momentissa tarkoitettua selvitystä, jos sovittu kuljetushinta ilman arvonlisäveroa on vähemmän kuin 500 euroa kolmen kuukauden aikana tehdyissä kuljetussopimuksissa tai jos 3 §:n 3 momentin mukaisten Suomen sisäisten kuljetusten alihankintasopimuksen vastikkeen arvo ilman arvonlisäveroa on enintään 10 000 euroa.

15 §

Välityspalvelun tarjoajan selvitys- ja ilmoitusvelvollisuus

---

16 §

Rekisteröitymisvelvollisuus tavaraliikenteessä

Palveluntarjoajan, joka harjoittaa ammattimaista tavarankuljettamista tiellä ajoneuvolla tai ajoneuvoyhdistelmällä, jonka suurin sallittu kokonaismassa on yli 2 000 kiloa ja enintään 3 500

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

kiloa, on rekisteröidyttävä Liikenne- ja viestintävirastoon. Rekisteröitymisvelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos toimintaan ei vaadita lupaa 3 §:n 3 momentin nojalla.

17 §

Liikenteessä käytettävä ajoneuvo

Taksi-, henkilö- ja tavaraliikenneluvan haltijan ja 16 §:ssä tarkoitetun palveluntarjoajan on huolehdittava siitä, että sen liikenteessä käyttämä moottorikäyttöinen ajoneuvo on rekisteröity 216 §:ssä tarkoitettuun liikenneasioiden rekisteriin ja sen käyttötarkoitukseksi on ilmoitettu luvanvarainen käyttö.

---

18 §

Henkilö- ja tavaraliikenneluvan haltijan varautumisvelvollisuus

Henkilöliikenneluvan haltijan, jolla on liikennekäytössä enemmän kuin 15 linja-autoa, tai tavaraliikenneluvan haltijan, jolla on liikennekäytössä enemmän kuin 15 ajoneuvoa tai ajoneuvo-yhdistelmää, jonka suurin sallittu kokonaismassa on yli 3 500 kiloa, on varauduttava normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin ja huolehdittava siitä, että sen toiminta jatkuu mahdollisimman häiriöttömästi myös valmiuslaissa (1552/2011) tarkoitetuissa poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa. Sen on arvioitava toimintansa jatkuvuutta vaarantavat riskit ja osallistuttava toimintansa edellyttämällä tavalla valmiussuunnitteluun.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun henkilö- tai tavaraliikenneluvan haltijan on laadittava valmiussuunnitelma, jonka laadinnassa sen on otettava huomioon harjoittamansa henkilö- tai tavaraliikenteen erityispiirteet.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetusta normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumisesta. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia teknisiä määräyksiä, jotka koskevat 2 momentissa tarkoitetun valmiussuunnitelman tarkempaa sisältöä ja laadintaa. (Uusi)

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

2 luku

Kansainvälinen tiekuljetus

19 §

Kansainvälisen tiekuljetuksen määritelmät

---

20 §

Suomessa tarvittavan tiekuljetusluvan myöntäminen

---

21 §

Ulkomaille tarvittavan tiekuljetusluvan myöntäminen

---

22 §

Kansainvälisen tiekuljetusluvan palauttaminen

Kuljetusluvan haltija on velvollinen viipymättä palauttamaan käyttämättömäksi jäävän tai käyttämättä jääneen 20 tai 21 §:ssä tarkoitetun kuljetusluvan lupaviranomaiselle. Lupaviranomainen voi vaatia kuljetusluvan palautettavaksi, jos luvanhaltija ei käytä kuljetuslupaa eikä ota sitä käyttöön lupaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

23 §

Kansainväliseen yhdistettyyn tiekuljetukseen liittyvät oikeudet

---

24 §

Kansainvälisen yhdistetyn tiekuljetuksen suorittamisen ehdot

---

3 luku

Kuljettajaa koskevat vaatimukset tieliikenteessä

25 §

Taksinkuljettajaa koskevat vaatimukset

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää hakemuksesta taksinkuljettajan ajoluvan henkilölle:

---

3) joka on suorittanut Liikenne- ja viestintäviraston järjestämän taksinkuljettajan kokeen; sen lisäksi, että kunkin taksiliikennettä harjoittavan toimijan on vastattava ja huolehdittava 151 §:n mukaisesti, että kuljettajalla on tarvittava osaaminen, taksinkuljettajan kokeen tarkoituksena on selvittää ajoluvan hakemisen yhteydessä, että kuljettaja kykenee huolehtimaan matkustajan turvallisuudesta myös käytettävästä ajoneuvosta riippumatta ja ottamaan huomioon matkustajan toimintaraajoitukset.

---

26 §

Taksinkuljettajan ajoluvan voimassaolo ja uusiminen

Taksinkuljettajan ajolupa on voimassa viisi vuotta sen myöntämisestä. Taksinkuljettajan täytettyä 68 vuotta lupa on kuitenkin voimassa kaksi vuotta sen myöntämisestä. Jos päätös uudesta ajoluvasta on tehty ennen hakijalla olevan ajoluvan päättymistä, uusi ajolupa on voimassa säädetyn määräajan edellisen ajoluvan voimassaoloajan päättymisestä lukien.

Ajolupa voidaan uusida Liikenne- ja viestintävirastoon tehtävästä hakemuksesta. Ajoluvan uusimiseen sovelletaan, mitä 25 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa sekä 3 ja 4 momentissa säädetään ajoluvan myöntämisestä. Jos luvan uusimista hakeva on luvan voimassaoloaikana syyllistynyt 25 §:n 3 momentissa tarkoitettuun tekoon, lupa voidaan kuitenkin uusida, jos uusimatta jättämistä voidaan pitää teosta jo langetetut rangaistukset tai hallinnolliset seuraamukset huomioon ottaen kohtuuttomana.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

27 §

Kuorma- ja linja-autonkuljettajan ammattipätevyysvaatimukset

Tieliikenteen henkilö- ja tavarakuljetuksissa kuorma- ja linja-auton sekä niiden ja hinattavan ajoneuvon muodostaman ajoneuvoyhdistelmän kuljettajana toimivalla luonnollisella henkilöllä on oltava tieliikenteessä ammattipätevyys. Lisäksi hänen on täytettävä vähimmäisikää koskevat vaatimukset. Vaatimukset koskevat myös muun ETA-valtion kansalaista ja sellaisen muun maan kansalaista, joka on työsuhteessa ETA-valtioon sijoittautuneeseen yritykseen tai jota ETA-valtioon sijoittautunut yritys käyttää kuljettajana.

Kuorma- tai linja-auton kuljettajalla on oltava ammattipätevyyden lisäksi kuljettamaansa ajoneuvoa tai ajoneuvoyhdistelmää vastaava ajo-oikeus.

Tätä lakia sovelletaan myös traktorin ja muun ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän kuljettajaan, jos vaatimuksena on kuorma- tai linja-auton ajokortti.

28 §

Poikkeukset kuorma- ja linja-auton kuljettajan ammattipätevyysvaatimuksesta

Kuljettajalta ei vaadita ammattipätevyyttä, jos:

- 1) ajoneuvon suurin sallittu rakenteellinen nopeus on enintään 45 kilometriä tunnissa;
- 2) ajoneuvo on poliisiin, pelastustoimen tai pelastusalan koulutuksesta vastaavan oppilaitoksen, ensihoitopalvelun, Puolustusvoimien, Tullin tai Rajavartiolaitoksen käytössä niiden tehtäviin liittyvissä kuljetuksissa;
- 3) ajoneuvoa koeajetaan tai siirretään korjaamisen, huoltamisen tai katsastamisen yhteydessä, siirretään varikkoalueella pesun, siivouksen tai tankkauksen yhteydessä, koeajetaan ajoneuvon parantamiseksi teknisesti taikka koeajetaan uusi tai muunnettu ajoneuvo ennen ajoneuvon liikenteeseen hyväksymistä;
- 4) ajoneuvoa käytetään kiireellisessä hätätilanteessa pelastustarkoituksiin poliisiin, pelastusviranomaisen, Tullin tai Rajavartiolaitoksen määräyksen perusteella;
- 5) ajoneuvoa käytetään ajo-oikeuden tai tässä laissa tarkoitetun perustason ammattipätevyyden tai jatkokoulutuksen saamiseksi annettavassa ajo-opetuksessa;
- 6) ajoneuvoa käytetään yksityisesti muihin kuin kaupallisiin tavarakuljetuksiin;
- 7) D1-luokan ajo-oikeudella kuljetettavaa linja-autoa, joka on suunniteltu ja valmistettu kuljettamaan kuljettajan lisäksi enintään 16 henkilöä, käytetään yksityisesti muihin kuin kaupallisiin henkilökuljetuksiin, jotka suoritetaan kuljettajan kanssa samassa taloudessa asuvien ja enintään kolmen muun henkilön kuljettamiseksi ja linja-auto on kuljettajan tai hänen kanssaan samassa taloudessa asuvan henkilön omistuksessa, tai muuta linja-autoa käytetään yksityisesti muihin kuin kaupallisiin henkilökuljetuksiin, jotka suoritetaan kuljettajan kanssa samassa taloudessa asuvien kuljettamiseksi ja linja-auto on heistä jonkun omistuksessa; taikka
- 8) ajoneuvolla kuljetetaan materiaaleja tai laitteita, joita kuljettaja käyttää työssään edellyttäen, että pääasiallisena tehtävänä ei ole ajoneuvon kuljettaminen, taikka ajoneuvolla kuljetetaan vähäisessä määrin omia tuotteita, joita kuljettaja myy tietyssä paikassa edellyttäen, että pääasiallisena tehtävänä ei ole ajoneuvon kuljettaminen.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

29 §

Kuorma- ja linja-autonkuljettajan perustason ammattipätevyys

Ammattipätevyys saavutetaan suorittamalla kuljetusmuotoa vastaava perustason ammattipätevyyskoulutus ja siihen sisältyvä teoriakoe tai perustason ammattipätevyyskoe. Ammattipätevyys saadaan viideksi vuodeksi ja sitä voidaan jatkaa jatkokoulutuksella viideksi vuodeksi kerrallaan. Perustason ammattipätevyyden suorittamista ei vaadita siltä, johon kuljetusmuotoa vastaavan ajokortin myöntämisen ajankohdan perusteella voidaan soveltaa tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivin 4 artiklan säännöksiä saavutetuista oikeuksista.

Perustason ammattipätevyyteen sisältyvät oppiaineet ja niiden tavoitteet on lueteltu maanteiden tavara- ja henkilöliikenteeseen tarkoitettujen tiettyjen ajoneuvojen kuljettajien perustason ammattipätevyydestä ja jatkokoulutuksesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/59/EY, jäljempänä tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivi, liitteen I jaksossa 1. Ne sisältävät perustiedot kuljettajana toimimisen vaatimuksista, kuljettajan, kuljetusten ja liikenteen turvallisuuteen vaikuttavista seikoista sekä hyvästä ammatin hoitamisesta ajoneuvoa kuljettaessa ja muissa kuljettajan tehtävissä. Perustason ammattipätevyys suoritetaan erikseen kuorma-auton tai linja-auton kuljettajana toimimista varten ja siinä voidaan lukea hyväksi EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 8 artiklassa tarkoitettu pätevyys siten kuin siitä erikseen säädetään.

Linja-auton kuljettajien perustason ammattipätevyyden suorittamisen yhteydessä toteutetaan myös matkustajien oikeuksista linja-autoliikenteessä sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 181/2011, jäljempänä EU:n linja-autoliikenteen matkustajien oikeuksia koskeva asetus, 16 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu vammaisuuteen liittyvää tietoisuutta lisäävä koulutus.

Perustason ammattipätevyys on saavutettava tämän lain mukaisesti, jos ajokorteista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2006/126/EY tarkoitettu vakinainen asuinpaikka on Suomessa. Kuljettajan, joka on muun maan kansalainen ja joka on työsuhteessa ETA-valtioon sijoittautuneeseen yritykseen tai jota ETA-valtioon sijoittautunut yritys käyttää kuljettajana, on saavutettava perustason ammattipätevyys tämän lain mukaisesti, jos hän työskentelee Suomessa sijaitsevan yrityksen palveluksessa tai hänelle on myönnetty työ lupa Suomessa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitettun perustason ammattipätevyyden sisällöstä sekä 1 momentissa tarkoitetuista saavutetuista oikeuksista, 2 momentissa tarkoitettun pätevyyden hyväksi lukemisesta ja 3 momentissa tarkoitettun koulutuksen toteutuksesta.

30 §

Kuorma- ja linja-autonkuljettajan vähimmäisikä

C-luokan kuorma-autoa ja CE-luokan ajoneuvoyhdistelmää kuljettavan luonnollisen henkilön on oltava 18 vuotta täyttänyt tai, jos perustason ammattipätevyys on saavutettu nopeutetulla perustason ammattipätevyyskoulutuksella, 21 vuotta täyttänyt. C1-luokan kuorma-autoa ja C1E-luokan ajoneuvoyhdistelmää saa kuljettaa 18 vuotta täyttänyt silloinkin, kun perustason ammattipätevyys on saavutettu nopeutetulla koulutuksella.

D-luokan linja-autoa ja DE-luokan ajoneuvoyhdistelmää kuljettavan luonnollisen henkilön on oltava 21 vuotta täyttänyt tai, jos perustason ammattipätevyys on saavutettu nopeutetulla koulu-

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

tuksella, 23 vuotta täyttänyt. D1-luokan linja-autoa ja D1E-luokan ajoneuvoyhdistelmää saa kuljettaa 21 vuotta täyttänyt silloinkin, kun perustason ammattipätevyys on saavutettu nopeutetulla koulutuksella.

D-luokan linja-autoa ja DE-luokan ajoneuvoyhdistelmää saa 2 momentista poiketen paikallisliikenteessä säännöllisellä, enintään 50 kilometrin pituisella reitillä kuljettaa 21 vuotta täyttänyt silloinkin, kun perustason ammattipätevyys on saavutettu nopeutetulla koulutuksella.

D1- tai D-luokan linja-auton kuljettajana Suomessa, Ahvenanmaata lukuun ottamatta, voi 2 momentista poiketen toimia 18 vuotta täyttänyt, joka on suorittanut linja-auton kuljettajan perustason ammattipätevyyden muuten kuin nopeutetulla perustason ammattipätevyyskoulutuksella tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivin 3 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun ammatillisen koulutuksen yhteydessä ja jolla on kuljetettavan ajoneuvon luokkaa vastaava ajo-oikeus. Kuljettaja, joka ei ole täyttänyt 20 vuotta, saa kuljettaa D-luokan linja-autoa vain paikallisliikenteessä säännöllisellä, enintään 50 kilometrin pituisella reitillä tai siirtää D-luokan ajoneuvoa ilman matkustajia.

31 §

Kuorma- ja linja-autonkuljettajan ammattipätevyyden saavuttaminen koulutus ja koe suorittamalla

Perustason ammattipätevyyskoulutuksen kesto on 280 tuntia, josta vähintään 20 tuntia on oltava ajo-opetusta. Perustason ammattipätevyyskoulutus voidaan toteuttaa myös nopeutettuna, jolloin koulutuksen kesto on 140 tuntia ja siitä vähintään 10 tuntia on oltava ajo-opetusta.

Perustason ammattipätevyys voidaan laajentaa toiseen kuljetusmuotoon suorittamalla 29 §:n 2 momentissa tarkoitetun oppiaineluettelon osat, jotka vastaavat suoritettavaa kuljetusmuotoa ja pätevyyttä. Täydentävän koulutuksen kesto on 70 tuntia, josta vähintään viisi tuntia on oltava ajo-opetusta. Nopeutetussa koulutuksessa täydentävän koulutuksen kesto on 35 tuntia, josta vähintään kolme tuntia on oltava ajo-opetusta.

Koulutuksen päätteeksi suoritettavaan teoriakokeeseen sisältyy vähintään yksi kysymys 29 §:n 2 momentissa tarkoitetun oppiaineluettelon jokaista tavoitetta kohden ja tämän pykälän 2 momentin mukaisesti ammattipätevyyttä laajennettaessa jokaista suoritettavan kuljetusmuodon tavoitetta kohden. Kokeen hyväksytysti suorittaneelle annetaan todistus perustason ammattipätevyyskoulutuksen tai nopeutetun perustason ammattipätevyyskoulutuksen suorittamisesta. Ammatillisessa koulutuksessa merkintä koulutuksen suorittamisesta voidaan kuitenkin tehdä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 57 §:ssä tarkoitettuun tutkinnon suorittamisesta annettavaan todistukseen.

Perustason ammattipätevyyskoulutuksessa on noudatettava mitä tässä laissa säädetään koulutuksen sisällöistä ja toteutuksesta. Jos perustason ammattipätevyyskoulutuksessa olevalla ei ole ajo-opetuksessa käytettävän ajoneuvon ajo-oikeutta, ajo-opetukseen sovelletaan vastaavan luokan ajokortin ajo-opetuksessa noudatettavia säännöksiä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä perustason ammattipätevyyskoulutuksen ja siihen sisältyvän kokeen sisällöstä ja toteutuksesta sekä kokeeseen ilmoittautumisesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa myös säännökset oppitunnin pituudesta.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

32 §

Kuorma- ja linja-auton kuljettajan ammattipätevyyskokeet suorittamalla

Perustason ammattipätevyyskokeessa suoritetaan teoriakoe ja käytännön koe. Teoriakoe on kaksiosainen, ja sen on täytettävä tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivin I liitteen 2 jakson 2.2 kohdan a alakohdassa olevat vaatimukset.

Käytännön kokeeseen sisältyy ajokoe, jossa arvioidaan oppiaineluettelon 1 kohdassa tarkoitettua turvallisuussääntöihin perustuvaa järkevää ajokäyttäytymistä erilaisissa liikennetilanteissa ja -ympäristöissä, joita kuljettajien työssä voidaan kohdata. Ajokokeen kesto on vähintään 90 minuuttia, josta enintään kolmasosa voidaan toteuttaa korkealaatuisella simulaattorilla tai erityisellä testialueella erityisesti toimintaa, ajoneuvon hallintaa, järkevää ajokäyttäytymistä ja ajamista vaikeissa ja vaihtelevissa olosuhteissa arvioitaessa. Lisäksi käytännön kokeeseen sisältyy osio, jossa arvioidaan suoritettavan kuljetusmuodon edellyttämää osaamista erityisesti oppiaineluettelon kohdissa 1.4—1.6, 3.2, 3.3 ja 3.5, jotka koskevat turvallisuussääntöjen ja ajoneuvon tarkoituksenmukaisen käytön mukaista kuormittamista, matkustajien turvallisuudesta ja mukavuudesta huolehtimista, rikollisuuden ja salamatkustamisen sekä fyysisten riskien ennalta ehkäisemistä ja hätätilanteiden arviointia. Osion kesto on vähintään 30 minuuttia.

Perustason ammattipätevyys voidaan laajentaa toiseen kuljetusmuotoon suorittamalla sitä vastaava käytännön koe ja teoriakokeesta ne oppiaineluettelon osat, jotka koskevat suoritettavaa kuljetusmuotoa ja pätevyyttä.

Kokeen hyväksytysti suorittaneelle annetaan todistus perustason ammattipätevyyskokeen suorittamisesta. Ammatillisessa koulutuksessa merkintä perustason ammattipätevyyskokeen suorittamisesta voidaan kuitenkin sisällyttää ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 57 §:ssä tarkoitettuun tutkinnon suorittamisesta annettavaan todistukseen.

Suorittavasta ammattipätevyydestä riippuen perustason ammattipätevyyskokeessa käytettävän kuorma-auton tai linja-auton on täytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston ajokorteista antamassa direktiivissä (2006/126/EY) säädetyt koeajoneuvojen vaatimukset. Käytännön kokeen ajokokeen osuudessa ajoneuvoa kuljettavalla on oltava sen ajo-oikeus. Ammattipätevyyttä suoritettaessa annettavaan ajo-opetukseen sovelletaan 33 §:n 4 momentin säännöstä, jos ammattipätevyyttä suorittavalla ei ole opetuksessa käytettävän ajoneuvon ajo-oikeutta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä perustason ammattipätevyyskokeesta ja sen toteutuksesta sekä siihen ilmoittautumisesta.

33 §

Kuorma- ja linja-auton kuljettajan ammattipätevyyskokeiden suorittaminen ammatillisen koulutuksen yhteydessä

Perustason ammattipätevyyskoulutukseen sisältyvä teoriakoe ja perustason ammattipätevyyskoe voidaan suorittaa vaiheittain tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehystä annetun lain (93/2017) 1 §:ssä tarkoitettuna tutkinnon tai osaamiskokonaisuuden suorittamisen sisältävässä ammatillisessa koulutuksessa, jonka kesto on vähintään kuusi kuukautta ja enintään kolme vuotta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna ammatillisen koulutuksen aikana opiskelija saa kuljettaa ajoneuvoa tai ajoneuvoyhdistelmää Suomessa ilman ammattipätevyyttä, jos:

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

- 1) hänellä on kuljetettavan ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän ajo-oikeus;
- 2) hän täyttää vähimmäisikää koskevat vaatimukset;
- 3) hänellä on 1 momentissa tarkoitettuun koulutukseen hyväksytyt koulutuskeskuksen antama ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän kuljettamiseen oikeuttava hyväksyminen koulutuksen aikana suoritettaviin kuljetuksiin ilman ammattipätevyyttä. Hyväksyminen todennetaan koulutuskeskuksen antamalla hyväksymisasiakirjalla.

Hyväksymisasiakirja voi koskea sekä koulutuksen aikana että koulutusjaksojen välisinä lomavälillä suorittavia kuljetuksia Suomessa Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Hyväksymisestä ja kuljettajana toimimisesta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Perustason ammattipätevyyskoulutuksessa, joka annetaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 3 §:ssä tarkoitettuna ammatillisen tutkintokoulutuksen yhteydessä, on noudatettava Opetushallituksen määräämiä tutkinnon perusteita.

34 §

Kuorma- ja linja-autonkuljettajan jatkokoulutus

Ammattipätevyyden ylläpitämiseksi ja täydentämiseksi tai uudelleen voimaan saattamiseksi kuljettajan on suoritettava jatkokoulutus. Jatkokoulutus koskee myös kuljettajia, joilta 29 § 1 momentissa tarkoitettujen saavutettujen oikeuksien perusteella ei vaadita perustason ammattipätevyyden suorittamista. Jatkokoulutukseen on sisällytettävä opetusta kuljettajan tehtävän kannalta keskeisissä perustason ammattipätevyyden oppiaineissa sekä turvallisuudesta, taloudellisesta ja ympäristöystävällisestä ajotavasta. Opetuksessa on noudatettava Liikenne- ja viestintäviraston vahvistamaa jatkokoulutuksen koulutusohjelmaa.

Jatkokoulutuksen määrä on 35 tuntia viiden vuoden jaksoissa. Jatkokoulutuksen suorittamisesta on annettava todistus. Jos jatkokoulutus annetaan useammassa jaksossa, todistus on annettava jatkokoulutuksen jaksosta, johon sisältyy vähintään seitsemän tuntia opetusta.

Jatkokoulutus on suoritettava tämän lain mukaisesti, jos kuljettajan vakinainen asuinpaikka on Suomessa tai jos hän työskentelee Suomessa.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä jatkokoulutuksen sisällöstä, sen suorittamisen ajankohdasta, toteutuksesta ja muista jatkokoulutukseen liittyvistä vaatimuksista.

35 §

Kuorma- ja linja-autonkuljettajan koulutuskeskukset

Perustason ammattipätevyyskoulutusta ja jatkokoulutusta antavan koulutuskeskuksen hyväksynnässä noudatetaan tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivin liitettä I.

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi hyväksyä koulutuskeskukseksi hakijan, jolla on ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 22 §:n 1 momentissa tarkoitettu tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa ja jos koulutus on osa koulutuskeskuksessa annettavaa ammatillista koulutusta. Pääesikunta voi hyväksyä koulutuskeskukseksi Puolustusvoimien kuljettajaopetusta järjestävän Puolustusvoimien yksikön. Liikenne- ja viestintävirasto voi hyväksyä koulutuskeskukseksi muun kuin edellä tarkoitettuna ammatillisen koulutuksen järjestäjän ja koulutuksen järjestäjän, jolla on autokoululupa kuorma- tai linja-auton tai niiden ajoneuvoyhdistelmien ajo-oikeuden saamiseksi annettavaan kuljettajaopetukseen. Liikenne- ja viestintävirasto voi lisäksi hyväksyä yksinomaan

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

jatkokoulutusta antavaksi koulutuskeskukseksi yrityksen, säätion tai yhteisön, jolla on tämän koulutuksen luonteeseen ja laajuuteen nähden riittävät opetukselliset, ammatilliset ja taloudelliset edellytykset koulutuksen järjestämiseen. Koulutuskeskuksen valvonnasta säädetään tämän lain 193 §:ssä.

Hakemuksessa on kuvattava, miten koulutuskeskus ja siellä annettava koulutus täyttävät niitä koskevat vaatimukset. Hyväksyntä annetaan toistaiseksi, kuitenkin enintään ajaksi, jonka koulutuksen järjestäjä on 2 momentissa tarkoitetun tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvan nojalla oikeutettu antamaan ammatillista koulutusta. Jos koulutuskeskuksen hyväksyneen viranomaisen määrittelemissä hyväksynnän saamiseksi annetuissa tiedoissa tapahtuu muutoksia, koulutuskeskuksen on välittömästi ilmoitettava siitä hyväksyneelle viranomaiselle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä koulutuskeskuksen vaatimuksista ja hakemuksessa annettavista tiedoista.

36 §

Kuorma- ja linja-autonkuljettajan koulutuskeskuksen opetushenkilöstö ja -välineet

Koulutuskeskuksessa on oltava toiminnan laajuuteen nähden riittävä opetushenkilöstö, opetuksesta vastaava johtaja sekä asianmukaiset opetusvälineet ja toimitilat. Opetuksesta vastaava johtaja ohjaa, valvoo ja kehittää opetustoimintaa ja koulutusta sekä toimii muutoinkin tosiasiallisesti tehtävässä.

Opettajalla on oltava opetustehtävän edellyttämät opettamista koskevat ja pedagogiset tiedot sekä riittävä alan tuntemus. Ajo-opetusta antavalla opettajalla ja opetuksesta vastaavalla johtajalla on oltava perustason ammattipätevyyskoulutuksessa kelpoisuus opetuksessa käytettävien ajoneuvojen luokkaa vastaavaan ajo-opetukseen ajo-oikeuden saamiseksi sekä kuljettajana tai ajo-opetuksessa saatua alan kokemusta. Koulutuskeskus vastaa siitä, että opetushenkilöstöllä on koulustoiminnan edellyttämä opetusalan sekä toimialan ja sitä koskevan lainsäädännön tuntemus.

Ajokorttilain 84 §:n 4 momentissa tarkoitetussa koulutuksessa opiskeleva saa toimia opettajana perustason ammattipätevyyskoulutuksessa, jos;

1) opettaminen on osa liikenneopettajan erikoisammattitutkintoon valmistavaa kuljetusalan ammattipätevyyskouluttajana toimimiseen oikeuttavan tutkinnon osan koulutusta;

2) hänellä on ajokorttilain 91 §:n mukainen opetusharjoittelulupa ja hän täyttää muut opetusharjoittelua koskevat vaatimukset.

Ajo-opetuksessa käytettävien ajoneuvojen on vastattava suoritettavaa ammattipätevyyttä ja täytettävä 32 §:n 5 momentissa säädetyt vaatimukset.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä opetuksesta vastaavan johtajan, kokeen arvioijan ja opettajan kelpoisuusvaatimuksista, koulutuksessa käytettävistä ajoneuvoista ja muista opetusvälineistä.

37 §

Kuorma- ja linja-autonkuljettajan ammattipätevyyskokeiden järjestäjät ja arvioijat

Tieliikenteen ammattipätevyuden saavuttamiseen liittyviä kokeita järjestävän on oltava luotettava ja vakavarainen ja tällä on oltava riittävä ammatillinen osaaminen sekä riittävät taloudelliset ja muut valmiudet tässä laissa ja tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivissä säädettyjen kokeiden

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

järjestämiseen. Kokeita järjestävällä on oltava kokeesta vastaava johtaja, joka ohjaa, valvoo ja kehittää koetoimintaa ja toimii muutoinkin tosiasiallisesti tehtävässä, toiminnan laajuuteen nähden riittävä arviointija suorittava henkilöstö sekä kokeiden vastaanottamisessa tarvittavat 32 §:n 5 momentissa säädetyt vaatimukset täyttävät ajoneuvot ja muut asianmukaiset välineet ja toimitilat.

Kokeiden arvioijien on oltava luotettavia ja heillä on oltava perehtyneisyys arviointiin ja arvioitavina olevien kokeiden perusteisiin sekä soveltuvalla koulutuksella tai työkokemuksella saavutettu arviointitehtävän edellyttämä osaaminen ja ammattitaito. Kokeiden järjestäjä vastaa siitä, että arvioijilla on vaatimusten mukainen kelpoisuus. Kokeesta vastaavalla johtajalla on oltava perehtyneisyys arviointiin ja kokeen järjestäjän järjestämien kokeiden perusteisiin sekä soveltuvalla koulutuksella tai työkokemuksella saavutettu tehtävän edellyttämä osaaminen ja ammattitaito.

Kokeen järjestäjäksi voidaan hakemuksesta hyväksyä yritys, säätiö tai muu yhteisö. Hakemuksessa on kuvattava koe, sen toteuttamisen tavat ja arviointiperusteet. Koe on järjestettävä hakemuksessa esitetyn sekä hyväksynnän ja sen ehtojen mukaisesti. Kokeen järjestämisessä tapahtuvista muutoksista on välittömästi ilmoitettava hyväksyneelle viranomaiselle. Jos hyväksyntää koskevat vaatimukset eivät enää täyty, koetta koskevia säännöksiä ei noudateta tai koetta ei muuten järjestetä asianmukaisesti, kokeen järjestäjälle voidaan antaa huomautus tai varoitus sekä kehoitus havaittujen puutteiden poistamiseen määräajassa. Jos kehotusta ei noudateta, hyväksyntä voidaan peruuttaa.

Edellä 3 momentista poiketen kokeet voidaan järjestää myös opetus- ja kulttuuriministeriön hyväksymässä koulutuskeskuksessa osana ammatillista kuljettajakoulutusta tai Puolustusvoimissa Puolustusvoimien kuljettajakoulutuksen yhteydessä. Tässä pykälässä tarkoitettujen kokeiden järjestäjistä ja niiden hyväksymisestä, arvioijien nimeämisestä, todistusten antamisesta sekä kokeiden valvonnasta vastaa tämän lain 193 §:ssä määritelty taho.

Kokeita arvioiva henkilö ei sovelleta rikosoikeudellista virkavastuuta ja hallintolain (434/2003) esteellisyyttä koskevia säännöksiä eikä hän voi 4 momentissa mainittua ammatillista ja Puolustusvoimien kuljettajakoulutusta lukuun ottamatta toimia tässä laissa tarkoitettussa koulutuskeskuksessa koulutuksen antajana. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kokeista, niiden toteutuksesta ja kokeiden järjestämisestä sekä arvioijien ja kokeesta vastaavan johtajan tehtävistä ja pätevyysvaatimuksista.

38 §

Kuorma- ja linja-autonkuljettajan koulutusta koskevien asiakirjojen säilyttäminen

Koulutuskeskuksen on säilytettävä jatkokoulutuksen järjestämistä ja jatkokoulutuksen suorittaneita koskevat asiakirjat niin kauan kuin jatkokoulutuksesta annettua todistusta voidaan käyttää ammattipätevyyskortin tai ajokorttiin tehtävän ammattipätevyysmerkinnän hakemiseen. Tämän jälkeen koulutuksen suorittajia koskevat henkilötiedot on hävitettävä. Tietoja saadaan luovuttaa hakemusasian käsittelemiseksi ammattipätevyyskortin ja ajokorttiluvan myöntäjälle.

Kokeita järjestävän on säilytettävä kaikkia järjestämiään kokeita ja, jos on suoritettu vain kokeen osia, kokeen osia koskevat asiakirjat.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitettujen asiakirjojen säilyttämisajasta.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

39 §

Kuorma- ja linja-autonkuljettajan ammattipätevyys todentaminen

Ammattipätevyys osoitetaan kuljettajan ammattipätevyyskortissa tai ajokortissa olevalla merkinnällä ammattipätevyydestä. Ammattipätevyyttä koskevat tiedot sisältyvät 216 §:ssä tarkoitettuun liikenneasioiden rekisteriin.

Ammattipätevyys on voimassa viisi vuotta 31 §:n 3 momentissa tai 32 §:n 4 momentissa säädetyn todistuksen antamisesta taikka ammattipätevyyttä jatkokoulutuksella jatkettaessa mainitun ajan 34 §:n 2 momentissa säädetyn todistuksen antamisesta taikka edellisen ammattipätevyysmerkinnän päivämäärästä.

Ammattipätevyyskortin myöntäminen tai merkinnän tekeminen ajokorttiin edellyttää, että ammattipätevyys on saavutettu tai sitä on ylläpidetty 29 §:n 1 momentin mukaisesti ja hakijan ajo-oikeus on voimassa Suomessa. Hakemus tehdään Liikenne- ja viestintävirastolle. Ammattipätevyysmerkityksestä ajokorttiin haetaan noudattaen, mitä ajokorttilaissa säädetään.

Kuljettajan on pidettävä 1 momentissa tarkoitettu asiakirja ajaessaan mukana ja vaadittaessa esitettävä se poliisille tai muulle liikenteen valvojalle. Poliisi tai Tulli voi keskeyttää ajon, jollei asiakirja ole mukana eikä ammattipätevyys ole muutoinkaan 1 momentin mukaisesti todennettävissä. Ajon jatkaminen voidaan sallia, jos kuljettajan henkilöllisyys voidaan luotettavasti todeta. Kuljettaja voidaan velvoittaa todentamaan pätevyytensä poliisille määräajassa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 2 momentissa tarkoitettujen määräaikaisten merkityksestä ja siinä noudatettavasta menettelystä.

40 §

Eryyisiä säännöksiä kuorma- ja linja-autonkuljettajan ammattipätevyys todentamisesta

Kuljettajan ammattipätevyyskortin on oltava tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivin liitteenä II olevan mallin mukainen.

Ennen 1 momentissa tarkoitettujen ammattipätevyyskortin luovuttamista kuljettajalle voidaan erityisestä syystä antaa määräajaksi väliaikainen asiakirja osoitukseksi ammattipätevyydestä. Väliaikainen asiakirja hyväksytään osoitukseksi ammattipätevyydestä vain Suomessa Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

Kuljettajan ammattipätevyyskortti postitetaan hakijalle noudattaen, mitä ajokorttilaissa säädetään ajokortin toimittamisesta postitse.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ammattipätevyys osoittavista merkinnöistä, väliaikaisen asiakirjan antamisesta sekä ammattipätevyyskortin hakemisesta.

41 §

Muissa ETA-valtioissa tai Ahvenanmaan maakunnassa annettujen ammattipätevyys todentavien asiakirjojen tunnustaminen

Muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa taikka Ahvenanmaan maakunnassa annetun 40 §:n 1 momentin mukaisen asiakirjan haltija saa kuljettaa kuorma- tai linja-autoa Suomessa. Ajokorttien ja niihin tehtyjen merkintöjen vastavuoroisesta tunnustamisesta säädetään ajokorttilaissa.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

Edellä 27 §:n 1 momentissa tarkoitettu muun maan kansalainen, joka on työsuhhteessa muussa ETA-valtiossa sijaitsevaan yritykseen tai jota tällainen yritys käyttää kuljettajana, voi osoittaa ammattipätevyytensä tämän ETA-valtion antamalla EU:n tavaraliikennelupa-asetuksen mukaisella kuljettajatodistuksella edellyttäen, ettei todistuksen antanut ETA-valtio vaadi kuljettajalta muuta ammattipätevyyden osoittavaa asiakirjaa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa säännökset muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa tai Ahvenanmaan maakunnassa annetun ammattipätevyyskortin korvaamisesta tämän lain mukaisella kuljettajan ammattipätevyyskortilla tai tämän lain mukaisesti ajokorttiin tehtävällä merkinnällä sekä tarkemmat säännökset 2 momentissa tarkoitettusta kuljettajatodistuksesta ja sen käytöstä ammattipätevyyden osoittamiseen.

4 luku

Tieliikenteen sosiaalilainsäädäntö ja yrittäjäkuljettajan työaika

42 §

Tieliikenteen sosiaalilainsäädännön määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

---

10) *yrittäjäkuljettajalla* sitä, joka osallistuu ajo- ja lepoaika-asetuksessa tai AETR-sopimuksen soveltamisalaan kuuluvan kuljetustoiminnan harjoittamiseen tieliikenteessä, joka ei ole työsuhhteessa ja jonka pääasiallisena ammattitoimintana on matkustajien tai tavaroiden kuljettaminen tieliikenteessä EU:n tavaraliikennelupa-asetuksessa tai kansainvälisen linja-autoliikenteen markkinoille pääsyä koskevista yhteisistä säännöistä ja asetuksen (EY) N:o 561/2006 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1073/2009, jäljempänä *EU:n kansainvälistä linja-autoliikennettä koskeva asetus*, tarkoitettulla tavalla yhteisön liikenneluvan nojalla taikka 3 §:ssä tarkoitettun luvan nojalla, ja:

- a) joka työskentelee omaan lukuunsa;
  - b) jolla on vapaus järjestellä ammattitoimintaansa;
  - c) jonka tulot ovat suoraan riippuvaisia liikevoitosta; ja
  - d) jolla on vapaus pitää yksin tai yhteistyössä muiden kuljetusyrittäjien kanssa kauppasuhteita asiakkaisiin;
-

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

43 §

Tieliikenteen sosiaalilainsäädäntöä koskevat asetukset

---

44 §

Ajopiirturikorttien myöntäminen

---

45 §

Kuljettajan velvollisuudet ajopiirturin käytössä

---

46 §

Työnantajan ja yrityksen velvollisuudet ajopiirturin käytössä

---

47 §

Ajopiirturin tietojen käsittely yrityksessä

---

48 §

Digitaalisen ajopiirturin tietojen käsittely korjaamalla

---

49 §

Yrittäjäkuljettajan viikoittainen enimmäistyöaika

---

50 §

Yrittäjäkuljettajan yötyö

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

---

51 §

Yrittäjäkuljettajan työajan tauot

---

52 §

Yrittäjäkuljettajan työaikakirjanpito

Yrittäjäkuljettajalla on oltava kahdelta edelliseltä vuodelta työaikakirjanpito tai muu luotettava selvitys, josta ilmenevät tämän lain mukaiset työajat ja tauot sekä keskimääräistä työaikaa käyttäessä tasoittumisjakso, jonka aikana työaika tasoittuu 48 tunnin viikkotyöaikaan. Työaikakirjanpidosta tai selvityksestä on käytävä ilmi myös 49 §:n 2 momentissa ja 50 §:n 2 momentissa tarkoitetut poikkeukset ja niiden perustelut.

5 luku

Rautatieliikenteen markkinat

53 §

Rautatieliikenteen harjoittamisen edellytykset

---

54 §

Rautatieliikenteen toimiluvan myöntämisen edellytykset

Liikenne- ja viestintäviraston on myönnettävä toimilupa Suomeen sijoittautuneelle rautatieyritykselle rautatieliikenteen harjoittamiseen, jos:

5) hakija on toimittanut kaikki tässä pykälässä ja 53 §:n 3 momentissa asetettujen edellytysten arvioimiseksi tarvittavat tiedot.

---

55 §

Hyvämaineisuus, ammatillinen pätevyys ja vakavaraisuus rautatieliikenteessä

Liikkeenjohtotehtäviin määrätty henkilö ei täytä 54 §:n 3 kohdassa tarkoitettua hyvämaineisuuden vaatimusta, jos hänet on tuomittu viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana vankeusran-

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

gaistukseen tai viimeksi kuluneiden kolmen vuoden aikana sakkorangaistukseen vakavasta työsuhdetta tai voimassa olevia työehtosopimuksia, elinkeinon harjoittamista, kirjanpitoa, velkasuhdetta, liikenteen harjoittamista taikka liikenneturvallisuutta koskevien säännösten tai määräysten rikkomisesta ja teko osoittaa hänen olevan ilmeisen sopimaton harjoittamaan rautatieliikennettä. Sama koskee tullimääräysten rikkomista siinä tapauksessa, että hakijan tarkoituksena on ryhtyä harjoittamaan kansainvälistä rautatieliikennettä.

Hakija täyttää 54 §:n 2 kohdassa tarkoitettua ammatillista pätevyyttä koskevan vaatimuksen, kun hakijalla on tarvittavat tiedot ja kokemus rautatieliikenteen turvalliseen harjoittamiseen ja sen valvontaan hakemuksen edellyttämässä laajuudessa.

Hakija ei täytä 54 §:n 4 kohdassa tarkoitettua vakavaraisuuden vaatimusta, jos:

1) hakija tai sen liikkeenjohtotehtäviin määrätty henkilö on asetettu konkurssiin tai määrätty liiketoimintakiellosta annetun lain (1059/1985) mukaiseen liiketoimintakieltoon;

2) liikkeenjohtotehtäviin määrätty henkilö on hakenut yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993) mukaista velkajärjestelyä; tai

3) hakijalla on toiminnastaan aiheutuneita huomattavia eräänntyneitä ja maksamattomia veroja tai lakisääteisiä sosiaalimaksuja.

---

56 §

Rautatieliikenteen toimiluvan myöntäminen

---

57 §

Rautatieliikenteen toimiluvan voimassaolo ja muuttaminen

---

58 §

Varautumisvelvollisuus rautatieliikenteessä

Rautatieliikenteen harjoittajan on varauduttava normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin ja huolehdittava siitä, että sen toiminta jatkuu mahdollisimman häiriöttömästi myös valmiuslaissa tarkoitetuissa poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa. Sen on osallistuttava toimintansa edellyttämällä tavalla valmiussuunnitteluun ja valmisteltava etukäteen poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa tapahtuvaa toimintaa.

Rautatieliikenteen harjoittajan on laadittava valmiussuunnitelma, jonka laadinnassa sen on otettava huomioon rautatiejärjestelmän eri toimijoiden näkemykset.

Valmiussuunnitelmaan on lisäksi sisällytettävä tiedot siitä, minkälaista apua rautatieyritys tarjoaa matkustajille rautatieliikenteen matkustajien oikeuksista ja velvollisuuksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1371/2007 18 artiklan mukaisesti, jos liikennepalveluissa ilmenee vakava häiriö. (Uusi)

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettua normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumisesta. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia teknisiä määräyksiä, jotka koskevat 2 momentissa tarkoitettua valmiussuunnitelman tarkempaa sisältöä ja laadintaa. (Uusi)

6 luku

Kaupunkiraideliikenteen harjoittaminen

59 §

Kaupunkiraideliikenne

---

60 §

Kaupunkiraideliikenteen harjoittajaa koskevat vaatimukset

---

61 §

Hyvämaineisuus, ammatillinen pätevyys ja vakavaraisuus kaupunkiraideliikenteessä

Liikkeenjohtotehtäviin määrätty henkilö ei täytä 60 §:n 3 kohdassa tarkoitettua hyvämaineisuuden vaatimusta, jos hänet on tuomittu viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana vankeusrangaistukseen tai viimeksi kuluneiden kolmen vuoden aikana sakkorangaistukseen vakavasta työsuhdeta, elinkeinon harjoittamista, kirjanpitoa, velkasuhdeta, liikenteen harjoittamista taikka liikenneturvallisuutta koskevien säännösten tai määräysten rikkomisesta ja teko osoittaa hänen olevan ilmeisen sopimaton toimimaan liikenteenharjoittajan liikkeenjohdosta vastaavana henkilönä.

Liikkeenjohtotehtäviin määrätty henkilö täyttää 60 §:n 3 kohdassa tarkoitettua ammatillista pätevyyttä koskevan vaatimuksen, kun hänellä on harjoitettavan toiminnan edellyttämässä laajuudessa tarvittavat tiedot ja kokemus liikenteen turvalliseen harjoittamiseen ja sen valvontaan.

Liikenteenharjoittaja ei täytä 60 §:n 5 kohdassa tarkoitettua vakavaraisuuden vaatimusta, jos:

- 1) liikenteenharjoittaja tai sen liikkeenjohtotehtäviin määrätty henkilö on asetettu konkurssiin tai määrätty liiketoimintakiellosta annetun lain mukaiseen liiketoimintakieltoon;
- 2) liikkeenjohtotehtäviin määrätty henkilö on hakenut yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain mukaista velkajärjestelyä; tai
- 3) liikenteenharjoittajalla on toiminnastaan aiheutuneita huomattavia eräntyneitä ja maksamattomia veroja tai lakisääteisiä sosiaalimaksuja.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

62 §

Kaupunkiraideliikenteen harjoittajan velvollisuus ilmoittaa toiminnastaan

Kaupunkiraideliikenteen harjoittamista koskevassa ilmoituksessa on oltava liikenteenharjoittajan nimi ja täydelliset yhteystiedot. Lisäksi liikenteenharjoittajan on osoitettava ilmoituksessa täyttävänsä 60 §:ssä säädetyt vaatimukset. Ilmoitus on tehtävä viimeistään kolme kuukautta ennen toiminnan aloittamista.

---

63 §

Kaupunkiraideliikenteen harjoittajan vastuu

64 §

Turvallisuusjohtamisjärjestelmä kaupunkiraideliikenteessä

65 §

Kaupunkiraideliikenteen kuljettajien kelpoisuusvaatimukset ja lääkärintarkastukset

66 §

Varautumisvelvollisuus kaupunkiraideliikenteessä

Kaupunkiraideliikenteen harjoittajan on varauduttava **normaaliolojen häiriötilanteisiin ja** poikkeusoloihin ja huolehdittava siitä, että sen toiminta jatkuu mahdollisimman häiriöttömästi myös valmiuslaissa tarkoitetuissa poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa. Sen on osallistuttava toimintansa edellyttämällä tavalla valmiussuunnitteluun ja valmistettava etukäteen poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa tapahtuvaa toimintaa.

Kaupunkiraideliikenteen harjoittajan on laadittava valmiussuunnitelma, jonka laadinnassa sen on otettava huomioon kaupunkiraideliikenteen erityispiirteet ja toimijoiden näkemykset.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettusta normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumisesta. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia teknisiä määräyksiä, jotka koskevat 2 momentissa tarkoitettua valmiussuunnitelman tarkempaa sisältöä ja laadintaa. (Uusi)

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

7 luku

Rautatieliikenteen pätevydet

67 §

Rautatieliikenteen pätevyksiä koskevien säännösten soveltamisala

---

68 §

Rautatieliikenteen harjoittajan vastuu kuljettajaa koskevien vaatimusten täyttämisestä

---

69 §

Rautatieliikenteen kuljettajalta edellytettävä lupa

---

70 §

Rautatieliikenteen kuljettajan luvan myöntäminen

---

71 §

Rautatieliikenteen kuljettajan luvan voimassaolo ja uusiminen

---

72 §

Rautatieliikenteen kuljettajan terveydentilaa koskevat vaatimukset

---

73 §

Rautatieliikenteen kuljettajan psykologista soveltuvuutta koskevat vaatimukset

---

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

74 §

Rautatieliikenteen kuljettajan lääkärintarkastukset

Kuljettajalle on tehtävä lääkärintarkastus veturinkuljettajadirektiivin liitteen II vaatimusten mukaisesti vähintään kolmen vuoden välein 55 ikävuoteen asti ja sen jälkeen vuosittain, jollei rautatielääkäri edellytä tarkastusten tekemistä useammin. Lääkärintarkastus on tehtävä aina myös, jos on syytä epäillä, että kuljettajan terveydentila ei täytä 72 §:n mukaisia vaatimuksia.
-----

75 §

Rautatieliikenteen kuljettajan psykologinen soveltuvuus

76 §

Rautatieliikenteen kuljettajan lisätodistus

Kuljettajalla on oltava 69 §:ssä tarkoitetun luvan lisäksi lisätodistus, joka osoittaa, mitä liikkuva kalustoa ja millä rataverkolla kuljettaja saa kuljettaa. Luokan A lisätodistus oikeuttaa liikennöimään vaihtotyössä ja luokan B lisätodistus junaliikenteessä.
-----

77 §

Lisätodistuksen myöntäminen

~~Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä kuljettajalta edellytettävästä kielitaidosta ja kielitaidon tasovaatimuksesta.~~

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

78 §

Lisätodistuksen voimassaolo ja voimassapitäminen

---

79 §

Lisätodistuksen peruuttaminen tai sen laajuuden rajoittaminen

---

80 §

Poikkeukset lisätodistusvaatimuksesta

---

81 §

Lisätodistusrekisteri

Rautatieliikenteen harjoittajan on pidettävä antamistaan lisätodistuksista lisätodistusrekisteriä. Rautatieliikenteen harjoittajan on tallennettava lisätodistusrekisteriin:

---

2) tiedot 77 §:n 1 momentissa tarkoitettujen koulutusten ja näyttöjen hyväksytystä suorittamisesta sekä näytöstä saadusta todistuksesta; sekä

---

82 §

Rautatieliikenteen harjoittajan oikeus saada tietoja lisätodistusrekisteriä varten

Oppilaitoksen ja näytön vastaanottajan on salassapitosäännösten estämättä toimitettava rautatieliikenteen harjoittajalle ilman aiheetonta viivytystä lisätodistusrekisteriä varten tarpeelliset tiedot, kun kuljettaja on suorittanut lisätodistukseen vaadittavan koulutuksen tai 78 §:n 2 momentissa tarkoitetun näytön.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

83 §

Lisätodistusrekisterin tietojen käyttäminen ja säilytysaika

---

84 §

Tietojen luovuttaminen lisätodistusrekisteristä

Edellä 82 §:ssä ja tässä pykälässä tarkoitetut tiedot voidaan luovuttaa myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti siten kuin siitä rekisterinpitäjän kanssa sovitaan. Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietojen vastaanottajan on esitettävä selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

85 §

Lisätodistusrekisterin ylläpitäjän konkurssi

Lisätodistusrekisterin säilyttämisestä vastaavan on säilytettävä rekisteritietoja 83 §:n mukaisesti.

86 §

Ruotsissa myönnetty lisätodistus

---

87 §

Rautatieliikenteen kuljettajan palvelussuhdetta koskevat ilmoitukset

---

8 luku

Rautatieliikenteen kuljettajakoulutus

88 §

Rautatieliikenteen kuljettajan koulutusvaatimukset

Edellä 67 §:ssä tarkoitetun kuljettajan on suoritettava yleisen ja ammatillisen pätevyyden saamiseksi lupaan ja lisätodistukseen vaadittavat koulutukset. Lisäksi edellytetään, että näytön vastaanottaja on ottanut vastaan kuljettajan tehtävään vaadittavat näytöt hyväksytysti.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

89 §

Rautatieliikenteen kuljettajan näytöt

Kuljettajan on 88 §:ssä edellytetyn koulutuksen päätyttyä suoritettava hyväksytysti näytöt, joilla varmistetaan, että hän hallitsee tehtävässä edellytettävät tiedot ja taidot. Näytöt vastaanottaa tehtävään hyväksytty näytön vastaanottaja.

Liikenne- ja viestintävirasto vahvistaa lupaa varten suoritettavat näytöt ja määrittää niissä käytettävät näytön vastaanottajat. Liikenne- ja viestintäviraston on kuvattava näyttöjen vahvistamista ja näytön vastaanottajien määrittämistä koskeva menettely julkaistessaan 70 §:n 4 momentissa tarkoitetun luvan myöntämiseksi noudatettavan menettelyn.

Rautatieliikenteen harjoittaja vahvistaa lisätodistusta varten suoritettavat näytöt ja määrittää niissä käytettävät näytön vastaanottajat. Rautatieliikenteen harjoittajan on kuvattava näyttöjen vahvistamista ja näytön vastaanottajien määrittämistä koskeva menettely vahvistaessaan 77 §:n 1 momentissa tarkoitetun lisätodistuksen myöntämiseksi noudatettavan menettelyn. Kuljettajan kykyä toimia kuljettajana on arvioitava rataverkolla suoritettavalla ajokokeella. Lisäksi simulaattorin avulla voidaan mitata kuljettajan poikkeus- ja vajaatoimintatilanteiden hallintaa ja muita vastaavia kykyjä. Jos kyseessä on Suomen rataverkolle annettava lisätodistus, ainoastaan Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymä näytön vastaanottaja voi vastaanottaa rataverkon tuntemusta koskevan näytön, johon kuuluu reittien tuntemus ja liikennöintisäännöt.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

90 §

Rautatieliikenteen oppilaitoksen hyväksyminen

---

91 §

Rautatieliikenteen oppilaitoksen velvollisuudet

---

92 §

Rautatieliikenteen kuljettajan koulutukseen sisältyvän työnopastuksen järjestäminen

---

93 §

Rautatieliikenteen kuljettajan näytön vastaanottajan hyväksyminen

---

9 luku

Merenkulku Suomen vesialueella

94 §

Oikeus merenkulkuun Suomen vesialueella

---

95 §

Meriliikenteen kabotaasin poikkeukset

Liikenne- ja viestintävirasto antaa luvan 94 §:ssä tarkoitetun kauppamerenkulun harjoittamiseen ulkomaisella aluksella, jos tarkoitukseen ei ole kohtuudella saatavilla Suomen tai muun Euroopan unionin jäsenvaltion lipun alla purjehtivaa alusta ja kysymyksessä on:

- 1) Ahvenanmaan maakunnan ja muun Suomen välinen liikenne; tai
  - 2) ulkomaisen aluksen käyttöön Suomessa on erityisiä syitä.
-

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

Valtioneuvoston asetuksella voidaan vieraan valtion kanssa tehdyn sopimuksen johdosta ja vastavuoroisuuden ehdolla säätää, että kyseisen vieraan valtion alukset ovat oikeutettuja ilman 1 momentissa tarkoitettua lupaa harjoittamaan 94 §:ssä tarkoitettua kauppamerenkulkua joko kokonaisuudessaan tai joiltakin sopimuksessa määräytyiltä osin.

---

10 luku

Laivaväen pätevydet

96 §

Laivaväen pätevyksiä koskevien säännösten soveltamisala

Tätä lukua ei kuitenkaan sovelleta laivaväkeen, joka työskentelee:

- 1) Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen aluksessa, jota ei pääsääntöisesti käytetä yleisessä liikenteessä matkustajien tai lastin kuljettamiseen;
  - 2) pelastuslaitosten, poliisin tai Tullin aluksessa siltä osin kuin kyseisellä viranomaisella on käytössä koulutusjärjestelmä, jonka Liikenne- ja viestintävirasto on hyväksynyt 117 §:n mukaisesti;
  - 3) huviveneessä;
  - 4) aluksessa, jonka pituus on enintään 10 metriä ja jota käytetään teollisuuslaitosten selvästi erotetuilla vesivarastoalueilla;
  - 5) aluksessa, jonka pituus on enintään 10 metriä ja jota ei käytetä yleisessä liikenteessä matkustajien kuljettamiseen, säännölliseen lastin kuljettamiseen eikä hinaukseen, paitsi jos kyseessä on miehitettynä vuokrattava vuokravene;
  - 6) aluksessa, jota käytetään sellaisessa vapaaehtoisessa meripelastustoiminnassa, joka ei ole kaupallista toimintaa ja jossa on meripelastustoimen etsintä- ja pelastustehtävien hoitamista varten koulutettu miehistö;
  - 7) ruoppaajassa, jolla ei ole omaa kuljetuskoneistoa.
-

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

97 §

Laivaväen pätevyksiä koskevat määritelmät

---

98 §

Laivaväen pätevyyskirja, lisäpätevyystodistus ja kelpoisuustodistus

---

99 §

Lasti- ja matkustaja-aluksen päällikön pätevyysvaatimukset

---

100 §

Höyry- ja moottorialuksen konepäällystön pätevyys

---

101 §

Lasti- ja matkustaja-aluksen konepäällikön pätevyysvaatimukset

---

102 §

Miehitettynä vuokratun vuokraveneen kuljettajan pätevyysvaatimukset

---

103 §

Kalastusaluksen päällystön pätevyysvaatimukset

---

104 §

Radioasemankäyttäjän pätevyysvaatimukset

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

---

105 §

Aluksen päällikön vähimmäisikä

---

106 §

Sisävesillä vaadittavaa pätevyyttä koskevien EU:n säädösten soveltaminen

---

107 §

Laivaväen pätevyysvaatimukset sekä pätevyyskirjan ja lisäpätevyystodistuksen myöntäminen

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää hakemuksesta pätevyyskirjan ja lisäpätevyystodistuksen ja tallentaa niitä koskevat tiedot liikenneasioiden rekisteriin. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto myöntää 104 §:ssä tarkoitetun pätevyystodistuksen Kansainvälisen televiestintäliiton (ITU) yleissopimukseen (SopS 94/1996) liittyvän kansainvälisen radio-ohjesäännön mukaisesti.

Lisäksi pätevyyskirjan ja lisäpätevyystodistuksen saamisen edellytyksenä on, että Liikenne- ja viestintävirasto on hyväksynyt koulutuksen järjestäjän ja annetun koulutuksen 114 ja 116 §:n mukaisesti.

---

108 §

Laivaväen erityiskoulutus

Kansimiehellä on oltava kansimiehen koulutus ja kalastusaluksella työskentelevällä turvallisuus-koulutus.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

109 §

Laivaväen pätevyyskirjojen ja lisäpätevyystodistusten voimassaolo ja uusiminen

---

110 §

Muun valtion toimivaltaisen viranomaisen antaman STCW-yleissopimuksen mukaisen pätevyyskirjan tai lisäpätevyystodistuksen tunnustaminen

Liikenne- ja viestintävirasto antaa kirjallisesta hakemuksesta muun valtion toimivaltaisen viranomaisen antaman pätevyyskirjan tai lisäpätevyystodistuksen tunnustamista osoittavan, 98 §:ssä edellytetyn kelpoisuustodistuksen. Kelpoisuustodistuksella vahvistetaan, että pätevyyskirjan haltija voi toimia pätevyyskirjan mukaisessa toimessa suomalaisella aluksella päällikön, yliperämiehen, perämiehen, konepäällikön, ensimmäisen konemestarin tai muussa konemestarin tai sähkömestarin toimessa tai hoitaa säiliöaluksen lastitoimintoja.

---

111 §

Työskentely aluksella kelpoisuustodistuksen hakuaikana

---

112 §

Muun kuin STCW-yleissopimuksen mukaisen pätevyyskirjan tunnustaminen

---

113 §

Laivaväen todistusten ja asiakirjojen säilyttäminen ja esittäminen

---

11 luku

Merenkulun koulutuksen järjestäjän ja koulutuksen hyväksyminen

114 §

Merenkulun koulutuksen järjestäjän hyväksyminen

Liikenne- ja viestintäviraston myöntämään STCW-yleissopimuksen mukaiseen merenkulun pätevyyskirjaan, lisäpätevyystodistukseen tai asiakirjatodisteeseen johtavaa tai muuta STCW-

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

yleissopimuksen mukaista merenkulun koulutusta, jonka järjestäjältä yleissopimuksen mukaan edellytetään hyväksyntää, saa antaa vain koulutuksen järjestäjä, jonka Liikenne- ja viestintävirasto on arvioinut ja hyväksynyt mainitun yleissopimuksen mukaisesti. Muun kuin Suomessa toimivan koulutuksenjärjestäjän Liikenne- ja viestintävirasto voi arvioida ja hyväksyä vain erityisestä syystä.

Koulutuksen järjestäjän on haettava hyväksyntää Liikenne- ja viestintävirastolta. Virasto arvioi, täyttääkö koulutuksen järjestäjä STCW-yleissopimuksen mukaiset edellytykset tai jäljempänä 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa 115 §:n mukaiset edellytykset. Arvion perusteella virasto hyväksyy vaatimukset täyttävän koulutuksen järjestäjän. Arviointi voi sisältää koulutuksen järjestämiseen käytettävien tilojen ja välineiden arvioinnin.

Liikenne- ja viestintävirasto voi erityisestä syystä hyväksyä myös sellaisen Suomessa toimivan koulutuksen järjestäjän, jonka antama koulutus johtaa muuhun kuin STCW-yleissopimuksen mukaiseen merenkulun pätevyyskirjaan, lisäpätevyystodistukseen tai asiakirjatodisteeseen. Tämän momentin mukaiseksi koulutuksen järjestäjäksi voidaan erityisestä syystä hyväksyä myös muu kuin Suomessa toimiva koulutuksen järjestäjä.

---

115 §

Muun kuin STCW-yleissopimuksen mukaisen koulutuksen järjestäjän hyväksymisen edellytykset

Edellä 114 §:n 3 momentissa tarkoitettulla erityisestä syystä hyväksyttävällä koulutuksen järjestäjällä on oltava:

---

116 §

Merenkulun koulutuksen hyväksyminen

Liikenne- ja viestintävirasto hyväksyy hakemuksesta STCW-yleissopimuksen vaatimukset täyttävän koulutuksen ja erityisestä syystä muun pätevyyskirjaan, lisäpätevyystodistukseen tai asiakirjatodisteeseen johtavan merenkulun koulutuksen. Koulutuksen hyväksyntä koskee koulutuksen sisältöä ja koulutuksen järjestelyjä. Koulutuksen on oltava hyväksytty ennen sen aloittamista.

---

117 §

Pelastuslaitosten, poliisin ja Tullin koulutusjärjestelmän hyväksyminen

Liikenne- ja viestintävirasto hyväksyy hakemuksesta pelastuslaitosten, poliisin ja Tullin koulutusjärjestelmän. Koulutusjärjestelmän hyväksyntä koskee koulutuksen sisältöä ja koulutuksen järjestelyjä.

Koulutusjärjestelmän hyväksymisen edellytyksenä on, että edellä 1 momentissa tarkoitettulla viranomaisella on:

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

1) yksityiskohtainen kirjallinen opetussuunnitelma, joka sisältää osaamisvaatimusten kannalta tarpeelliset menettelytavat ja sisällön; ja

2) annettavan koulutuksen edellyttämät välineet.

Hyväksyntäpäätökseen voidaan liittää ehtoja, jotka liittyvät aluksen pituuteen, aluksella kuljettavaan lastiin tai koneistoon ja liikennealueeseen. Hyväksyntää on haettava uudelleen, kun koulutusta tai toimintaa muutetaan olennaisesti.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä hakemismenettelystä ja hakemukseen liitettävistä asiakirjoista.

118 §

Merenkulun koulutuksen ja koulutuksen järjestäjän arviointi

Liikenne- ja viestintävirasto voi tehdä arvioinnin hyväksymälleen koulutuksen järjestäjälle ja koulutukselle. Arvioinnissa tarkastetaan, vastaako koulutus ja koulutuksen järjestelyt 114—117 §:n mukaisia vaatimuksia.

---

119 §

Merenkulun koulutuksen järjestäjän ilmoitusvelvollisuus

Hyväksytyt koulutuksen järjestäjän on ilmoitettava välittömästi Liikenne- ja viestintävirastolle, jos 114 tai 116 §:ssä tarkoitettussa hakemuksessa annetuissa tai muissa hakijan antamissa tiedoissa tapahtuu olennaisia muutoksia.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

12 luku

Luvanvarainen lentotoiminta

120 §

Lentotoiminnan määritelmät

---

121 §

Lentoliikenne

---

122 §

Lentoliikenne Euroopan talousalueen sisäisillä reiteillä, joiden lähtö- tai päätepiste on Suomessa

---

123 §

Säännöllinen lentoliikenne Suomen ja kolmannen maan välillä

Jollei 124 §:stä muuta johdu, lentoliikenneasetuksessa tarkoitetun Suomen ja kolmannen maan välillä harjoitettavan säännöllisen lentoliikenteen edellytyksenä on, että:

1) lentoliikenteen harjoittajalla on 121 §:ssä tarkoitettu liikennelupa ja se on sijoittautunut Suomeen;

2) lentoliikenteen harjoittaja on kolmannen maan nimeämä yhtiö, ja se täyttää Suomen ja mainitun kolmannen maan välillä tehdyn lentoliikennesopimuksen mukaiset edellytykset liikenteen harjoittamiselle; tai

3) lentoliikenteen harjoittaja on kolmannen maan nimeämä yhtiö, sillä on EASA-asetuksen 30 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua kaupallisen lentotoiminnan harjoittamiseen oikeuttavaa ilmoitusta ja todistusta, jäljempänä *lentotoimintalupa*, vastaava mainitun kolmannen maan viranomaisen myöntämä lupa, se täyttää tässä laissa ja Euroopan unionin asetuksissa asetetut kolmansien maiden lentoyhtiöihin sovellettavat vaatimukset ja liikenne- ja viestintäministeriö pitää luvan myöntämistä Suomen liikennepolitiikan kannalta perusteltuna.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

124 §

Rajoitettujen lentoliikenneoikeuksien jakaminen

---

125 §

Ei-säännöllinen lentoliikenne Suomen ja kolmannen maan välillä

Lentoliikenteen harjoittaja, jolla on ETA-valtiossa myönnetty liikennelupa, saa lentää yksittäisen lennon tai useamman lennon käsittävän lentosarjan (ei-säännöllinen lentoliikenne) Suomen ja kolmannen maan välillä ilman erillistä lupaa. Liikenne- ja viestintävirasto voi kuitenkin 123 §:ssä tarkoitetun säännöllisen lentoliikenteen harjoittajan vaatimuksesta kieltää ei-säännöllisen lentoliikenteen harjoittamisen, jos siitä aiheutuu tämän toiminnalle suurempaa kuin vähäiseksi katsottavaa taloudellista haittaa ja ei-säännöllisen lentoliikenteen harjoittaja kiertää toiminnallaan säännöllisen lentoliikenteen harjoittamiselle asetettuja rajoituksia.

Liikenne- ja viestintävirasto voi jättää lentoluvan myöntämättä, jos on syytä epäillä, että:

- 1) hakija ei kykene harjoittamaan liikennettä ammattitaitoisesti ja turvallisesti;
- 2) hakijalla ei ole riittävää vastuuvakuutusta ilmailussa aiheutuvien vahinkojen varalta;
- 3) hakija pyrkii luvan avulla kiertämään säännöllisen lentoliikenteen harjoittamiselle 123 ja 124 §:ssä säädettyjä vaatimuksia; tai
- 4) hakijan kotivaltio ei vastavuoroisesti myöntäisi lupaa suomalaiselle lentoliikenteen harjoittajalle.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

126 §

Lentoliikenne Suomen alueen yli

---

127 §

Lentotyö lupa

---

128 §

Kauko-ohjatun lentotoiminnan lupa

---

129 §

Varautumisvelvollisuus lentoliikenteessä

Suomessa myönnetyn EASA-asetuksen 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun lentotoimintaluvan haltijan tai Suomeen annetun lentotoimintailmoituksen tekijän on varauduttava normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin ja huolehdittava siitä, että sen toiminta jatkuu mahdollisimman häiriöttömästi myös valmiuslaissa tarkoitetuissa poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa. Sen on osallistuttava toimintansa edellyttämällä tavalla valmiussuunnitteluun ja valmisteltava etukäteen poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa tapahtuvaa toimintaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun lentotoimintaluvan haltijan on laadittava valmiussuunnitelma, jonka laadinnassa sen on otettava huomioon lentoliikenteen erityispiirteet ja toimijoiden näkemykset.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetusta normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumisesta. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia teknisiä määräyksiä, jotka koskevat 2 momentissa tarkoitetun valmiussuunnitelman tarkempaa sisältöä ja laadintaa. (Uusi)

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

13 luku

Lentomiehistön pätevyudet ja koulutus

130 §

Lentäjä, matkustamomiehistön jäsen ja kauko-ohjaaja

---

131 §

Ilmailun henkilölupien myöntäminen

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää hakemuksesta 130 §:ssä tarkoitetun luvan, jos hakija iältään, terveydeltään, tiedoiltaan, taidoiltaan, koulutukseltaan ja kokemukseltaan täyttää luvan lajiin perustuvat kelpoisuusvaatimukset. Lisäksi virasto tallentaa lupaa koskevat tiedot liikenneasioiden rekisteriin ja antaa luvan olemassaolon todentamiseksi tarvittavat lupakirjat ja todistukset. Lääketieteellisen kelpoisuustodistuksen voi kuitenkin myöntää ilmailulääkäri, ilmailulääketieteen keskus tai Liikenne- ja viestintävirasto. Matkustamomiehistön terveydentilatodistuksen myöntää Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymä työterveyslääkäri, ilmailulääkäri tai ilmailulääketieteen keskus.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

132 §

Lääketieteellinen kelpoisuustodistus lentoliikenteessä

---

133 §

Ulkomainen henkilölupa lentoliikenteessä

---

134 §

Lento-oppilas

---

135 §

Lentomiehistön koulutus

III OSA

LIIKENTEEN OHJAUS JA HALLINTA

1 luku

Tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelut

136 §

Tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun järjestäminen

Tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalveluita voidaan tarjota valtion maantieverkolla ja kuntien hallinnoimilla kaduilla sekä yksityisteillä. Väylävirasto vastaa tienpitäjänä hallinnoimansa maantieverkon liikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun järjestämisestä maantieverkolla harjoitettavan liikennöinnin edellyttämällä tavalla ja huolehtii liikenteen ohjaus- ja hallintapalvelujen laadusta ja tasapuolisuudesta. Tienpitäjä voi järjestää jäljempänä 137 §:ssä tarkoitetut tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelut itse tai hankkia ne julkisilta tai yksityisiltä palvelujen tuottajilta.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

137 §

Tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalveluun kuuluvat tehtävät

Tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajan tehtävänä on ylläpitää liikenneväylien liikennetilanteen seuranta (*liikenteen tilannekuva*) sekä onnettomuuksien, vaaratilanteiden ja liikenteen sujuvuuteen vaikuttavien tilanteiden ilmoitus- ja tiedotuspalvelua. Lisäksi tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoaja antaa liikenteeseen liittyviä sää- ja olosuhdetietoja sekä tietoja liikenteen sujuvuudesta ja vilkkaudesta, tienpitoa ja liikennettä palvelevien laitteiden kunnosta ja käytettävyydestä, muista liikenneturvallisuuteen ja liikenteen sujuvuuteen vaikuttavista seikoista sekä muista liikennevälineen turvalliseen kuljettamiseen, ohjaamiseen tai hallintaan liittyvistä seikoista. Tietojen antaminen voi tapahtua myös jäljempänä 146 §:ssä tarkoitetulla tavalla avoimen rajapinnan kautta.

---

138 §

Tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajaan kohdistuvat vaatimukset

Palveluntarjoajaa ei voida pitää luotettavana, jos tämä on liiketoimintakiellossa tai määrätty liiketoimintakieltoon viimeisen viiden vuoden aikana, tuomittu viimeisen viiden vuoden aikana vankeusrangaistukseen tai viimeisen kolmen vuoden aikana sakkorangaistukseen vakavasta työsuhdosta, elinkeinon harjoittamista, kirjanpitoa tai velkasuhdosta koskevien säännösten tai määräysten rikkomisesta, taikka tuomittu viimeisen viiden vuoden aikana vankeusrangaistukseen muusta vakavasta rikoksesta, jonka voidaan arvioida vaikuttavan luotettavuuteen tai katsoa osoittavan ilmeistä sopimattomuutta hoitamaan tässä luvussa tarkoitettuja tehtäviä. Palveluntarjoajan luotettavuuden arviointi koskee sen määräävässä asemassa olevia henkilöitä sekä 137 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä hoitavia henkilöitä.

Tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajan palveluksessa olevaan tieliikenteen ohjaajaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan 137 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

139 §

Varautumisvelvollisuus tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelussa

---

140 §

Tietoturva tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelussa

---

141 §

Poikkeamailmoitukset tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalveluissa

---

Lisäksi tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajan on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitetuille tahoille toimenpiteistä, jotka se tekee 137 §:n 2 momentin nojalla, jos toimenpiteet voivat vaikuttaa 1 momentissa tarkoitetun toimijan tehtävien hoitamiseen.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

142 §

Tieliikenteen vaaratilanteista ja onnettomuuksista ilmoittaminen

---

143 §

Tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajan avustaminen

---

2 luku

Liikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajan tiedonhallinta

144 §

Liikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajan tiedonsaantioikeudet viranomaisilta

---

145 §

Liikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajan muu tiedonsaantioikeus

---

Liikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoaja ei saa antaa salassa pidettäviä tai liike- tai ammattisalaisuuksiksi katsottuja tietoja eteenpäin, ellei se ole välttämätöntä yleisen turvallisuuden tai liikenneturvallisuuden turvaamiseksi tai vakavan ympäristövahingon estämiseksi. Tietojen on oltava tällöin sellaisessa muodossa, että niistä ei voida erottaa yksittäisiä käyttäjiä eivätkä liike- ja ammattisalaisuudet vaarannu. Edellä sanottu ei kuitenkaan estä tietojen luovuttamista viranomaiselle jäljempänä 147 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

---

146 §

Tiedon avaaminen liikenteen ohjaus- ja hallintapalveluissa

Liikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajan on avattava avoimen rajapinnan kautta kone-luettavassa muodossa vapaasti käytettäväksi seuraavat ajantasaiset tiedot 137 §:n 1 momentissa tarkoitetun tehtävänsä hoitamiseksi:

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

147 §

Liikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajan velvollisuus luovuttaa tieto viranomaiselle

---

Lentoliikenteen osalta tietojen luovutuksesta säädetään 146 §:n 2 momentissa mainitussa ilma-
liikennevirtojen säätelyä koskevista yhteisistä säännöistä annetussa komission asetuksessa.

148 §

Liikenteen ohjaus- ja hallintapalvelujen yhteentoimivuus

Liikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajan on varmistettava, että sen 144 tai 145 §:n no-
jalla saama tieto on ilman aiheetonta viivästystä muiden lain mukaan vastaavia palveluita tarjoa-
vien liikenteen ohjaus- ja hallintapalveluita tarjoavien käytössä rajapinnan kautta maksutta, ellei
tiedon antanut viranomainen ole kieltänyt tai rajoittanut sen antamista.

---

149 §

Liikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajan oikeus käyttää tietoa lisäarvopalveluun

Liikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoaja saa käyttää 144 ja 145 §:n nojalla saamiaan tie-
toja muita kuin laissa säädettyjä palveluita tarjotessaan, mutta palvelua tarjottaessa ei voida luo-
vuttaa tietoa tässä luvussa säädetyn vastaisesti, eikä salassa pidettävä tieto saa käydä ilmi palve-
lusta. Liikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoaja ei myöskään saa hyödyntää 145 §:n nojalla
saamaansa salassa pidettävää tietoa tavalla, joka vahingoittaisi tiedon luovuttaneen toimijan lii-
ketaloudellisia etuja.

IV OSA

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

PALVELUT

1 luku

Henkilöliikennepalvelut

150 §

Henkilöliikennepalvelun tarjoajan tiedonantovelvollisuus

---

151 §

Taksiliikennettä koskevat velvollisuudet

Henkilöliikennettä tarjoava **luvanhaltija** vastaa ja huolehtii siitä, että taksiliikenteessä:

1) kuljettajalla on 25 §:ssä tarkoitettu taksinkuljettajan ajolupa;

---

3) kuljettajalla on riittävä vuorovaikutus- ja kielitaito sekä pääasiallisen toiminta-alueen paikallistuntemus;

---

7) matkustajalla on oikeus maksaa matkansa käteisellä ja yleisimmillä maksukorteilla, jollei 150 §:ssä tarkoitettulla tavalla ole selkeästi määritelty tiettyä maksutapaa, jonka matkustaja on tilauksen tai varauksen yhteydessä hyväksynyt.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

152 §

Taksiliikenteen palvelujen hinnoittelu

---

153 §

Ilma-aluksesta, matkustajasta ja tavarasta huolehtiminen

---

2 luku

Tietojen ja tietojärjestelmien yhteentoimivuus

154 §

Liikkumispalvelua koskevat olennaiset tiedot

---

155 §

Lippu- ja maksujärjestelmien yhteentoimivuus

Kuljetuspalvelun tarjoaja, joka tarjoaa vain muita kuin 181 ja 182 §:ssä tarkoitetun toimivaltaisen viranomaisen tämän lain, julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016), jäljempänä *hankintalaki* tai vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) mukaisesti hankkimia henkilöliikenteen kuljetuspalveluita, voi poiketa 1 momentin vaatimuksesta, jos sen toteuttaminen ei ole teknisesti tarkoituksenmukaista eikä kohtuullista yrityksen pienen koon tai toiminta-alueen johdosta.

---

156 §

Asioiminen toisen henkilön puolesta sähköisesti tarjotussa liikkumispalvelussa

---

Edellä 1 momentissa tarkoitettu liikkumis- tai yhdistämispalvelun tarjoaja ja näiden puolesta lippu- ja maksujärjestelmästä vastaava toimija sekä 2 momentissa tarkoitettu liikkumispalveluun liittyvän alennuksen, korvauksen tai erityisehdon sisältävän lipun liikkeelle laskija, joka tarjoaa vain muita kuin 181 ja 182 §:ssä tarkoitetun toimivaltaisen viranomaisen tämän lain, hankinta-

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

lain tai vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden mainitun lain mukaisesti hankkimia henkilöliikenteen kuljetuspalveluita, voi poiketa 1 tai 2 momentin vaatimuksesta, jos sen toteuttaminen ei ole teknisesti tarkoituksenmukaista eikä kohtuullista yrityksen pienen koon tai toiminta-alueen johdosta.

---

157 §

Yhteentoimivuuden edistäminen julkisissa hankinnoissa

Tämän lain 181 ja 182 §:ssä tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisen on huolehdittava siitä, että hankittaessa liikkumispalveluja tai niihin liittyviä lippu- ja maksujärjestelmiä tämän lain, hankintalain tai vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain mukaisesti on tarjouspyynnössä, hankintailmoituksessa ja hankintasopimuksessa edellytettävä, että:

- 1) palveluntarjoaja on kuvannut, miten se on täyttänyt 154 §:ssä säädetyt velvollisuutensa;
-

158 §

Rajapintojen avaamiseen liittyvät yleiset vaatimukset

Edellä 154—156 §:ssä tarkoitettu avointen rajapintojen kautta tarjottava pääsy tietoihin ja tietojärjestelmiin ja sen toteuttamiseksi mahdollisesti tarvittavat tukipalvelut, käyttöehdot, ohjelmistot, lisenssit ja muut tarvittavat palvelut on tarjottava oikeudenmukaisin, kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

Edellä 154—156 §:ssä tarkoitettujen rajapintojen avaamiseen velvoitettujen palveluntarjoajien on huolehdittava siitä, että avaaminen voi tapahtua palvelun tietoturvan ja yksityisyyden suojan vaarantumatta. Edellä 156 §:ssä tarkoitettujen pääsyyn oikeutettujen liikkumis- tai yhdistämispalvelun tarjoajan on huolehdittava oman palvelunsa tietoturvan ja tietosuojan tasosta niin, että puolesta-asiointi voi tapahtua näitä vaarantamatta.

159 §

Palveluiden yhteentoimivuus

Julkisen liikenteen liityntäpysäköintiä tarjoavan yrityksen tai yhteisön on tarjottava liityntäpysäköintiä tasapuolisin ehdoin kaikkien liikkumis- ja yhdistämispalvelun tarjoajien asiakkaille.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

160 §

Älykkäiden liikennejärjestelmien käyttöönotto

---

161 §

Älykkään liikennejärjestelmän ylläpitäjän velvollisuus huolehtia viestintäverkkoihin ja tietojärjestelmiin kohdistuvien riskien hallinnasta ja tietoturvallisuuteen liittyvästä häiriöstä ilmoittaminen

---

3 luku

Hankintamenettelyt ja yksinoikeuden antaminen

162 §

Hankintamenettelyt

Tämän lain 181 ja 182 §:ssä tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset voivat käyttää käyttöoikeussopimuksia tehtäessä menettelyä, jossa kaikki palvelusopimusasetuksessa tarkoitetut liikenteenharjoittajat voivat tehdä tarjouksen (*yksivaiheinen menettely*) tai menettelyä, jossa kaikki mainitut liikenteenharjoittajat voivat tehdä osallistumishakemuksen, minkä jälkeen toimivaltainen viranomainen valitsee osallistumisilmoituksen tehneistä ne, jotka voivat menettelyn seuravassa vaiheessa tehdä tarjouksen (*kaksivaiheinen menettely*).

163 §

Hankinnasta ilmoittaminen ja vähimmäismääräajat

Sen lisäksi, mitä palvelusopimusasetuksen 7 artiklassa säädetään, toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava julkisesti 162 §:n 3 momentin mukaisilla menettelyillä tehtävistä käyttöoikeussopimuksista. Ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi internetosoitteessa www.hankintailmoitukset.fi. Hankintaan liittyvään tietojenvaihtoon sovelletaan lisäksi hankintalain 8 luvun säännöksiä.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

164 §

Tarjouspyyntö

---

165 §

Tarjoajien valinta

---

166 §

Neuvottelut tarjousten jättämisen jälkeen

---

167 §

Tarjouksen valinta

---

168 §

Lisätilaus ja sopimuksen voimassaoloajan pidentäminen

---

169 §

Hankintapäätös ja asiakirjajulkisuus

---

170 §

Erilliskirjanpitovelvollisuus

Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään salassapidosta, liikenne- ja viestintäministeriöllä sekä tämän lain 181 ja 182 §:ssä tarkoitetuilla toimivaltaisilla viranomaisilla on oikeus saada erilliskirjanpitovelvolliselta liikenteenhar-

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

joittajalta palvelusopimusasetuksessa tarkoitettuja tietoja asetuksessa tarkoitettujen tehtävien hoitamista varten.

---

171 §

Päätös palvelusopimusasetuksen soveltamisesta ja yksinoikeuden antaminen

Tämän lain 181 ja 182 §:ssä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen voi tehdä päätöksen siitä, että se järjestää toimivalta-alueensa tai sen osan julkisen henkilöliikenteen palvelut palvelusopimusasetuksen mukaisesti varmistaakseen sellaisten yleishyödyllisten palvelujen tarjoamisen, jotka ovat muun muassa monilukuisempia, luotettavampia, korkealaatuisempia tai edullisempia kuin palvelut, joita voitaisiin tarjota pelkästään markkinoiden ehdoilla.

---

172 §

Lentoliikenteen julkinen palveluvelvoite

---

4 luku

Liikennepalvelujen julkinen tuki

173 §

Valtionrahoituksen käyttötarkoitukset

---

174 §

Määrärahan kiintiöinti ja käyttö

Liikenne- ja viestintäministeriö saa käyttää valtion talousarviossa osoitettua määrärahaa 173 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainittuun tarkoitukseen 182 §:n 1 momentissa säädetyn toimivaltansa rajoissa sekä 173 §:n 1 momentin 3 kohdassa mainittuun tarkoitukseen silloin, kun kyse on strategisesti merkittävistä hankkeista.

Liikenne- ja viestintävirasto päättää määrärahan tai sen osan kiintiöimisestä toimivaltaisille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille ja määrää tarvittavilta osin sen jaosta muihin kuin 1 momentin mukaisiin 173 §:n 1 momentissa mainittuihin tarkoituksiin. Liikenne- ja viestintävirasto saa itse käyttää määrärahaa 173 §:n 1 momentin 3 kohdassa mainittuun tarkoitukseen. Se voi myös myöntää valtionavustusta kunnalle tai kuntayhtymälle käytettäväksi samaan tarkoitukseen.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

Toimivaltaiset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset saavat käyttää Liikenne- ja viestintäviraston kiintiömää määrärahaa 173 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa mainittuihin tarkoituksiin. Ne voivat myös myöntää valtionavustusta kunnalle tai kuntayhtymälle käytettäväksi mainitun pykälän mukaisiin tarkoituksiin.

175 §

Korvauksen takaisin periminen

---

5 luku

Välitys- ja yhdistämispalvelut

176 §

Välitys- ja yhdistämispalvelun tarjoajan ilmoitusvelvollisuus

---

177 §

Välityspalvelujen ja yhdistämispalvelujen tarjoajan erityinen tiedonantovelvollisuus

---

V OSA

VIRANOMAISET JA VALVONTA

1 luku

Viranomaisten toiminta

178 §

Liikenne- ja viestintävirasto yleisenä valvontaviranomaisena

---

179 §

Liikenne- ja viestintäviraston seuranta- ja yhteensovittamistehtävät

---

Henkilöliikenteen liikkumispalvelun tarjoajalla on velvollisuus liikesalaisuuden estämättä toimittaa määräajoin harjoittamansa liikenteen tarjontaa ja toteutunutta kysyntää koskevat tiedot Liikenne- ja viestintävirastolle 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi sekä tilastointia ja tutkimusta varten. Henkilöliikenteen kuljetuspalvelun tarjoajan on lisäksi ilmoitettava säännöllisesti tarjottavan palvelun aloittamisesta, lopettamisesta ja olennaisista muutoksista Liikenne- ja viestintävirastolle viimeistään 60 päivää ennen suunnitelman toteuttamista siltä osin kuin tiedot eivät ole saatavilla 154 §:n mukaisista rajapinnoista. Tiedot on toimitettava maksutta.

---

180 §

Poliisi, Tulli ja Rajavartiolaitos tieliikennettä valvovina viranomaisina

---

181 §

Palvelusopimusasetuksessa tarkoitettujen tieliikenteen toimivaltaiset viranomaiset

---

Hyvinkää, Imatra, Kajaani, Kokkola, Kouvola, Lappeenranta, Mikkeli, Raasepori, Rauma, Riihimäki, Rovaniemi, Salo, Savonlinna, Seinäjoki ja Vaasa ovat omalla alueellaan palvelusopimusasetuksessa tarkoitettuja tieliikenteen toimivaltaisia viranomaisia. (Uusi)

Jos toimivaltaiset viranomaiset toimivat 171 §:ssä tarkoitettulla tavalla julkisen henkilöliikenteen alalla, niiden on suunniteltava palvelut ensisijaisesti seudullisina tai alueellisina kokonaisuuksina ja tavoiteltava kaikkien henkilökuljetusten yhteensovittamista. Suunnittelussa asiakkaiden liikkumistarpeisiin perustuvat markkinaehtoisesti syntyvät palvelut ja julkisesti hankitut pal-

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

velut on sovittava yhteen. Viranomaisten on liikkumispalveluita suunnitellessaan kuultava alueella toimivia henkilöliikennepalveluiden tarjoajia sekä toimittava yhteistyössä muiden viranomaisten ja kuntien kanssa.

Toimivaltaisella viranomaisella on oikeus sisällyttää 179 §:n 3 momentin mukaisesti Liikenne- ja viestintävirastolta saamia tietoja liikenteen järjestämistä koskevan tarjouskilpailun tarjouspyyntöön. Tarjouspyynnöstä ei kuitenkaan saa käydä ilmi yksittäisen yrityksen liikesalaisuutta.

---

182 §

Palvelusopimusasetuksessa tarkoitetut rautatieliikenteen toimivaltaiset viranomaiset

Liikenne- ja viestintäministeriö sekä omalla toimivalta-alueellaan Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä ovat palvelusopimusasetuksessa tarkoitettuja toimivaltaisia viranomaisia rautatieliikennettä koskevissa asioissa. Muuta raideliikennettä koskevissa asioissa toimivaltaisia viranomaisia ovat 181 §:n 2 ja 3 momentissa mainitut kunnalliset ja seudulliset viranomaiset omalla toimivalta-alueellaan.

Jos toimivaltaiset viranomaiset toimivat 171 §:ssä tarkoitettulla tavalla julkisen henkilöliikenteen alalla, niiden on suunniteltava palvelut ensisijaisesti seudullisina tai alueellisina kokonaisuuksina ja tavoiteltava kaikkien henkilökuljetusten yhteensovittamista. Suunnittelussa asiakkaiden liikkumistarpeisiin perustuvat markkinaehtoisesti syntyvät palvelut ja julkisesti hankitut palvelut on sovittava yhteen. Viranomaisten on liikennettä suunnitellessaan kuultava alueella toimivia henkilöliikennepalveluiden tarjoajia sekä toimittava yhteistyössä muiden viranomaisten ja kuntien kanssa.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

183 §

EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksessa tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset

---

184 §

EU:n kansainvälistä linja-autoliikennettä koskevassa asetuksessa tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset

---

185 §

Kabotaasiliikennettä koskevaa turvamenettelyä pyytävä viranomainen

---

186 §

Matkustajien ja kuluttajien oikeuksien osalta toimivaltaiset viranomaiset

---

Liikenne- ja viestintävirasto on lisäksi toimivaltainen käsittelemään IV osan 1 luvun säännösten rikkomista koskevia matkustajien valituksia paitsi, jos kuluttajariitalautakunta on toimivaltainen antamaan asiassa ratkaisusuosituksen kuluttajariitalautakunnasta annetun lain (8/2007) nojalla.

187 §

EU:n linja-autoliikenteen matkustajien oikeuksia koskevassa asetuksessa tarkoitettujen terminaalien nimeäminen

Liikenne- ja viestintävirasto nimeää EU:n linja-autoliikenteen matkustajien oikeuksia koskevan asetuksen 12 artiklassa tarkoitetut linja-autoterminaalit, joissa vammaisia ja liikuntarajoitteisia henkilöitä avustetaan, kuultuaan asiassa 181 §:ssä mainittuja toimivaltaisia viranomaisia, terminaalin haltijoita sekä paikkakunnan vammaisjärjestöjen edustajia.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

188 §

ITS-direktiivissä tarkoitettu kansallinen viranomainen

---

189 §

Interbus-sopimuksessa tarkoitettut viranomaiset

---

190 §

Kahdenvälisissä tieliikennesopimuksissa tarkoitettu viranomainen

---

191 §

Tavarankuljetuksen tilaajan selvitysvelvollisuutta valvovat viranomaiset

Poliisi ja Tulli valvovat 14 §:ssä säädetyn tavarankuljetuksen tilaajan selvitysvelvollisuuden noudattamista.

192 §

Tieliikenteen sosiaalilainsäädäntöä, tieliikenteen valvontalaitteita ja yrittäjäkuljettajan työaikaa käsittelevät ja valvovat viranomaiset

---

Työsuojeluviranomainen valvoo yrittäjäkuljettajia koskevia 49—52 §:n säännöksiä.

193 §

Tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivissä tarkoitettut toimivaltaiset viranomaiset

Tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivissä tarkoitettuja toimivaltaisia viranomaisia ovat Liikenne- ja viestintävirasto, opetus- ja kulttuuriministeriö ja pääesikunta sekä Opetushallitus ja Puolustusvoimat.

Jos perustason ammattipätevyys suoritetaan opetus- ja kulttuuriministeriön hyväksymässä koulutuskeskuksessa osana siellä annettavaa ammatillista koulutusta, perustason ammattipätevyyskoulutukseen sisältyvien teoriakokeiden ja perustason ammattipätevyyskokeiden järjestämisestä ja valvonnasta sekä niitä koskevien todistusten antamisesta vastaa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 120 §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettu työelämätoimikunta. Opetus- ja kulttuuriministeriö vastaa hyväksymiensä koulutuskeskusten valvonnasta, mutta se voi osoittaa

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

tehtävän Opetushallitukselle. Jos perustason ammattipätevyyskoulutuksen teoriakoe tai perustason ammattipätevyyskoe järjestetään opetus- ja kulttuuriministeriön hyväksymässä koulutuskeskuksessa annettavan ammatillisen koulutuksen yhteydessä, arvioijien nimeämisestä vastaa koulutuksen järjestäjä.

Jos perustason ammattipätevyys suoritetaan pääesikunnan hyväksymässä koulutuskeskuksessa Puolustusvoimien kuljettajakoulutusta antavassa Puolustusvoimien yksikössä Puolustusvoimien ajokortin suorittamisen yhteydessä, Puolustusvoimat vastaa 2 momentissa tarkoitettujen kokeiden järjestämisestä, valvonnasta ja niiden suorittamista koskevien todistusten antamisesta. Pääesikunta vastaa hyväksymiensä koulutuskeskusten valvonnasta.

Liikenne- ja viestintävirasto vastaa muiden perustason ammattipätevyyskoulutukseen sisältyvien kokeiden järjestämisestä ja valvonnasta sekä niitä koskevien todistusten antamisesta. Se voi järjestää tehtävien hoitamisen kuljettajantutkintotoiminnan yhteydessä tai siitä erillään hankkimalla tarvittavat palvelut noudattaen, mitä kuljettajantutkintotoiminnan järjestämisestä annetussa laissa (535/1998) säädetään kuljettajantutkintotoiminnan hoitamisesta palvelutehtävänä. Liikenne- ja viestintävirasto vastaa hyväksymiensä koulutuskeskusten valvonnasta. Virasto voi yhdistää koulutuskeskuksen valvontaa koskevan tehtävän kokeen vastaanottamiseen ja valvontaan liittyvään palvelutehtävään.

Liikenne- ja viestintävirasto hyväksyy muut kuin 2 ja 3 momentissa tarkoitetut perustason ammattipätevyyskokeen järjestäjät ja vastaa näiden valvonnasta. Kokeen järjestäjä antaa todistuksen perustason ammattipätevyyskokeen hyväksytystä suorittamisesta. Kokeita järjestettäessä on noudatettava hyvää hallintotapaa. Kokeen järjestäjä ja tämän palveluksessa oleva ei saa luvatta ilmaista salassa pidettävää tietoa, jonka hän on saanut kokeen arvioijan luotettavuuden arvioinnin yhteydessä. Luotettavuuden arviointiin ja viranomaisen oikeuteen saada arvioinnissa tarvittavat tiedot sovelletaan mitä kuljettajantutkintotoiminnan järjestämisestä annetussa laissa siitä säädetään sekä oikaisun hakemiseen ja muutoksenhakuun kokeen järjestäjän tekemästä perustason ammattipätevyyskoetta koskevasta päätöksestä mainitun lain 14 §:n säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974). Hyväksyntä on voimassa määräajan, viisi vuotta kerrallaan.

Tässä pykälässä tarkoitetulla valvojalla on valvonnan toteuttamiseksi oikeus päästä seuraamaan opetusta ja saada valvonnassa tarvittavat tiedot. Viranomaisen edustajilla on oikeus päästä seuraamaan perustason ammattipätevyyskoulutuksen teoriakoetta ja perustason ammattipätevyyskoetta sen asianmukaisen toteuttamisen ja kulun varmistamiseksi. Koulutuskeskuksen on järjestettävä olosuhteet sellaisiksi, että tarkastukset voidaan suorittaa asianmukaisesti. Tarkastuksia ei saa tehdä pysyväisluontoiseen asumiseen käytettävässä tilassa. Tarkastuksessa on noudatettava hallintolain 39 §:ää.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä valvonnan järjestämisestä ja kokeiden järjestämistä koskevista ilmoituksista.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

194 §

STCW-yleissopimuksessa ja merenkulkijoiden vähimmäiskoulutusdirektiivissä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen

---

195 §

Eräiden lentomiestöasetuksessa tarkoitettujen lupien myöntäjät

---

2 luku

Viranomaistehtävien hoitaminen

196 §

Liikenne- ja viestintäviraston tarkastusoikeus

---

197 §

Valvontaviranomaisen yleinen tiedonsaantioikeus

Lisäksi Liikenne- ja viestintävirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta maksutta tässä laissa säädettyjen tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot toiminnanharjoittajaluvan hakijasta ja haltijasta, liikenteestä vastaavasta henkilöstä, yrityksen toimitusjohtajasta, vastuunalaisesta yhtiömiehestä, henkilöluvan hakijasta ja haltijasta ja Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettua organisaatiohenkilöstä ja mainitun pykälän 1 kohdassa tarkoitettua organisaatiosta, jossa hakijan organisaatiohenkilö on tai on ollut organisaatiohenkilöasemassa. Liikenne- ja viestintävirastolla on edelleen oikeus salassapitosäännösten estämättä saada viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta maksutta vastaavat tiedot 16 §:ssä tarkoitettua rekisteröitymisvelvollisesta ammattimaisesta tavarankuljetusta harjoittavasta palveluntarjoajasta, II osan 6 luvussa tarkoitettua kaupunkiraideliikenteen harjoittajasta, 127 §:ssä ja 135 §:ssä tarkoitettua ilmoituksenvaraisen toiminnan harjoittajasta sekä 176 §:ssä tarkoitettua ilmoitusvelvollisesta välitys- ja yhdistämispalvelun tarjoajasta. Tiedonsaantioikeus koskee myös rikosrekisteriä ja sakkorekisteriä. Tiedot toimitetaan rajapinnan kautta tai muutoin sähköisessä muodossa.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

198 §

Viranomaisen oikeus määrätä kokeisiin tai muihin tarkastuksiin

Henkilöluvan hakijan ja haltijan on ilmoitettava Liikenne- ja viestintävirastolle sellaisista tietoonsa tulleista seikoista, jotka vaikuttavat hänen kelpoisuuteensa. Jos **luvanhaltijan** kelpoisuuteen vaikuttavilla seikoilla on vaikutusta **luvanhaltijan** edellytyksiin hoitaa tässä luvussa tarkoitettuja tehtäviä, **luvanhaltijan** on ilmoitettava kelpoisuudessa tapahtuneista muutoksista työnantajalleen. Henkilöluvan hakija on velvollinen ilmoittamaan 204 §:ssä tarkoitettulle rautatielääkärille, 205 §:ssä tarkoitettulle rautatiepsykologille, 206 §:ssä tarkoitettulle merimieslääkärille, 207 §:ssä tarkoitettulle ilmaislääkärille tai työterveyslääkärille tai Liikenne- ja viestintävirastolle sellaisista tietoonsa tulleista seikoista, jotka vaikuttavat hänen kelpoisuuteensa, sen mukaan, mikä lääkärin tai psykologin arviointia hänen kelpoisuutensa edellyttää.

199 §

Henkilölupa-asiakirjan katoaminen tai tuhoutuminen

Edellä 25 §:ssä tarkoitettu taksinkuljettajan ajolupa ja 39 §:ssä tarkoitettu ammattipätevyyskortti ja merkintä sekä 69 §:ssä tarkoitettu kuljettajan lupakirja annetaan yhtenä alkuperäiskappaleena. Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tällaisesta asiakirjasta kaksoiskappaleen, jos sen haltija on ilmoittanut asiakirjan kadonneeksi, varastetuksi tai tuhoutuneeksi ja pyytää kaksoiskappaleita.

Jos 98 §:ssä tarkoitettu Liikenne- ja viestintäviraston myöntämä pätevyyskirja, lisäpätevyystodistus tai kelpoisuustodistus taikka 130 §:ssä tarkoitettu ilmaisen henkilölupa-asiakirja katoaa, varastetaan tai tuhoutuu, Liikenne- ja viestintävirasto antaa tilalle uuden alkuperäistä vastaavan asiakirjan.

200 §

Eräiden muiden viranomaisten tehtävien hoitaminen

Yrittäjäkuljettajan työaika koskevien 49—52 §:n säännösten valvonnassa työsuojeluviranomainen noudattaa työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annettua lakia (44/2006).

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

201 §

Oikeus saada virka-apua

---

202 §

Tieliikenteen sosiaalilainsäädännön noudattamisen pakkokeinot

Jos on todennäköisiä syitä epäillä, että on tehty 267 §:ssä tarkoitettu rikos, poliisi voi toimittaa pakkokeinolaissa (806/2011) tarkoitetun yleisen kotietsinnän tai paikanetsinnän ajoneuvossa taikka ajopiirturin levyjen, kuljettajakortin tai ajopäiväkirjan todennäköisessä säilytyspaikassa levyn, kortin tai ajopäiväkirjan taikka muiden ajopiirturiasetuksen 36 artiklassa tarkoitettujen todisteasiakirjojen löytämiseksi sen estämättä, mitä pakkokeinolain 8 luvun 2 §:n 1 momentissa ja 4 §:ssä säädetään.

Poliisi voi ottaa kuljettaja-, yritys- tai korjaamokortin haltuun, jos on perusteltua syytä epäillä, että 244 §:n mukaiset kortin peruuttamisen edellytykset täyttyvät.

203 §

Julkista valtaa käyttävän henkilön vastuu

Edellä 37 §:ssä tarkoitettuun kokeen arvioijaan, 89 §:ssä tarkoitettuun näytön vastaanottajaan, 95 §:ssä tarkoitettuun ilmoituslääkäriin ja työterveyslääkäriin sekä 196 §:n 4 momentissa ja 204—207 §:ssä tarkoitettuun henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

3 luku

Liikenteen lääkärijärjestelmä

204 §

Rautatielääkärin hyväksyminen

---

205 §

Rautatiepsykologin hyväksyminen

---

206 §

Merimieslääkärin hyväksyminen

---

207 §

Ilmailulääkärin ja ilmailulääketieteen keskuksen hyväksyminen

---

208 §

Terveystilaa ja psykologista soveltuvuutta koskevat ilmoitukset

Henkilöluvan hakijalle tai haltijalle lääkärintarkastuksen tehneen 204, 206 ja 207 §:ssä tarkoitettujen lääkärien ja ilmailulääketieteen keskuksen sekä henkilöarvioinnin tehneen 205 §:ssä tarkoitettujen psykologien on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä annettava Liikenne- ja viestintävirastolle tietoja luvan saamiseen tai voimassaoloon mahdollisesti vaikuttavista seikoista.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

4 luku

Julkisen hallintotehtävän antaminen muulle toimijalle

209 §

Julkisen hallintotehtävän siirtäminen

---

210 §

Julkisen hallintotehtävän siirtämiseen liittyvät yleiset säännökset

---

211 §

Lupa- ja rekisteröintitehtävien siirtäminen

Liikenne- ja viestintävirasto voi siirtää seuraavat ilmailuun liittyvät 131 §:ssä tarkoitetun pätevyuden todentamiseen liittyvät tehtävät:

- 1) kielitaitokokeen vastaanottaminen ja hyväksyntä;
- 2) tarkastuslentäjän pätevyyden arviointi ja hyväksyntä.

212 §

Palveluntarjoajaan kohdistuvat vaatimukset julkista hallintotehtävää siirrettäessä

Palveluntarjoajaan ja sen henkilöstöön ei sovelleta hallintolain 28 §:n 1 momentin 4 kohtaa niiden suorittaessa 211 §:ssä tarkoitettuja rekisteröintitehtäviä.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

213 §

Julkista hallintotehtävää siirrettäessä tehtävä sopimus

---

214 §

Muut siirrettävät tehtävät

---

215 §

Julkista hallintotehtävää tekevän palveluntarjoajan valvonta

VI OSA

LIIKENTEEN TIETOVARANNOT

I luku

Liikenneasioiden rekisteri

216 §

Liikenneasioiden rekisterin sisältö ja käyttötarkoitus

---

217 §

Tiedonsaantioikeus liikenneasioiden rekisterin ylläpitämiseksi

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, Liikenne- ja viestintävirastolla on oikeus saada 216 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitettujen lupien hakijoilta ja haltijoilta, ilmoituksenvaaraista toimintaa harjoittavilta sekä liikennevälineiden omistajilta, haltijoilta tai käyttäjiltä rekisterinpitoon liittyvien tehtäviensä suorittamiseksi välttämättömät tiedot.

Sen lisäksi, mitä 197 §:n 3 momentissa säädetään, Liikenne- ja viestintävirastolla on oikeus saada muulta viranomaiselta ja laissa säädettyä tehtävää hoitavalta kansallisessa ja EU-lainsä-

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

dännössä säädettyjen rekisterinpitoon liittyvien tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot. Edellä tarkoitettu tiedonsaantioikeus koskee myös rikos- ja sakkorekisteriä.

---

218 §

Muutokset liikenneasioiden rekisterin tietoihin

Edellä 217 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetun tahon on ilmoitettava Liikenne- ja viestintävirastolle viipymättä muutoksista rekisteriin merkityissä tiedoissa sekä toiminnan lopettamisesta, ellei tietoja ole pitänyt ilmoittaa muussa laissa olevan säännöksen nojalla. Liikenne- ja viestintävirasto järjestää mahdollisuuden toimittaa tiedot rajapinnan kautta tai muutoin sähköisesti.

---

2 luku

Liikenneasioiden rekisterin tietosisältö

219 §

Yleiset liikenneasioiden rekisteriin tallennettavat tiedot

Liikenne- ja viestintävirasto saa tallentaa rekisteriin 217 §:ssä tarkoitetun tiedonsaantioikeuden nojalla saamansa tiedot.

---

220 §

Toiminnanharjoittajalupaa koskevat tiedot

Sen lisäksi, mitä 219 §:ssä säädetään, toiminnanharjoittajaluvasta ja ilmoituksenvaraista toimintaa harjoittavasta saa rekisteriin tallentaa:

---

5) tiedon siitä, onko yritys katsottu 13 §:ssä tarkoitetuksi riskiyritykseksi;

---

221 §

Liikennevälinettä koskevat tiedot

Sen lisäksi, mitä 219 §:ssä säädetään, liikennevälineestä saa tallentaa rekisteriin:

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

222 §

Henkilölupaa koskevat tiedot

Sen lisäksi, mitä 219 §:ssä säädetään, henkilöluvasta saa rekisteriin tallentaa:

---

223 §

Kielto muuttaa liikennevälineeseen liittyviä rekisteritietoja

---

224 §

Liikenneasioiden rekisterin tietojen säilyttäminen ja poistaminen

---

3 luku

Tietojen luovuttaminen liikenneasioiden rekisteristä

225 §

Yleiset edellytykset luovuttaa tietoja liikenneasioiden rekisteristä

---

226 §

Tietojen avaaminen liikenneasioiden rekisteristä

---

227 §

Tietojen luovuttaminen yksittäisluovutuksena liikenneasioiden rekisteristä

---

228 §

Tietojen luovuttaminen liikenneasioiden rekisteristä liikenteeseen liittyviin tarkoituksiin

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, Liikenne- ja viestintävirasto saa luovuttaa 227 §:n 1 momentissa tarkoitettuja luovutettavia tietoja liikenteeseen liittyviin tarkoituksiin seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

229 §

Tietojen luovuttaminen liikenneasioiden rekisteristä kehitys- ja innovaatiotoimintaan

---

230 §

Tietojen luovuttaminen viranomaiselle liikenneasioiden rekisteristä

Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto saa luovuttaa valokuvan ja nimikirjoitusnäytteen palveluntarjoajalle, joka tarvitsee sen laissa säädettyä tai V osan 4 luvussa tarkoitettua tehtävänsä varten.

231 §

Tiedonluovutuksen rajoittaminen liikenneasioiden rekisteristä

Luonnollisella henkilöllä on oikeus kieltää henkilötietojensa luovuttaminen 226, 228 ja 229 §:ssä säädettyihin tarkoituksiin. Lisäksi luonnollisella henkilöllä on oikeus kieltää yhteystietojensa luovuttaminen 227 §:ssä säädettyihin tarkoituksiin.

Oikeushenkilöllä on oikeus kieltää tietojensa luovuttaminen 229 §:ssä säädettyihin tarkoituksiin.

---

232 §

Henkilön omien tietojen hallinta liikenneasioiden rekisterissä

---

4 luku

Liikenne- ja viestintäviraston muut tietovarannot

233 §

Liikenne- ja viestintäviraston velvollisuus ylläpitää yleistä liikenteeseen liittyvää tietoa

---

234 §

Yleisen liikenteeseen liittyvän tiedon avaaminen

Liikenne- ja viestintävirasto avaa 233 §:n nojalla saamansa tiedot sekä niiden perusteella tekemänsä tilastot ja tutkimukset avoimen rajapinnan kautta koneluettavassa muodossa vapaasti käytettäväksi.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

tettäväksi. Avaamisessa on pyrittävä tarjoamaan reaaliaikaista tietoa aina kun se on mahdollista. Avattavien tietojen on oltava sellaisessa muodossa, että niistä ei pysty tunnistamaan yksittäisiä henkilöitä, eikä niistä käy ilmi salassa pidettäviä tietoja.

235 §

Yleisen liikenteeseen liittyvän tiedon luovuttaminen viranomaiselle

---

5 luku

Väyläviraston tietovarannot

236 §

Väyläviraston ylläpitämät tietovarannot

---

237 §

Väyläviraston tiedonsaantioikeus

---

238 §

Väyläviraston tiedon avaaminen

Väylävirasto avaa 236 §:ssä tarkoitetut tiedot sekä niiden perusteella tekemänsä tilastot ja tutkimukset avoimen rajapinnan kautta koneluettavassa muodossa vapaasti käytettäväksi. Avaamisessa on pyrittävä tarjoamaan reaaliaikaista tietoa aina kun se on mahdollista. Avattavien tietojen on oltava sellaisessa muodossa, että niistä ei pysty tunnistamaan yksittäisiä käyttäjiä, eikä niistä käy ilmi salassa pidettäviä tietoja.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

239 §

Väyläviraston oikeus luovuttaa tietoja sopimukseen perustuvaa tehtävää hoitavalle

---

240 §

Väyläviraston tietojen luovuttaminen viranomaiselle

VII OSA

SEURAAMUKSET, MUUTOKSENHAKU JA RANGAISTUSSÄÄNNÖKSET

1 luku

Hallinnolliset seuraamukset ja muutoksenhaku

241 §

Hallinnollisten seuraamusten ja muutoksenhaun soveltamisala

Mitä tässä luvussa säädetään luvista, koskee henkilölupia ja toiminnanharjoittajalupia. Mitä 242 §:n 2—5 momentissa ja 245 §:ssä säädetään, ei kuitenkaan koske 39 §:ssä tarkoitettua ammattipätevyyskorttia eikä merkintää ammattipätevyydestä.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

242 §

Luvan peruuttaminen, muuttaminen tai rajoittaminen

---

243 §

Rautatieliikenteen lupien peruuttamisen erityissäännökset

---

244 §

Ajopiirturikorttien peruuttaminen

---

245 §

Huomautus ja varoitus

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa **luvanhaltijalle** ja tällaisen **luvanhaltijan** Liikenne- ja viestintävirastoon ilmoitetulle vastuuhenkilölle huomautuksen tai varoituksen, jos tämä muutoin kuin 242 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla jättää noudattamatta säännöksiä tai määräyksiä, jotka koskevat luvassa tarkoitettua toimintaa tai luvassa tarkoitettua tehtävän hoitamista. Huomautus tai varoitus voidaan antaa myös tässä laissa tarkoitettua ilmoituksenvaraisen toiminnan harjoittajalle ja tällaisen toiminnan harjoittajan Liikenne- ja viestintävirastoon ilmoitetulle vastuuhenkilölle, jos nämä eivät noudata toimintaa koskevia säännöksiä tai määräyksiä. Varoitus annetaan, jos huomautusta ei asiasta ilmenevät seikat kokonaisuudessaan huomioiden voida pitää riittävänä.

---

246 §

Taksinkuljettajan ajoluvan peruuttaminen ja poliisin antama varoitus

---

Jos taksinkuljettajan ajoluvan haltija on syyllistynyt 25 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin tekoihin, poliisi peruuttaa ajoluvan määräajaksi, vähintään kahdeksi kuukaudeksi tai enintään viideksi vuodeksi. Määräajan pituudesta määrättäessä otetaan huomioon erityisesti peruuttamisen perusteena olevan teon tai tekojen vakavuus ja teko-olosuhteet. Jos ajoluvan haltija on syyllistynyt mainitun momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuihin tekoihin tai 4 kohdassa esitetyllä tavalla 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja rikoksia vastaaviin rikoksiin, lupa peruutetaan vähintään kuudeksi kuukaudeksi. Jos seuraamuksen kohtuullistamiseksi perustellusta syystä on tarpeen, ajolupa voidaan peruuttaa edellä säädettyä lyhyemmäksi ajaksi.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

Jos on todennäköistä, että taksinkuljettajan ajoluvan haltija on syyllistynyt 25 §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun rikokseen, ja matkustajien turvallisuus sitä edellyttää, poliisi voi peruuttaa ajoluvan väliaikaisesti. Väliaikainen peruuttaminen on muutoksenhausta huolimatta voimassa, kunnes asia on lainvoimaisesti ratkaistu. Jos syyte raukeaa, ajolupa on viivytyksettä palautettava haltijalleen, jollei syytä ajoluvan peruuttamiselle muuten ole.

Taksinkuljettajan ajolupa on luovutettava poliisille, kun ajolupa peruutetaan. Määräajaksi peruutettu ajolupa palautetaan haltijalleen määräajan päätyttyä. Jos ajolupa peruutetaan toistaiseksi, ajoluvan palauttamisen edellytyksenä on, että ajoluvan haltija osoittaa peruuttamisperusteen poistuneen. Ajolupaa ei kuitenkaan palauteta, jos sen voimassaolo on päättynyt. Ennen ajoluvan palauttamista luvanhaltijan sopivuus on arvioitava uudelleen 25 §:n mukaisesti. Mainitun pykälän 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista teoista otetaan huomioon ne, jotka ovat tulleet lupaviranomaisen tietoon ajoluvan peruuttamisen jälkeen.

247 §

Perustason ammattipätevyyskoulutusta tarjoavaan kohdistuvat hallinnolliset seuraamukset

Jos opetus- ja kulttuuriministeriön 35 §:n mukaisesti hyväksymä koulutuskeskus ei enää täytä hyväksymisen edellytyksiä, koulutusta koskevia säännöksiä ei noudateta, taikka koulutusta ei hoideta hyväksymisen ehtojen mukaisesti tai muuten asianmukaisesti, koulutuskeskukselle voidaan antaa huomautus tai kirjallinen varoitus. Jollei epäkohtia poisteta koulutuskeskuksen hyväksyneen viranomaisen asettamassa määräajassa, hyväksyminen on peruutettava. Valvonnan yhteydessä havaitut puutteet ja laiminlyönnit on valvojan välittömästi saatettava hyväksymisestä päätäneen viranomaisen tietoon tarvittaviin toimenpiteisiin ryhtymistä varten.

248 §

Toisen valtion myöntämää veturinkuljettajan lupakirjaa koskeva menettely

249 §

Toiminnan kieltäminen eräissä tapauksissa

Liikenne- ja viestintävirasto voi kieltää II osan 7 luvussa tarkoitettulta veturinkuljettajalta liikuvan kaluston kuljettamisen rataverkolla toistaiseksi tai määräajaksi, jos kuljettaja aiheuttaa vakavan uhkan rautatiejärjestelmän turvallisuudelle tai jos virasto arvioi kieltämisen tarpeelliseksi odottaessaan rautatieliikenteen harjoittajan vastausta 79 §:n 3 momentin nojalla esittämäänsä vaatimukseen.

Viraston on ilmoitettava antamastaan kiellosta Euroopan komissiolle ja muiden ETA-valtioiden asianomaisille toimivaltaisille viranomaisille.

Jos Liikenne- ja viestintävirasto on saattanut edellä 248 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla ETA-valtiossa myönnetyn lupakirjan peruuttamista koskevan asian Euroopan komission käsitel-

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

täväksi, virasto voi jatkaa kuljettajalle annettua kieltoa kuljettaa liikkuvaa kalustoa rataverkolla, kunnes asia on komissiossa lopullisesti ratkaistu.

Liikenne- ja viestintävirasto voi 242 §:n 2 ja 3 momentissa säädetyillä perusteilla määrätä, ettei Suomessa hyväksytyt ulkomainen lupa oikeuta siinä tarkoitettuun toimintaan Suomen alueella, suomalaisessa ilma-alueksessa tai harjoitettaessa ilma-alueksessa Suomessa myönnetyn lentotoimintaluvan nojalla.

250 §

Epäilyyn vesiliikennejuopumukseen liittyvät menettelyt

---

251 §

Liikennöintiluvan raukeaminen

Edellä 124 §:ssä tarkoitettu liikennöintilupa raukeaa, jos luvanhaltija ei ole ryhtynyt käyttämään liikenneoikeuksia saamansa liikennöintiluvan ehtojen mukaisesti.

252 §

Hyvämaineisuuden menettäminen ja palautuminen

Tämän lain 7 §:ssä tarkoitetun henkilön hyvämaineisuuden edellytyksistä ja sen menettämisestä säädetään 8 §:ssä sekä EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 6 ja 14 artiklassa. Hyvämaineisuuden menettäneen henkilön todistus ammatillisesta pätevyydestä ei ole EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 14 artiklan mukaisesti voimassa. Liikenne- ja viestintävirasto tekee tästä merkinnän liikenneasioiden rekisteriin 219 §:n 4 momentin mukaisesti. Merkintä poistetaan rekisteristä, kun hyvämaineisuuden vaatimukset jälleen täyttyvät.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

253 §

Toisen valtion myöntämään lupaan liittyvä ilmoitusoikeus

---

254 §

Muun kuin ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen antaman STCW-yleissopimuksen mukaisen pätevyyskirjan ja lisäpätevyystodistuksen tunnustamisen peruuttaminen

---

255 §

Uhkasakko, teettämisuhka ja keskeyttämisuhka

Jos toimivaltainen viranomainen on tehnyt 171 §:n nojalla päätöksen yksinoikeuden asettamisesta, toimivaltainen viranomainen voi kieltää toiminnan, joka aiheuttaa jatkuvaa ja vakavaa haittaa yksinoikeudella suojatulle liikenteelle. Viranomainen voi asettaa kiellon tehosteeksi uhkasakon.

---

256 §

Oikaisuvaatimus

Muuhun kuin tämän pykälän 2—4 momentissa sekä 257 ja 258 §:ssä tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua siltä viranomaiselta, joka päätöksen on tehnyt, siten kuin hallintolaissa säädetään.

Henkilöluvan hakija tai haltija saa vaatia oikaisua 35 §:ssä tarkoitetun Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymän koulutuskeskuksen, 89 §:ssä tarkoitetun näytön vastaanottajan, 114 §:ssä tarkoitetun merenkulun koulutuksen järjestäjän ja 135 §:ssä tarkoitetun koulutusluvan haltijan sekä 195 §:ssä tarkoitetun ilmailulääkärin, ilmailulääkätieteen keskuksen, työterveyslääkärin ja matkustamomiesthistön kelpoisuustodistuksen myöntävän organisaation sekä 204 §:ssä tarkoitetun rautatielääkärin, 205 §:ssä tarkoitetun psykologin sekä 206 §:ssä tarkoitetun merimieslääkärin antamaan lausuntoon tai muuhun päätökseen Liikenne- ja viestintävirastolta.

Rautaliikenteen kuljettaja saa vaatia oikaisua rautatieliikenteen harjoittajan päätökseen, jolla 77 §:n 2 momentissa tarkoitettu lisätodistuksen saamista koskevan päätöksen uudelleen tutkimista koskeva pyyntö on hylätty tai lisätodistus on peruutettu, Liikenne- ja viestintävirastolta.

Edellä 209 §:ssä tarkoitetun palveluntarjoajan päätökseen saa vaatia oikaisua Liikenne- ja viestintävirastolta.

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

257 §

Muutoksenhaku hallinto-oikeuteen

Seuraaviin päätöksiin saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään:

- 1) 175 §:ssä tarkoitettu korvauksen takaisinperiminen;
- 2) 242 §:ssä tarkoitettu luvan peruuttaminen;
- 3) 255 §:ssä tarkoitettu uhkasakkoa, teettämisuuhkaa ja keskeyttämisuuhkaa koskeva päätös;
- 4) EU:n kansainvälistä linja-autoliikennettä koskevan asetuksen, EU:n tavaraliikennelupa-asetuksen ja EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen nojalla tehty päätös;
- 5) opetus- ja kulttuuriministeriön koulutuskeskusta koskeva päätös;
- 6) Liikenne- ja viestintäviraston ammattipätevyyskortin peruuttamista koskeva päätös.

Tämän lain, EU:n kansainvälistä linja-autoliikennettä koskevan asetuksen, EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen ja EU:n tavaraliikennelupa-asetuksen nojalla tehty päätös, mukaan lukien 186 §:n 2 momentissa tarkoitettujen asetusten noudattamisen tehosteeksi 255 §:n nojalla asetettu uhkasakko, teettämisuuhka tai keskeyttämisuuhka voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Muutoksenhausta opetus- ja kulttuuriministeriön hyväksymän koulutuskeskuksen päätökseen sovelletaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 12 lukua.

258 §

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen

Säätelyelimen 92 §:n 2 momentissa tarkoitettussa asiassa tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

259 §

Muutoksenhaku korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Markkinaoikeuden 258 §:ssä tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

260 §

Muutoksenhaku hankinta-asioissa

Mitä hankintalain 132—134 §:ssä, 145 §:n 1 momentissa, 146 §:n 1 ja 2 momentissa, 147 §:n 1 ja 3 momentissa, 148, 149, 151 ja 152 §:ssä, 154 §:n 1 momentin johdantokappaleessa ja 1—4 kohdassa sekä 155, 160—163, 165, 167 ja 169 §:ssä säädetään oikeusturvakeinoista, sovelletaan hankinnan arvosta riippumatta tämän lain 162 §:ssä tarkoitettussa hankinta-asialla. Sen lisäksi, mitä hankintalain 145 §:n 2 momentissa säädetään, liikenne- ja viestintäministeriö voi saattaa hankinta-asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi unionin valvontamenettelyä koskevassa asias-

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

sa. Markkinaoikeuden päätöstä, jolla markkinaoikeus on määrännyt hankintalain 154 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitetun seuraamuksen, on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei korkein hallinto-oikeus toisin määrää. Markkinaoikeuden päätös mainitun momentin 4 kohdassa tarkoitetun seuraamuksen määräämisestä voidaan panna täytäntöön vain lainvoimaisen päätöksen nojalla.

261 §

Valitusosoitus henkilölupa-asioissa

---

2 luku

Rangaistussäännökset

262 §

Luvaton ammattimaisen liikenteen harjoittaminen

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

---

2) harjoittaa Interbus-sopimuksessa 7 artiklassa tarkoitettua satunnaista kansainvälistä matkustajaliikennettä taikka 190 §:ssä tarkoitettua kansainvälisen liikenteen harjoittamista koskevassa Suomen ja toisen valtion välisessä kahdenvälisessä sopimuksessa tarkoitettua kansainvälistä matkustajaliikennettä ilman sopimuksissa edellytettyä lupaa,

---

5) harjoittaa kaupallista ilmakuljetusta ilman 123 §:ssä tarkoitettua lentotoimintalupaa tai 121 §:ssä tarkoitettua liikennelupaa taikka rikkoo tällaisen luvan ehtoja,

---

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen eikä siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, luvattomasta ammattimaisen liikenteen harjoittamisesta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi. (Uusi)

---

263 §

Kuljetuksen tilausrikkomus

Tämän lain 14 §:ssä tarkoitettu tavarankuljetuksen tilaaja tai tämän edustaja, joka tahallaan tilaa tavarankuljetuksen laiminlyöden mainitussa pykälässä säädetyn selvitysvelvollisuuden taikka tehdyn selvityksen perusteella tietää, ettei kuljetuksen suorittaja täytä 14 §:n 2 momentissa tarkoitettuja edellytyksiä, on tuomittava *kuljetuksen tilausrikkomuksesta* sakkoon. Kuljetuksen tilausrikkomuksesta jätetään ilmoitus tekemättä, esitutkinta toimittamatta, syyte nostamatta ja rangaistus määräämättä, jos kuljetukseen sovelletaan tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annettua lakia (1233/2006) ja sopimuksen tekemisestä voidaan määrätä mainitun lain 9 §:ssä tarkoitettu laiminlyöntimaksu.

264 §

Ammattipätevyyssäännösten rikkominen

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

- 1) toimii taksinkuljettajana ilman 25 §:ssä tarkoitettua ajolupaa,
- 2) luovuttaa ajoneuvon kuljettavaksi vastoin 151 §:n 1 momentin 1 kohdan säännöksiä,
- 3) rikkoo 27 §:n 1 momentin säännöstä kuljettajalta vaadittavasta ammattipätevyydestä taikka 30 §:n säännöstä ajoneuvon kuljettamisesta,
- 4) rikkoo luvan hakijalle tai haltijalle 198 §:n 2 momentissa säädettyä velvollisuutta ilmoittaa kelpoisuuteen vaikuttavista tekijöistä,
on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *ammattipätevyyssäännösten rikkomisesta* sakkoon.

Ammattipätevyyssäännösten rikkomisesta tuomitaan myös se, joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta:

- 1) rikkoo 98—104 §:ssä säädettyjä pätevyysvaatimuksia koskevia säännöksiä;
- 2) rikkoo 105 §:ssä säädettyjä aluksen päällikön vähimmäisikärajaa koskevia säännöksiä; tai
- 3) laiminlyö 113 §:ssä säädetyn pätevyyskirjan, lisäpätevyystodistuksen tai kelpoisuustodistuksen säilyttämis- tai esittämisvelvollisuuden.

Rangaistus 39 §:ssä määritellyn asiakirjan mukana-pitovelvollisuuden rikkomisesta ja rikesakosta tämän rikkomuksen ainoana rangaistuksena säädetään rikesakkorikkomuksista annetun lain 4 §:ssä. (Uusi)

265 §

Luvaton liikenteen koulutustoiminta

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

- 1) harjoittaa tämän lain 31, 34 tai 37 §:ssä tarkoitettua koulutus- tai koetoimintaa ilman 35 tai 37 §:ssä tarkoitettua hyväksyntää,
- 2) harjoittaa II osan 11 luvussa tarkoitettua koulutustoimintaa ilman 114 ja 116 §:ssä tarkoitettua hyväksyntää tai hyväksynnän ehtojen vastaisesti tai
- 3) harjoittaa luvanvaraista koulutustoimintaa ilman 135 §:ssä tarkoitettua tai EASA-asetukseen perustuvaa lentokoulutuslupaa tai jättää ilmoittamatta koulutustoiminnasta,
on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luvattomasta liikenteen koulutustoiminnasta* sakkoon.

266 §

Luvaton erityislentotoiminta

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta harjoittaa 127 §:ssä tai lentotoiminta-asetuksessa tarkoitettua erityislentotoimintaa ilman vaadittavaa lupaa tai rikkoo tällaisen luvan ehtoja,

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

on tuomittava, jollei teosta muualla säädetä ankarampaa rangaistusta, *luvattomasta erityislento-toiminnasta* sakkoon.

267 §

Tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen

Kuljettaja, joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo ajoaikoja, taukoja, lepoaikoja, ajopiirturia tai ajopiirturikortteja koskevaa

- 1) ajo- ja lepoaika-asetuksen tai ajopiirturiasetuksen säännöstä,
- 2) AETR-sopimuksen määräystä tai
- 3) 45 §:n säännöstä,

on tuomittava *tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkomisesta* sakkoon.

Tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkomisesta tuomitaan myös:

1) korjaamon edustaja, joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo 48 §:n säännöksiä; taikka

2) työnantaja, tämän edustaja tai yrityksen edustaja, joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo ajo- ja lepoaika-asetuksen 5, 10 tai 16 artiklan säännöstä alaikärajoista tai kuljetusyritykselle asetetusta ajo- ja lepoaikaan liittyvästä velvollisuudesta, ajopiirturiasetuksen ajopiirturin tai sen sisältämän tiedon käsittelyä koskevaa 3 artiklan 1 kohtaa, 7 artiklan 4 kohtaa, 9 artiklan 7 kohtaa, 21 artiklan 2 kohtaa, 23 artiklan 1 kohtaa, 32 artiklan 1, 3 tai 4 kohtaa, 33 artiklaa tai 37 artiklan 1 kohdan 1 ja 2 alakohtaa, AETR-sopimuksen 5 artiklaa kuljettajaa koskevista vaatimuksista tai 11 artiklaa poikkeuksellisista tilanteista taikka 46 tai 47 §:n säännöstä.

268 §

Moottorikäyttöisen ajoneuvon asiakirjoja koskevat rikkomukset

Kuljettajalle voidaan määrätä 40 euron liikennevirhemaksu, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo, mitä moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessa vaadittavien asiakirjojen mukana pitämisestä säädetään:

-----
2) 39 §:ssä.

VIII OSA

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

VOIMAANTULO

1 luku

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

269 §

Voimaantulo

---

270 §

Henkilöstöä koskeva siirtymäsäännös

---

271 §

Muut siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 27—41 ja 193 § tulevat kuitenkin 1 momentista poiketen voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 268 §:n 1 momentin 2 kohta tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2020. (Uusi)

2.

Laki

ajokorttilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

muutetaan ajokorttilain (386/2011) 3 §:n 6 kohta, 5 §:n 2—4 momentti, 65 §:n 1 momentin 2 ja 5 kohta ja 4 momentti, sekä 84 §:n 2 momentin 2 kohta sekä ajokorttilain (387/2018) voimaantulosäännöksen 9 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 6 kohta laissa 938/2018, 5 §:n 3 ja 4 momentti sekä 65 §:n 1 momentin 2 ja 5 kohta ja 4 momentti laissa 302/2018, 5 §:n 2 momentti ja 84 §:n 2 momentin 2 kohta sekä voimaantulosäännöksen 9 momentti laissa 387/2018, 5 §:n 3 ja 4 momentti laissa 302/2018 sekä 65 §:n 1 momentin 2 ja 5 kohta laissa 734/2018, seuraavasti:

3 §

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan:

---

6) kuljettajan ammattipätevyydellä liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) II osan 3 luvussa säädettyä kuorma- tai linja-auton kuljettajalta vaadittavaa ammattipätevyyttä ja perustason ammattipätevyydellä mainitun lain 29 §:ssä säädettyä kuorma- tai linja-auton kuljettajalta vaadittavaa perustason ammattipätevyyttä sekä linja-auton kuljettajan ammatillisella perustutkinnolla mainitun lain 30 §:n 4 momentin mukaista perustutkintoa;

---

5 §

Ikävaatimukset

Edellä 1 momentin 7 ja 9 kohdassa tarkoitettua perustason ammattipätevyyttä ei C-, CE- ja D-luokan tutkinnon suorittamiseksi vaadita siltä, joka on liikenteen palveluista annetun lain 33 §:n 1 momentissa tarkoitettussa ammatillisessa koulutuksessa, johon sisältyy mainitun perustason ammattipätevyden suorittaminen ja jolla on mainitussa 33 §:ssä tarkoitettu hyväksymisasiakirja. Ennen edellä tarkoitettun perustason ammattipätevyden saavuttamista tässä momentissa tarkoitettu ajo-oikeus on voimassa vain hyväksymisasiakirjalla tehtävissä kuljetuksissa tai kun säädetty ikävaatimus muulla perusteella täyttyy.

Edellä 1 momentin 9 kohdan b alakohdan ikävaatimus koskee myös D-luokan ajokortin saamista liikenteen palveluista annetun lain 33 §:ssä tarkoitettuja ajoja varten, jos kysymyksessä on mainitussa alakohdassa tarkoitettu vähintään 180 osaamispisteen laajuinen ammatillinen perustutkinto, josta opiskelija on suorittanut vähintään 90 osaamispistettä henkilöliikenteeseen suunnattua linja-auton kuljettajan tehtävissä toimimisen tarkoitettua osaamista ja opiskelijalla on muu kuin nopeutetulla perustason ammattipätevyyskoulutuksella saavutettu linja-auton kuljettajan perustason ammattipätevyys. D-luokan ajokortti on voimassa vain Suomessa ennen kuin haltija täyttää 9 kohdan a alakohdan ikävaatimuksen.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, C-luokan ajokortin vähimmäisikä on kuitenkin 18 vuotta ja D-luokan ajokortin 21 vuotta, jos kysymyksessä on ajoneuvon kuljettaminen liikenteen palveluista annetun lain 28 §:n 2 tai 3 kohdan mukaisesti pois lukien ajoneuvojen katsastamiseen liittyvät koeajot. Ajokortti on voimassa vain tässä momentissa mainituissa ajoissa Suomessa. Ra-

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

joitus merkitään ajokorttiin, ja se on voimassa siihen saakka, kunnes ajokortin luokkaa vastaavat vähimmäisikävaatimukset muuten täyttyvät.

65 §

Ajokieltoon määrääminen toistuvien rikkomusten perusteella

Poliisin on määrättävä ajo-oikeuden haltija ajokieltoon, jos **ajo-oikeuden haltija** on vähintään neljästi kahden vuoden tai kolmesti vuoden kuluessa syyllistynyt moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessaan:

2) liikenteen palveluista annetun lain 267 §:ssä tarkoitettuun tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkomiseen;

5) liikenteen palveluista annetun lain 264 §:ssä tarkoitettuun ammattipätevyysäännösten rikkomiseen; ei kuitenkaan 39 §:ssä säädetyistä asiakirjoista koskevasta rikkomuksesta;

~~Liikenne- ja viestintävirasto lähettää ajo-oikeuden haltijalle liikenneasioiden rekisterin tietojen perusteella muistutuksen tässä pykälässä tarkoitettun ajokiellon määräämisperusteista. Muistutus lähetetään siinä vaiheessa, kun seuraava 1 momentissa tarkoitettu teko johtaa poliisin ajokieltoharkintaan.~~

84 §

Autokoulun opetushenkilöstö

Edellä 1 momentissa säädetyin lisäksi opettajan vaatimuksena:

2) mopon ajokorttia varten annettavassa opetuksessa on, että hän on suorittanut liikenneopettajan erikoisammattitutkinnon nuorten liikennekasvatuksen ja AM120:n opettajana toimimista koskevan tutkinnon osan ja hänellä on ollut mopon tai moottoripyörän ajokortti vähintään kolme vuotta tai, että hänellä on 1 kohdassa tarkoitettu kelpoisuus moottoripyörän ajokorttia varten annettavaan opetukseen;

Ajokorttilain (387/2018) voimaantulosäännös

~~Jos liikenneopettajan erikoisammattitutkinto on suoritettu ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) nojalla vuonna 2010 annettujen liikenneopettajan erikoisammattitutkinnon perusteiden mukaisesti, mainitun tutkinnon perusteella saavutettu liikenneopettajalupa oikeuttaa edelleen 84 §:n 2 momentin 2 kohdan estämättä antamaan AM-luokan mopon kuljettajaopetusta. Jos liikenneopettajan erikoisammattitutkinto on suoritettu mainitun lain nojalla vuonna 2014 annettujen liikenneopettajan erikoisammattitutkinnon perusteiden mukaisesti, liikenneopettajaluvan haltijalla on oikeus antaa AM-luokan mopon kuljettajaopetusta, jos liikenneopettajalu-~~

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

~~pa on myönnetty ennen 1 päivää heinäkuuta 2018. Muun liikenneopettajaluvan kelpoisuudesta opetukseen on voimassa mitä ajokorttilain 103 §:ssä säädetään.~~

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Ajokorttilain 387/2018 voimaantulosäännöksen 9 momentti tulee kuitenkin 1 momentista poiketen voimaan päivänä kuuta 20.

_____

3.

Laki

ajoneuvolain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvolain (1090/2002) 3 §:n 1 momentin 30 kohta, sellaisena kuin se on laissa 942/2018, seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

_____

30) rekisteröinnin suorittajalla Liikenne- ja viestintävirastoa ja liikenteen palveluista annetun lain V osan 4 luvussa tarkoitettua rekisteröintitehtävissä avustavaa palveluntarjoajaa;

_____

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

4.

Laki

ajoneuvoverolain 63 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvoverolain (1281/2003) 63 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 943/
2018, seuraavasti:

63 §

Ajoneuvoveroa koskevien tietojen julkisuus ja tietojen antaminen

Ajoneuvoveroa koskevat tiedot ovat julkisia lukuun ottamatta verovelvollisen terveydentilaa koskevia asiakirjoja sekä veronhuojennus- ja lykkäyshakemuksia sekä käyttökiellosta vapauttamista koskevia hakemusasiakirjoja niihin liittyvine asiakirjoinen. Ajoneuvoveroa sekä verovelvollista koskevien tietojen luovuttamiseen sovelletaan lisäksi liikenteen palveluista annetun lain VI osan 3 lukua.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

aluskiinnityslain 44 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan aluskiinnityslain (211/1927) 44 §, sellaisena kuin se on laissa 309/2018, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

44 §

Muutoksenhaussa rekisteriviranomaisen antamaan lopulliseen ratkaisuun aluksen kiinnitystä koskevassa asiassa sekä asian lepäämään jättämistä koskevaan ratkaisuun noudatetaan liikenteen palveluista annetun lain VII osan 1 luvun muutoksenhakua koskevia säännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki

alusrekisterilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan alusrekisterilain (512/1993) 1 §:n 1 momentti, 9 §:n 1 momentti ja 10 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 1 momentti laissa 948/2018 sekä 9 §:n 1 momentti ja 10 §:n 1 momentti laissa 310/2018, seuraavasti:

1 §

Alusten rekisteröinti

Suomalaiset kauppamerenkulkuun käytettävät alukset, joiden pituus on vähintään 15 metriä, on merkittävä Liikenne- ja viestintäviraston ylläpitämään liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017) tarkoitettuun liikenneasioiden rekisteriin tai tässä laissa tarkoitettuun rekisteriin. Rekisteriin merkitään myös tiedot rakenteilla olevista aluksista sekä historiatiedot sen mukaan kuin liikenteen palveluista annetun lain VI osassa tai jäljempänä tässä laissa säädetään. Liikenne- ja viestintävirasto pitää liikenneasioiden rekisteriä liikenteen palveluista annetun lain VI osan mukaisesti ja Ahvenanmaan valtionvirasto pitää rekisteriä niistä aluksista, joiden kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa. Rekisterialueet ovat Ahvenanmaan maakunta ja muu Suomi. Tämän lain 9—12 §:ä sovelletaan vain Ahvenanmaan valtionviraston toimiessa rekisterinpitäjänä.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

9 §

Rekisteriin tehtävät merkinnät

Rekisteriin merkitään aluksen rekisteröintiä ja sen omistusoikeuden kirjaamista koskevat ratkaisut. Tämän pykälän 2—5 momenttia sovelletaan Ahvenanmaan valtionviraston toimiessa rekisterinpitäjänä. Liikenneasioiden rekisteriin aluksista ja rakenteilla olevista aluksista tallennettavista tiedoista säädetään liikenteen palveluista annetun lain VI osan 2 luvussa.

---

10 §

Rakenteilla olevista aluksista rekisteriin tehtävät merkinnät

Rakenteilla olevista aluksista merkitään rekisteriin rekisteröintiä ja aluksen omistusoikeuden kirjaamista koskevat ratkaisut. Tämän pykälän 2—5 momenttia sovelletaan Ahvenanmaan valtionviraston toimiessa rekisterinpitäjänä. Liikenneasioiden rekisteriin aluksista ja rakenteilla olevista aluksista tallennettavista tiedoista säädetään liikenteen palveluista annetun lain VI osan 2 luvussa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7.

Laki

autoverolain 28 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan autoverolain (1482/1994) 28 §:n 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 370/2018, seuraavasti:

28 §

Autoverosta on vapaa ajoneuvo, joka:

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

Suomessa ensi kertaa rekisteröitäessä merkitään käytettäväksi liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuun taksiliikenteeseen tai sitä vastaavaan Ahvenanmaan maakuntalaissa tarkoitettuun liikenteeseen ja jota pääasiallisesti käytetään siihen;

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

8.

Laki

henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annetun lain 19 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annetun lain (761/2003) 19 §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 316/2018, seuraavasti:

19 §

Tietojen luovuttaminen muille viranomaisille

Poliisi saa luovuttaa henkilörekistereistään salassapitosäännösten estämättä teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona tietoja, jotka ovat tarpeen, seuraavasti:

1) Liikenne- ja viestintävirastolle liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 197 ja 217 §:n mukaisesti tietoja, jotka ovat välttämättömiä sen laissa säädettyjen tehtävien hoitamista varten;

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

9.

Laki

henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain 28 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain (579/2005)28 §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 962/2018, seuraavasti:

28 §

Tietojen luovuttaminen muille viranomaisille

Rajavartiolaitos saa luovuttaa henkilörekistereistään salassapitosäännösten estämättä teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona tietoja, jotka ovat tarpeen:

1) Liikenne- ja viestintävirastolle liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 197 ja 217 §:n mukaisesti tietoja, jotka ovat välttämättömiä sen laissa säädettyjen tehtävien hoitamista varten;

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____ .

10.

Laki

henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain (639/2015) 17 §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisena kuin se on laissa 318/2018, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

17 §

Tietojen luovuttaminen muille viranomaisille

Tulli saa luovuttaa henkilörekistereistään salassapitosäännösten estämättä myös teknisen käytöyhteyden avulla tai tietojoukkona tietoja, jotka ovat tarpeen:

2) Liikenne- ja viestintävirastolle liikenteen palveluista annetun lain 197 ja 217 §:n mukaisesti tietoja, jotka ovat välttämättömiä sen laissa säädettyjen tehtävien hoitamista varten;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

11.

Laki

ilmailulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ilmailulain (864/2014) 20 §:n 1 momentin 1 kohta sekä 54, 70 ja 160 §, sellaisina kuin ne ovat, 20 §:n 1 momentin 1 kohta ja 160 § laissa 965/2018 sekä 54 ja 70 § laissa 320/2018, seuraavasti:

20 §

Rekisteritiedoissa tapahtuneet muutokset

Ilma-aluksen omistajan on ilmoitettava Liikenne- ja viestintävirastolle muutoksesta ja liitettävä ilmoitukseen muuttuneiden tietojen yksilöimiseksi ja todentamiseksi riittävä selvitys, jos:

1) liikenteen palveluista annetun lain VI osan 2 luvussa tarkoitetut rekisteriin tallennettavat tiedot muuttuvat;

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

54 §

Lento-oppilas

Lento-oppilaan oikeudesta lentää yksin säädetään liikenteen palveluista annetun lain 134 §:ssä.

70 §

Lentotyö ja lentomiehistön koulutus

Lentotyöstä ja lento- ja teoriakoulutuksesta, joka liittyy ilma-alusten ohjaamomiehistön ja matkustamomiehistön lupakirjojen, kelpoisuustodistusten, kelpuutusten ja hyväksyntöjen hankkimiseen tai voimassa pitämiseen, säädetään liikenteen palveluista annetun lain 127 ja 135 §:ssä.

160 §

Varautuminen poikkeusoloihin ja häiriötilanteisiin

Seuraavien ilmailutoimintaan oikeuttavan Suomessa myönnetyn luvan tai hyväksynnän haltijoiden on varauduttava **normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin** ja normaaliolojen häiriötilanteisiin osallistumalla valmiussuunnitteluun ja valmistelemalla etukäteen poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa tapahtuvaa toimintaa:

- 1) 35 §:ssä tarkoitettu lentokelpoisuuden hallintaorganisaatio, jonka tehtäväksi lentotoimintaluvan haltija on antanut 34 §:n 1 momentissa tarkoitetut tehtävät;
- 2) 82 §:ssä tarkoitetun lentoaseman hyväksyntätodistuksen haltija;
- 3) valtioneuvoston 108 §:n nojalla nimeämä ilmaliikennepalvelun ja sääpalvelun tarjoaja.

Lentoaseman pitäjän sekä ilmaliikennepalvelun ja sääpalvelun tarjoajan on sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, varauduttava huolehtimaan siitä, että toiminta jatkuu mahdollisimman häiriöttömästi myös valmiuslain 3 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun luvan tai hyväksynnän haltijan on laadittava valmiussuunnitelma, jonka laadinnassa sen on otettava huomioon lentoliikenteen erityispiirteet ja toimijoiden näkemykset. (Uusi)

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetusta normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumisesta. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia teknisiä määräyksiä, jotka koskevat 3 momentissa tarkoitetun valmiussuunnitelman tarkempaa sisältöä ja laadintaa. Liikenne- ja viestintävirasto valvoo, että tätä pykälää ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

12.

Laki

kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain 14 ja 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain (176/2017) 14 §:n 1 momentti ja 15 §:n 6 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 322/2018, seuraavasti:

14 §

Tenojoen vesistön venerekisteri

Kalastussäännön 36 §:ssä tarkoitettuna Tenojoen vesistön venerekisterinä on liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 216 §:ssä tarkoitettu liikenneasioiden rekisteri.

---

15 §

Veneen rekisteröinti

Kalastuslupien myynnin järjestämisestä 8 §:n mukaisesti vastaava taho toimii liikenteen palveluista annetun lain V osan 4 luvussa tarkoitettuna rekisteröintitehtävissä avustavana palveluntarjoajana, joka hoitaa liikenteen palveluista annetun lain 211 §:n mukaisia tehtäviä sekä tekee Liikenne- ja viestintäviraston rekisteröintipäätöstä varten arvion rekisteröintioikeuden edellytysten täyttymisestä. Veneen omistajan on esitettävä selvitys veneen rekisteröintioikeutta koskevista seikoista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

Valiokunta ehdottaa, että hallituksen esitykseen HE 157/2018 vp sisältyvä 13. lakiehdotus hylätään.

14.

Laki

laiva-apteekista annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan laiva-apteekista annetun lain (584/2015) 2 §:n 2 momentin 7 kohta, sekä
lisätään 2 §:n 2 momenttiin uusi 8 ja 9 kohta, seuraavasti:

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia ei sovelleta:

- 7) huvialukseen ja -veneeseen;
- 8) proomuun;
- 9) ruoppajaan, jolla ei ole omaa kuljetuskoneistoa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

15.

Laki

laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

muutetaan laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain (1687/2009) 15 §:n 2 momentti sekä 26 a § ja 26 d §, sellaisina kuin ne ovat, 15 §:n 2 momentti ja 26 d § laissa 467/2018 ja 26 a § laissa 976/2018, sekä

lisätään 4 §:n 3 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 976/2018, uusi 1 a kohta, jolloin nykyinen 2 — 7 kohta siirtyvät 3 — 8 kohdaksi, ja lakiin uusi 26 e § seuraavasti:

~~2 luku~~

~~Aluksen miehistys ja vahdinpito~~

4 §

Luvun soveltamisala

Tätä lukua ei kuitenkaan sovelleta:

---

1 a) pelastuslaitosten, poliisin tai Tullin alukseen siltä osin kuin kyseisellä viranomaisella on käytössä koulutusjärjestelmä, jonka Liikenne- ja viestintävirasto on hyväksynyt liikenteen palveluista annetun lain 117 §:n mukaisesti;

---

15 §

Huvialuksen päällikön pätevyys

Kansainvälisen huviveneen kuljettajan pätevyyskirjan hakemiseen, myöntämiseen, voimassaoloon ja uusimiseen sovelletaan liikenteen palveluista annetun lain 107 §:n säännöksiä pätevyyskirjan ja lisäpätevyystodistuksen myöntämisestä, 109 §:n säännöksiä pätevyyskirjojen ja lisäpätevyystodistusten voimassaolosta ja uusimisesta sekä 113 §:n säännöksiä todistusten ja asiakirjojen säilyttämisestä ja esittämisestä.

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

2 a luku

Miehistön luettelointi ja ilmoitusvelvollisuus liikenneasioiden rekisteriin

26 a §

Meripalvelua koskevat tiedot

Liikenne- ja viestintävirasto tallentaa liikenteen palveluista annetun lain VI osassa tarkoitettuun liikenneasioiden rekisteriin tiedot suomalaisessa aluksessa työskentelevien henkilöiden meripalvelusta, koulutuksesta ja pätevyyksistä.

26 d §

Rekisteri laivanisännän palveluksessa olevista merenkulkijoista

Laivanisännän on pidettävä rekisteriä palveluksessaan olevien merenkulkijoiden koulutukseen, pätevyteen ja työkokemukseen sekä merenkulkijoilta vaadittuun terveydentilaan liittyvistä tiedoista. Laivanisännän on rekisteriä ylläpitäessään ja siinä olevia tietoja käsitellessään noudatettava luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 679/2016. Rekisterissä olevien tietojen käsittelyyn sovelletaan lisäksi, mitä yksityisyyden suojasta työelämässä annetussa laissa (759/2004) säädetään.

26 e §

Poikkeukset rekisteröinti- ja luettelointivelvollisuudesta

Tässä luvussa tarkoitettuun rekisteriin ja miehistöluetteloon ei merkitä henkilöä, joka tekee työtä:

- 1) ulkomaisessa aluksessa;
- 2) aluksessa vain aluksen ollessa satamassa;
- 3) uittokalustolla, uittoon käytettävää kuljetuskalustoa lukuun ottamatta;
- 4) proomussa tai ruoppaajassa, jolla ei ole omaa kuljetuskoneistoa;
- 5) sellaisessa kotimaanliikenteen lastialuksessa, jonka pituus on alle 15 metriä;
- 6) sellaisessa kalastusaluksessa, jonka pituus on alle 24 metriä;
- 7) huviveneessä;
- 8) vuokraveneessä;
- 9) valtion puolustus- tai rajavartiolaitoksiin käytettävässä aluksessa;
- 10) tarkastus-, huolto-, luotsaus- tai muussa näihin rinnastettavassa tehtävässä silloin, kun työtä tehdään pelkästään tilapäisesti;
- 11) aluksessa, jota käytetään sellaisessa vapaaehtoisessa meripelastustoiminnassa, joka ei ole kaupallista toimintaa ja jossa on meripelastustoimen etsintä- ja pelastustehtävien hoitamista varten koulutettu miehistö; taikka
- 12) pelastuslaitoksen, poliisin tai Tullin aluksessa silloin, kun kyseisellä viranomaisella on käytössä aluksen kattava koulutusjärjestelmä, jonka Liikenne- ja viestintävirasto on hyväksynyt

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

liikenteen palveluista annetun lain 117 §:n mukaisesti. Tällaisessa aluksessa työskentelevään henkilöön sovelletaan kuitenkin, mitä 26 c §:n 4 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

16.

Laki

laivaväen lääkärintarkastuksista annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan laivaväen lääkärintarkastuksista annetun lain (1171/2010) 2 §:n 2 momentti ja 3 §:n 3 kohta, sellaisena kuin niistä on 3 §:n 3 kohta laissa 331/2018, seuraavasti:

2 §

Soveltamisala

Lakia ei sovelleta henkilöön, joka työskentelee:

- 1) Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen aluksella, jota ei pääsääntöisesti käytetä yleisessä liikenteessä matkustajien tai lastin kuljettamiseen;
- 2) pelastuslaitosten, poliisin tai Tullin aluksessa siltä osin kuin kyseisellä viranomaisella on käytössä koulutusjärjestelmä, jonka Liikenne- ja viestintävirasto on hyväksynyt liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 117 §:n mukaisesti;
- 3) huviveneessä ja huvialuksessa;
- 4) vuokraveneessä;
- 5) lossissa;
- 6) proomussa;
- 7) aluksella, jonka pituus on enintään 10 metriä ja jota käytetään teollisuuslaitoksen selvästi erotetuilla vesivarastoalueilla;
- 8) aluksella, jonka pituus on enintään 10 metriä ja jota ei käytetä yleisessä liikenteessä matkustajien kuljettamiseen, säännölliseen lastin kuljettamiseen eikä hinaukseen;
- 9) aluksella, jota käytetään sellaisessa vapaaehtoisessa meripelastustoiminnassa, joka ei ole kaupallista toimintaa ja jossa on meripelastustoimen etsintä- ja pelastustehtävien hoitamista varten koulutettu miehistö;

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

10) ruoppaajassa, jolla ei ole omaa kuljetuskoneistoa.

---

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

---

merimieslääkärillä liikenteen palveluista annetun lain 206 §:ssä tarkoitettua merimieslääkärinä;

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 .

17.

Laki

koulumatkatukilain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan **koulumatkatukilain** (48/1997) 4 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 325/
2017, seuraavasti:

4 §

Matkakustannusten määräytyminen ja laskeminen

Opiskelijan käyttäessä koulumatkaansa liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 181 §:ssä tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten yhteistä lippu- ja maksujärjestelmää käytävää joukkoliikennettä matkakustannukset määräytyvät sen estämättä, mitä tämän pykälän 1 momentissa ja tämän lain 3 §:n 2 momentin 2 kohdassa säädetään, sen matkan pituuden mukaan, jonka opiskelija kulkee tätä kuljetusta käyttäen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 .

18.

Laki

pelastuslain 89 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pelastuslain (379/2011) 89 §:n 4 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa
1353/2018, seuraavasti:

89 §

Tiedonsaantioikeus pelastustoimintaa ja valvontatehtäviä varten

---

Pelastusviranomaisella on sen lisäksi mitä 2 momentissa säädetään, oikeus saada pelastustoiminnan suunnittelua ja toteutusta varten ~~tietoja~~:

1) Liikenne- ja viestintävirastolta liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) VI osassa tarkoitetusta liikenneasioiden rekisteristä tiedot, jotka ovat välttämättömiä pelastusviranomaisen lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

19.

Laki

polttoainemaksusta annetun lain 2 ja 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

muutetaan polttoainemaksusta annetun lain (1280/2003) 2 §:n 3 momentti ja 18 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 343/2018, seuraavasti:

2 §

Muiden lakien soveltaminen

Jollei tässä laissa toisin säädetä, polttoainemaksua koskevien tietojen käyttöön ja luovutukseen sovelletaan liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) VI osaa.

18 §

Polttoainemaksua koskevien tietojen julkisuus ja tietojen antaminen

Polttoainemaksua koskevat tiedot ovat julkisia lukuun ottamatta polttoainemaksun huojennus- ja lykkäyshakemuksia sekä käyttökiellosta vapauttamista koskevia hakemusasiakirjoja niihin liittyvine asiakirjoineen. Polttoainemaksua ja maksuvelvollista koskevien tietojen luovuttamiseen sovelletaan lisäksi liikenteen palveluista annetun lain VI osan 3 lukua.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Valiokunta ehdottaa, että hallituksen esitykseen HE 157/2018 vp sisältyvä 20. lakiehdotus hylätään.

21.

Laki

rikesakkorikkomuksista annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikesakkorikkomuksista annetun lain (986/2016) 4 §:n ~~1 momentin~~ 5 kohta, sellaisena kuin se on laissa 346/2018, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

4 §

Moottorikäyttöisen ajoneuvon asiakirjoja koskevat rikkomukset

Kuljettajalle määrätään 40 euron rikesakko, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo, mitä moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessa vaadittavien asiakirjojen mukana pitämisestä säädetään:

-----
5) liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 39 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 ja on voimassa päivään, jona rikesakko-
rikkomuksista annetun lain eräiden säännösten kumoamisesta annettu laki (733/2018) tulee voimaan.

22.

Laki

terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 24 a §:n 2 momentin 4 kohdan kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 24 a §:n 2 momentin 4 kohta, sellaisena kuin se on laissa 349/2018.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

23.

Laki

verotusmenettelystä annetun lain 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 18 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 354/2018, seuraavasti:

18 §

Viranomaisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 216 §:ssä tarkoitetun rekisterinpitäjän on toimitettava Verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tieliikenteeseen liittyvät liikenneasioiden rekisteriin tallennetut tiedot.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 ~~18~~.

24.

Laki

vesikulkuneuvojen rekisteröinnistä annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vesikulkuneuvojen rekisteröinnistä annetun lain (424/2014) 1 §, sellaisena kuin se on laissa **1014/2018**, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

1 §

Vesikulkuneuvojen rekisteröinti

Vesikulkuneuvo ja sen moottori tulee rekisteröidä liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) VI osassa tarkoitettuun liikenneasioiden rekisteriin. Rekisterinpitäjänä toimii Liikenne- ja viestintävirasto.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Valiokunnan uusi lakiehdotus

25.

Laki

ajokorttilain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajokorttilain muuttamisesta annetun lain (387/2018) voimaantulosäännös seuraavasti:

Jos liikenneopettajan erikoisammattitutkinto on suoritettu ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) nojalla vuonna 2010 annettujen liikenneopettajan erikoisammattitutkinnon perusteiden mukaisesti, mainitun tutkinnon perusteella saavutettu liikenneopettajalupa oikeuttaa edelleen 84 §:n 2 momentin 2 kohdan estämättä antamaan AM-luokan mopon kuljettajaopetusta. Jos liikenneopettajan erikoisammattitutkinto on suoritettu mainitun lain nojalla vuonna 2014 annettujen liikenneopettajan erikoisammattitutkinnon perusteiden mukaisesti, liikenneopettajaluvan haltijalla on oikeus antaa AM-luokan mopon kuljettajaopetusta, jos liikenneopettajalupa on myönnetty ennen 1 päivää heinäkuuta 2018. Muun liikenneopettajaluvan kelpoisuudesta opetukseen on voimassa mitä ajokorttilain 103 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Valiokunnan mietintö LiVM 39/2018 vp

Valiokunnan lausumaehdotukset

1. *Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto ryhtyy toimenpiteisiin raskaan liikenteen ammat-
tipätevyyskoulutuksen jatkovalmistelemiseksi työryhmäkäsittelyssä..*
2. *Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto saattaa liikenteen palveluista annetun lain luku-
numeroinnin juokseväksi.*

Helsingissä 7.2.2019

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Ari Jalonen sin
varapuheenjohtaja Markku Pakkanen kesk
jäsen Jyrki Kasvi vihr
jäsen Jukka Kopra kok
jäsen Suna Kymäläinen sd
jäsen Mia Laiho kok
jäsen Mats Löfström r
jäsen Eeva-Maria Maijala kesk
jäsen Jari Myllykoski vas
jäsen Jani Mäkelä ps
jäsen Katja Taimela sd
jäsen Ari Torniainen kesk
jäsen Sofia Vikman kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Mika Boedeker